

VM

ZPRÁVY

VLASTIVĚDNÉHO MUZEA V OLOMOUCI

PŘÍRODNÍ VĚDY

2009

ZPRÁVY

VLASTIVĚDNÉHO MUZEA V OLOMOUCI

PŘÍRODNÍ VĚDY

Číslo 297

Olomouc 2009

© Vlastivědné muzeum v Olomouci 2009

ISSN 1212-1134
ISBN 978-80-85037-56-2

Mykologická podsbírka Vlastivědného muzea v Olomouci – významný přírůstek v roce 2009

The Mycological Collection of the Regional Museum in Olomouc – the Meaningful Addition in 2009

Magda Bábková Hrochová ¹

Bronislav Hlůza ²

Markéta Vaňáková ³

^{1,3} Vlastivědné muzeum v Olomouci, náměstí Republiky 5, 771 73 Olomouc
babkova@vmo.cz, vanakova@vmo.cz

² Nádražní 6a, Šternberk, 785 01, bronislav-hluza@volny.cz

ABSTRAKT

Sbírkovými předměty v Mykologické podsbírce Vlastivědného muzea v Olomouci jsou jednotlivé herbářové položky hub, které jsou systematicky uspořádány. V roce 2009 byl díky nákupu nového souboru od prof. RNDr. Bronislava Hlůzy zaznamenán významný přírůstek do této sbírky čítající 416 položek. Naprostá většina pochází z území České republiky, především z Moravy s akcentem na olomoucký region. Sbírány byly v letech 1964 až 2007.

ABSTRACT

Mycological collection of the Regional Museum in Olomouc is represented by single dried fungi, which are systematically assorted. In 2009 the meaningful addition of 416 dried fungi from Prof. Dr. Bronislav Hlůza was noted down. The greatest part of collection was collected in Czech Republic, especially in Olomouc region (Moravia). They were collected from 1964 till 2007.

Klíčová slova: mykologická podsbírka, Vlastivědné muzeum v Olomouci, herbář, katalog
Key words: mycological collection, Regional Museum in Olomouc, herbarium, catalogue

ÚVOD

Mykologická podsbírka Vlastivědného muzea v Olomouci (VMO) vyhovuje vymezení sbírky muzejní povahy podle § 2, odst. 1, zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů. Je zařazena mezi botanické sbírkové fondy VMO, u kterých se pro herbářové sbírky používá mezinárodní zkratka OLM. Sbírkovými předměty jsou systematicky uspořádané jednotlivé herbářové položky hub. V roce 2008 bylo v Centrální evidenci sbírek zapsáno 1254 položek. Celková charakteristika mykologické podsbírky včetně katalogu byla publikována ve Zprávách VMO v roce 2008 (BÁBKOVÁ HROCHOVÁ, 2008). V roce 2009 byl díky nákupu nových položek

od prof. RNDr. Bronislava Hlůzy zaznamenán významný přírůstek čítající 416 položek sbíraných především na Moravě v letech 1964 až 2007. V chronologické evidenci bylo tomuto přírůstku přiděleno přírůstkové číslo 1/2009 a tento byl okamžitě zpracován do systematické evidencie. Jednotlivým položkám byla přidělena inventární čísla, pod kterými jsou vedeny v systematické evidenci s veškerými údaji o předmětu (druh, datum sběru, sběratel, determinátor, lokalita a nálezové okolnosti).

MATERIÁL

Nejvíce položek z této kolekce sebral B. Hlůza, který je zároveň determinátorem naprosté většiny položek. Dalšími sběrateli jsou například I. Hlůzová, L. Kašpárek, Z. Kalinová, J. Lazebníček, T. Homola a F. Slunský.

Většina položek (412 ks) pochází z území České republiky, především z Moravy, 4 položky jsou ze Slovenska. Více než 80% položek bylo sebráno na lokalitách v okrese Olomouc (346 položek). Významněji je z hlediska počtu položek zastoupen už pouze okres Šumperk (22 položek). Další okresy (Blansko, Bruntál, Břeclav, Hodonín, Karlovy Vary, Kroměříž, Opava, Pelhřimov, Prachatice, Prostějov, Přerov, Svitavy, Třebíč, Ústí nad Orlicí, Vsetín a Vyškov) jsou zastoupeny pouze velmi malým počtem položek od jednoho do šesti kusů. Všechny položky ze Slovenska byly sebrány na lokalitě Senica nad Myjavou, Kúty.

Nová kolekce zahrnuje 198 druhů hub ve 114 rodech. Naprostá většina položek je řazena do říše Fungi – houby. Nejpočetněji zastoupenou skupinou v kolekci (96 rodů) je oddělení Basidiomycota (houby stopkovýtrusné). Třidu Homobasidiomycetes představuje 88 rodů řazených do řádů Agaricales, Boletales, Cantharellales, Geastrales, Hymenochaetales, Lycoperdales, Nidulariales, Polyporales, Russulales, Sclerodermatales a Thelephorales. Do třídy Heterobasidiomycetes je řazeno 8 rodů náležících do řádů Auriculariales, Dacrymycetales, Tremellales a Uredinales. Oddělení Ascomycota (houby vřeckaté) je reprezentováno 15 rody třídy Ascomycetes (houby vřeckovýtrusné) z řádů Diatrypeales, Erysiphales, Helotiales, Pezizales a Xylariales. V kolekci je položkami tří rodů z oddělení Myxomycota (hlenky) zastoupena i říše Protista a dvěma položkami rodu *Albugo* je reprezentována říše Chromista, oddělení Oomycota (houby vaječné).

Do mykologické podsbírký tímto nákupem přibýlo i 80 herbářových položek představujících 65 druhů hub, které v podsбірce prozatím nebyly zastoupeny. Jsou to tyto druhy: *Agaricus silvicola*, *Agaricus subperonatus*, *Amanita fulva*, *Ascocoryne sarcoides*, *Bulgaria inquinans*, *Clavaria vermicularis*, *Clavulina cinerea*, *Clitocybe infundibuliformis*, *Clitocybe prunulus*, *Collybia confluens*, *Collybia dryophila*, *Collybia peronata*, *Coprinus atramentarius*, *Coprinus micaceus*, *Crepidotus variabilis*, *Cronartium ribicola*, *Diatrypella quercina*, *Galactinia limosa*, *Gleophyllum odoratum*, *Gymnopilus sapineus*, *Gymnopilus spectabilis*, *Gymnosporangium sabinae*, *Gyromitra esculenta*, *Hebeloma radicosum*, *Hypholoma fasciculare*, *Inonotus hispidus*, *Laccaria bicolor*, *Laccaria proxima*, *Lactarius piperatus*, *Lactarius torminosus*, *Lentinus edodes*, *Lepiota clypeolaria*, *Leucocoprinus birnbaumii*, *Marasmius rotula*, *Melampsora salicina*, *Melanogaster variegatus*, *Meruliopsis tremellosus*, *Microspora vanbrutiana*, *Morchella sulcata*, *Mucilago crustacea*, *Mycena aurantiomarginata*, *Mycena galericulata*, *Mycena rosea*, *Omphalotus olearius*, *Peniophora rufomarginata*, *Pholiota lenta*, *Pleurotus conchatus*, *Pseudoclitocybe cyathiformis*, *Puccinia coronata*, *Rhizina undulata*, *Rhizopogon roseolus*, *Russula aeruginea*, *Russula amoena*, *Russula cyanoxantha*, *Russula pectinata*, *Russula vesca*, *Sclerotinia tuberosa*, *Sparassis nemecii*, *Spathularia flavidula*, *Stemonitis ferruginea*, *Stropharia rugosoannulata*, *Thelephora multizonata*, *Tricholoma argyraceum*, *Tricholoma vaccinum* a *Uncinula bicornis*.

POLOŽKY JEDOVATÝCH DRUHŮ HUB MAPOVANÝCH V ČESKÉ REPUBLICE

Od roku 1979 probíhá akce Mapování jedovatých druhů hub v České republice.

Z dvaceti pěti vybraných druhů jedovatých hub je v tomto souboru exsikátů zastoupeno 10 mapovaných druhů (31 položka, tj. přibližně 7 % z celého souboru): Méně běžná muchomůrka slámožlutá – *Amanita gemmata* (FR.) GILL. (1 položka), muchomůrka citrónová – *Amanita mappa* (BATSCH.: LASCH) QUÉL. (5 položek), muchomůrka červená – *Amanita muscaria* (L.: FR.) HOOK. (13 položek), muchomůrka tygrovaná – *Amanita pantherina* (DC.: FR.) KROMBH. (2 položky), smrtelně jedovatá muchomůrka zelená – *Amanita phalloides* (FR.) LINK (3 položky), muchomůrka porphyrová – *Amanita porphyria* (ALB. et SCHW.: FR.) SCHUMMEL (2 položky), muchomůrka královská – *Amanita regalis* (FR.) MICHAEL (2 položky), ucháč obecný – *Gyromitra esculenta* (PERS.: PERS.) FR. (2 položky), hlíva olivová – *Omphalotus olearius* (DC.: FR.) SING. (1 položka) a lysohlávka česká – *Psilocybe bohemica* ŠEBEK (1 položka).

Pozoruhodný je zejména nález hlívy olivové, který v září roku 2001 determinoval Ing. J. Lazebníček. Tento jedovatý teplomilný druh, původem z oblasti kolem Středozemního moře, se na našem území vyskytuje dosti vzácně. Roste pouze v teplých oblastech, obvykle na pařezech dubů, méně často i jiných listnáčů. Doba sběru odpovídá ekologii výskytu tohoto druhu (od července do října). Položka byla sbírána v lese u Červenky (okr. Olomouc), v CHKO Litovelské Pomoraví. Toto území je v posledních desetiletích v popředí zájmu našich mykologů (např. V. Antonín, Z. Bieberová, B. Hlůza, V. Jankovský, J. Kupka, J. Lazebníček, A. Vágner a další). Byla zde nalezena řada vzácných a teplomilných druhů makromycetů, jako např. *Boletus crocipodius*, *Boletus regius*, *Melanogaster variegatus*, *Melanogaster broomenianus* aj. (JANKOVSKÝ – VÁGNER – ANTONÍN, 1999).

VZÁCNÉ A OHROŽENÉ TAXONY

Kolekce neobsahuje položky druhů, které by byly zahrnuty v některé z kategorií ohrožení seznamu zvláště chráněných druhů rostlin stanoveném Přílohou II Vyhlášky Ministerstva životního prostředí České republiky č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.

V roce 2006 byl publikován nový Červený seznam hub (makromycetů) České republiky (HOLEC – BERAN, 2006), v němž je stanoveno 6 kategorií ohrožení (byly použity mírně modifikované kategorie podle IUCN).

?EX	? extinct	nezvěstný druh
CR	critically endangered	kriticky ohrožený druh
EN	endangered	ohrožený druh
VU	vulnerable	zranitelný druh
NT	near threatened	téměř ohrožený druh
DD	data deficient	druh, o němž z hlediska jeho ohrožení jsou údaje nedostatečné

V kolekci jsou pouze tři herbářové položky druhů *Psilocybe bohemica*, *Sparassis nemecii* a *Spathularia flavida*, které jsou v Červeném seznamu hub zařazeny do kategorie EN – ohrožený druh. Do této kategorie patří vzácné druhy hub ohrožené malým počtem lokalit nebo přímým ohrožením jednotlivých lokalit a druhy s prokazatelným a trvalým úbytkem lokalit.

Položka druhu *Spathularia flavida* PERS. (lopaticka kyjovitá) patří k nejstarším z nové kolekce. Byla sebrána L. Rychterou již v roce 1964 (30. srpna) ve smrčíně u obce Vilémov v okrese Olomouc. Pro druh je typický výskyt na opadu jehličnanů v letních a podzimních měsících, uvedená lokalita a doba nálezů těmto údajům odpovídají. Tento druh je zároveň novým druhem v mykologické podsbírce VMO.

Položka *Sparassis nemecii* PILÁT & VESELÝ (kotrč Němcův) byla sebrána J. Kilkovským v srpnu 2007 u báze jedle při cestě od autobusové zastávky Mutkov-rozcestí do Horního Žlebu (okres Olomouc). Opět se jedná o nový druh ve sbírce VMO.

Druh *Psilocybe bohemica* ŠEBEK (lysohlávka česká) je dokumentován položkou sebranou B. Hlůzou 28. října 2004 ve smíšeném lese u lesní silnice z Lašťan do Domašova u Šternberka (okres Olomouc). Doba sběru i lokalita plně odpovídá ekologii tohoto druhu (výskyt od září do prosince na opadu pod listnatými stromy podél lesních cest). Druh již je v mykologické podsbírce VMO zastoupen několika položkami z lokalit v okresech Olomouc, Ústí nad Orlicí, Šumperk a Prostějov.

ZÁVĚR

V roce 2009 byl do mykologické podsbírky zanesen významný přírůstek s číslem 1/2009 čítající 416 položek od prof. RNDr. Bronislava Hlůzy. Celkový počet položek v podsbírce se tak zvýšil na 1670 kusů. Většina položek nové kolekce pochází z území České republiky, především z Moravy s akcentem na olomoucký region. Do mykologické podsbírky tímto nákupem přibýly herbářové položky 65 druhů hub, které v podsbírce prozatím nebyly zastoupeny. Soubor obsahuje 31 položek 10 druhů hub, které jsou sledované v rámci Mapování jedovatých druhů hub v České republice. Kolekce neobsahuje položky druhů, které by byly chráněny zákonem, ale zahrnuje tři herbářové položky druhů *Psilocybe bohemica*, *Sparassis nemecii* a *Spathularia flavida* zařazené v Červeném seznamu hub (HOLEC – BERAN, 2006) do kategorie EN – ohrožený druh.

Literatura:

- Bábková Hrochová, M. (2008): Mykologická podsbírka Vlastivědného muzea v Olomouci. *Zprávy Vlastivědného muzea v Olomouci*, 293–295, s. 14–51. ISSN 1212-1134.
- Holec, J. – Beran, M. [eds.] (2006): Červený seznam hub (makromycetů) České republiky [Red list of fungi (macromycetes) of the Czech Republic]. *Příroda*, 24, s. 1 – 282. Praha. ISBN 80-87051-02-5. ISSN 1211-3603.
- Jankovský, L. – Vágner, A. – Antonín, V. (1999): Makromycety vybraných lokalit Litovelského Pomoraví. In: Jankovský, L. – Krejčíř, R. – Antonín, V. (eds.): *Houby a les : Sborník referátů z konference Houby a les : 3.–5. června 1999*. Brno : Mendelova zemědělská a lesnická univerzita Brno. S. 169–178. ISBN 80-7157-420-1.
- Vyhláška č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny : Příloha č. II – Seznam zvláště chráněných druhů rostlin.

Doporučená citace:

- Bábková Hrochová, M. – Hlůza, B. – Vaňáková, M. (2009): Mykologická podsbírka Vlastivědného muzea v Olomouci – významný přírůstek v roce 2009. *Zprávy Vlastivědného muzea v Olomouci*, 297, s. 3–20. ISSN 1212-1134.

Tabulka 1. Katalog přírůstku 1/2009 mykologické podsbírky Vlastivědného muzea v Olomouci

Pozn.: V poli „lokalita / locality“ jsou údaje uvedené v posloupnosti od vyšších územně správních celků (okresů) nebo vyšších geomorfologických jednotek ke konkrétním lokalitám.

x – chybějící údaj

CZE – Česká republika

SVK – Slovenská republika

Table 1. The Catalogue of the Addition No. 1/2009 in The Mycological Collection of the Regional Museum in Olomouc

Note: Data in the field „lokalita / locality“ are written down in order from higher regional-administrative areas (districts) or geomorphologic units to definite localities.

x – missing record

CZE – Czech Republic

SVK – Slovakia

inventární číslo	druh	dat. sběru	sběratel	určil	země	lokalita	popis lokality	nadm.v.
Myk 1477	<i>Agaricus silvicola</i>	10.6.2006	Hlůzová I.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk	smíšený les vlevo od silnice do Domašova u Šternberka (naproti tankodromu)	x
Myk 1478	<i>Agaricus silvicola</i>	9.9.2006	Hlůzová I.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk	smrkový les vlevo od silnice do Domašova u Šternberka (naproti tankodromu)	x
Myk 1499	<i>Agaricus subperonatus</i>	15.5.2004	Hrabčík V.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk – Olomoucká ulice	na dvoře v areálu Vojenského opravárenského závodu	x
Myk 1479	<i>Agaricus xanthoderma</i>	8.6.2006	Hlůzová I.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk – Olomoucká ulice	v trávníku	x
Myk 1317	<i>Agrocybe praecox</i>	26.7.1993	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Bruntál, Stará Libavá	v trávě u silnice	x
Myk 1466	<i>Albatrellus ovinus</i>	15.10.2005	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Vsetín, Pržno, "Prženský kopec"	starý smrkový les	x
Myk 1480	<i>Albugo candida</i>	18.5.1989	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Hodonín, ve městě	na <i>Capsella bursa-pastoris</i>	x
Myk 1406	<i>Albugo candida</i>	18.5.2006	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk, autobusové nádraží	na <i>Capsella bursa-pastoris</i>	x
Myk 1481	<i>Amanita citrina</i>	7.10.2007	Slunský F.	Slunský F.	CZE	Olomouc, Jívová, "Dómský les"	smrkový les směrem k Hrubé Vodě	x
Myk 1482	<i>Amanita citrina</i>	13.11.2004	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Šternberk, les "Na Kiosku"	smrkový les	x
Myk 1467	<i>Amanita citrina</i>	6.9.2006	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Šumperk, Loštice, "Na Hvězdě"	jehličnatý les (smrk, borovice lesní)	x
Myk 1483	<i>Amanita crocea</i>	16.6.2006	Kilkovský J.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Chabčův	pod břízou ve smíšeném lese vlevo od silnice do Dolního Žlebu	x
Myk 1468	<i>Amanita fulva</i>	9.7.2007	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Město Libavá	smrkový les s listnáči cca 1,5 km zsz. od obce	x
Myk 1469	<i>Amanita gemmata</i>	6.9.2006	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Šumperk, Loštice, "Na Hvězdě"	jehličnatý les (smrk, borovice lesní)	x
Myk 1362	<i>Amanita mappa</i>	12.11.2000	Kašpárek L.	Kašpárek L.	CZE	Olomouc, Červenka, les "Doubrava"	smíšený les "Doubrava" v partii "Spálená"	x
Myk 1282	<i>Amanita mappa</i>	19.9.2001	Kořenec B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Grygov	x	x
Myk 1315	<i>Amanita mappa</i>	17.10.1998	Boukal M.	Hlůza B.	CZE	Svitavy, Džbánov, les "Hájka"	smíšený les	x
Myk 1296	<i>Amanita muscaria</i>	7.9.1981	Tomšů M.	Tomšů M.	CZE	Bruntál, Vrbno pod Pradědem, osada Bílý Potok	smrkový les	1000
Myk 1470	<i>Amanita muscaria</i>	9.10.2004	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Červenka, CHKO Litovelské Pomoraví, les "Doubrava"	smíšený les u křižovatky silnice do Králové s železniční tratí do Moravičan	240
Myk 1268	<i>Amanita muscaria</i>	2.9.2001	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Dalov	smrkový les vlevo od silnice do Dětrichova nad Bystřicí	x
Myk 1497	<i>Amanita muscaria</i>	8.9.2007	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Dalov, "Sovi kámen"	smrkový les, 1,5 km sz. od obce,	550
Myk 1500	<i>Amanita muscaria</i>	19.8.2006	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Dalov	smrkový les vlevo od silnice do Horní Loděnice	x
Myk 1256	<i>Amanita muscaria</i>	3.8.2001	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Šternberk	smrkový les vlevo od silnice do Domašova u Šternberka	x
Myk 1261	<i>Amanita muscaria</i>	13.10.2001	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Šternberk	smrkový les vlevo od silnice do Domašova u Šternberka	x
Myk 1462	<i>Amanita muscaria</i>	17.7.2005	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Šternberk	smíšený les (smrk, modřín, buk, dub, bříza) od hájovny "Aleš" směrem k Laštánům	x

inventární číslo		druh	dat. sběru	sběratel	určil	země	lokalita	popis lokality	nadm.v.
Myk	1463	<i>Amanita muscaria</i>	9.9.2006	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Šternberk	smrkový les vlevo od silnice do Domašova u Šternberka (naproti tankodromu)	x
Myk	1484	<i>Amanita muscaria</i>	27.9.2004	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk	smrkový les s bukem vlevo od silnice do Domašova u Šternberka (naproti tankodromu)	x
Myk	1485	<i>Amanita muscaria</i>	17.10.2004	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Šternberk	smíšený les s převahou smrku, dále buk a javor klen, vlevo od silnice do Domašova u Šternberka (naproti tankodromu)	x
Myk	1291	<i>Amanita muscaria</i>	8.10.2000	Nováková K.	Nováková K.	CZE	Přerov, Luboměř pod Strážnou	smrkový les s břízou	x
Myk	1407	<i>Amanita muscaria</i>	6.9.2006	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Šumperk, Loštice, "Na Hvězdě"	jehličnatý les (smrk, borovice lesní)	x
Myk	1340	<i>Amanita muscaria</i>	6.10.2000	Holzer M. jun.	Holzer M. jun.	CZE	Vyškov, Opatovice	listnatý les (bříza, buk, olše, habr) na břehu vodní nádrže	x
Myk	1464	<i>Amanita pantherina</i>	8.9.2007	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Dalov, "Soví kámen"	smíšený les 1 km sz. od obce	x
Myk	1465	<i>Amanita pantherina</i>	17.8.2005	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Pelhřimov, Včelníčka, "Zadní Kamenická hora"	smrkový les s břízou a bukem, u lesní cesty	620
Myk	1342	<i>Amanita phalloides</i>	3.8.1997	Malík M.	Lazebníček J.	CZE	Olomouc, Čakov	x	x
Myk	1498	<i>Amanita phalloides</i>	8.9.2007	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Dalov, "Soví kámen"	smíšený les 1,5 km sz. od obce	550
Myk	1457	<i>Amanita phalloides</i>	9.9.2006	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Šternberk	smrkový les s ojedinělými listnáči u silnice do Domašova u Šternberka (naproti tankodromu)	x
Myk	1339	<i>Amanita porphyria</i>	xx.9.1992	Smítka S.	Hlůza B.	CZE	Blansko, Valchov	smrkový les	x
Myk	1458	<i>Amanita porphyria</i>	8.9.2007	Hlůzová I.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Dalov, "Soví kámen"	smrkový les 1,5 km sz. od obce	x
Myk	1486	<i>Amanita regalis</i>	3.7.2007	Hlůzová I.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Huzová	smrkový les směrem k Dalovu	x
Myk	1408	<i>Amanita regalis</i>	28.8.2006	Kilkovský J.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Mutkov, "Ostrá hora"	smrčina	x
Myk	1487	<i>Amanita rubescens</i>	27.6.2007	Hloch J.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Hraničné Petrovice	smrkový les směrem k Jívové	x
Myk	1411	<i>Amanita spissa</i>	4.7.2005	Hejmovský I.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Horní Žleb	smíšený les (smrk, buk) u cesty do Šternberka	x
Myk	1460	<i>Amanita spissa</i>	18.9.2004	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Mutkov, "Vysoká Roudná"	smrkový les s bukem cca 1,1 km j. od obce	650
Myk	1419	<i>Amanita spissa</i>	9.9.2006	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Šternberk	smrkový les vlevo od silnice do Domašova u Šternberka (naproti tankodromu)	x
Myk	1459	<i>Amanita spissa</i>	4.7.2005	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Šternberk	smíšený les (smrk, buk, bříza) vlevo od silnice do Domašova u Šternberka	x
Myk	1489	<i>Amanita vaginata</i>	9.7.2007	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Huzová	smrkový les směrem k Dalovu	x
Myk	1461	<i>Amanita vaginata</i>	23.7.2005	Hlůzová I.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk	smíšený les (smrk, modřín, buk, dub, lípa, bříza) od hájovny "Aleš" směrem k Laštánům	650
Myk	1403	<i>Amanita vaginata</i>	9.9.2006	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Šternberk	smrkový les vlevo od silnice do Domašova u Šternberka (naproti tankodromu)	x
Myk	1488	<i>Amanita vaginata</i>	30.10.2004	Hlůzová I.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk	smíšený les (smrk, buk, bříza, dub) vlevo od silnice do Domašova u Šternberka (naproti tankodromu)	x
Myk	1454	<i>Ascocoryne sarcoides</i>	13.11.2004	Hlůza B., Hlůza M.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Červenka, CHKO Litovelské Pomoraví, les "Doubrava"	smíšený les u křižovatky silnice do Králové s železniční tratí do Moravičan, na kmenu padlého listnáče	240
Myk	1471	<i>Bjerkandera adusta</i>	26.8.2005	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Dalov	les u silnice do Dětrichova nad Bystřicí (cca 3,5 km sv. od obce), na pařezu listnáče	650
Myk	1455	<i>Bjerkandera adusta</i>	4.11.2004	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk – Olomoucká ulice	na pařezu listnáče na svahu u silnice	x
Myk	1371	<i>Bolbitius vitellinus</i>	16.5.2004	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Karlovy Vary, Jáchymov	v trávníku u mateřské školy	x
Myk	1472	<i>Bolbitius vitellinus</i>	25.6.2004	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk – Nábřeží	u tlejícího pařezu <i>Acer pseudoplatanus</i> v humusu na pravém břehu Sítky	x
Myk	1473	<i>Bolbitius vitellinus</i>	7.7.2007	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk – sídliště U Střelnice	v trávě	x
Myk	1275	<i>Boletus albidus</i>	xx.8.2001	Nerad J.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Bouzov (náměstí)	pod břízou	x
Myk	1401	<i>Boletus albidus</i>	24.7.2007	Kilkovský J.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Lužice	pod lipou u kostela	x
Myk	1322	<i>Boletus albidus</i>	xx.9.1997	Dambor J.	Hlůza B.	CZE	Olomouc – ústřední hřbitov	x	x
Myk	1335	<i>Boletus albidus</i>	21.9.1997	Rolný B.	Hlůza B.	CZE	Prostějov, Čechy pod Kosířem	v zámeckém parku	x
Myk	1474	<i>Boletus albidus</i>	6.9.2005	X	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk – Olomoucká ulice	areál Vojenského Opravárenského závodu, v trávě pod břízou a jirovcem	260

inventární číslo		druh	dat. sběru	sběratel	určil	země	lokalita	popis lokality	nadm.v.
Myk	1373	<i>Boletus edulis</i>	3.9.2007	Holík J.	Holík J.	CZE	Olomouc, Horní Loděnice	smrkový les vpravo od silnice do Dalova	x
Myk	1276	<i>Boletus chrysenteron</i>	2.9.2001	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Dalov	smrkový les vlevo od silnice do Dětrichova nad Bystřicí	x
Myk	1372	<i>Boletus chrysenteron</i>	5.9.2007	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Šumperk, Loštice, "Na Hvězdě"	smrkový les	x
Myk	1324	<i>Boletus luridus</i>	21.9.1997	Dambor J.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Pohořany	smíšený les směrem k Jívové	x
Myk	1307	<i>Boletus piperatus</i>	19.11.2000	Kašpárek L.	Kašpárek L.	CZE	Olomouc, Červenka, les "Doubrava"	smíšený les "Doubrava" v partii "Spálená"	x
Myk	1267	<i>Boletus piperatus</i>	2.9.2001	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Dalov	smrkový les vlevo od silnice do Dětrichova nad Bystřicí	x
Myk	1475	<i>Boletus piperatus</i>	26.8.2005	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Dalov	smrkový les u silnice do Dětrichova nad Bystřicí (cca 2,6 km sv. od obce)	650
Myk	1476	<i>Boletus piperatus</i>	17.7.2005	Mohaplová A.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk	smíšený les u hájovny "Aleš"	x
Myk	1369	<i>Boletus piperatus</i>	15.10.1996	Kalivoda M.	Kalivoda M.	CZE	Uherské Hradiště, Bojkovice	smíšený les se smrkem a borovicí	x
Myk	1520	<i>Bondarzewia montana</i>	12.9.2006	Kilkovský J.	Kotlaba F. et Pouza Z.	CZE	Olomouc, Šternberk – Dolní Žleb	na jehličnanu (pravděpodobně jedle)	x
Myk	1522	<i>Bovista plumbea</i>	29.7.2007	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk – Masarykova ulice	trávník na pravém břehu Sítky	x
Myk	1374	<i>Bovista plumbea</i>	17.7.2005	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk – sídliště U Střelnice	v trávníku v sídlišti	x
Myk	1375	<i>Bovista plumbea</i>	25.7.2005	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk – Jívavská ulice	v trávníku	x
Myk	1521	<i>Bovista plumbea</i>	7.7.2005	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk – Závodní ulice	v trávníku na hřišti	x
Myk	1523	<i>Bulgaria inquinans</i>	28.10.2004	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Laštany	na kmenech poražených dubů nad hájovnou (u lesní silnice do Domašova u Šternberka)	x
Myk	1524	<i>Calocera viscosa</i>	3.8.2007	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Červenka, CHKO Litovelské Pomoraví, les "Doubrava"	na smrkovém pařezu u křižovatky silnice do Králové s železniční tratí do Moravičan	x
Myk	1311	<i>Calocera viscosa</i>	12.11.2000	Kašpárek L.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Červenka, les "Doubrava"	na smrkovém pařezu ve smíšeném lese "Doubrava" v partii "Čertova louka"	x
Myk	1376	<i>Calocera viscosa</i>	18.8.2006	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Hlubočky (VVP Libavá)	na smrkovém pařezu v lese u obce	x
Myk	1378	<i>Calocera viscosa</i>	19.8.2006	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Horní Loděnice	na smrkovém pařezu v lese vpravo od silnice do Dalova	x
Myk	1526	<i>Calocera viscosa</i>	3.7.2007	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Horní Loděnice	na smrkovém pařezu v lese vpravo od silnice do Dalova	x
Myk	1525	<i>Calocera viscosa</i>	9.7.2007	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Huzová	na smrkovém pařezu v lese směrem k Dalovu	x
Myk	1381	<i>Calocera viscosa</i>	19.8.2006	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Králová, CHKO Litovelské Pomoraví, les "Doubrava" v partii "Kukačka"	na smrkovém pařezu jz. od obce	x
Myk	1527	<i>Calocera viscosa</i>	18.9.2004	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Mutkov, "Vysoká Roudná"	na smrkovém pařezu v lese cca 1,1 km j. od obce	650
Myk	1379	<i>Calocera viscosa</i>	27.8.2005	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Olešnice, les "Rachava"	na smrkovém pařezu v lese u rozcestí silnic do Podolí a Hrabí	400
Myk	1380	<i>Calocera viscosa</i>	9.9.2006	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Šternberk	smrkový les vlevo od silnice do Domašova u Šternberka; na smrkovém pařezu	x
Myk	1530	<i>Calocera viscosa</i>	27.9.2004	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk	na smrkovém pařezu v lese vlevo od silnice do Domašova u Šternberka	x
Myk	1528	<i>Calocera viscosa</i>	27.9.2004	Hlůza M., Šrubařová L.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk-Těšíkov, u "Těšíkovské kyselky"	v lese na smrkovém pařezu	x
Myk	1529	<i>Calocera viscosa</i>	17.8.2005	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Pelhřimov, Včelníčka, "Zadní Kamenická hora"	na smrkovém pařezu	x
Myk	1343	<i>Calocera viscosa</i>	29.9.2000	Lukáčová E.	Hlůza B.	CZE	Prostějov, Ptení	na smrkovém pařezu v lese směrem k Pohodlí	x
Myk	1312	<i>Calocera viscosa</i>	26.10.1975	Kroupová V.	Kroupová V.	CZE	Svitavy, Svojanov u Maletína	na smrkovém pařezu ve smíšeném lese	x
Myk	1377	<i>Calocera viscosa</i>	5.9.2007	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Šumperk, Loštice, "Na Hvězdě"	na smrkovém pařezu v lese	x
Myk	1382	<i>Calocybe gambosa</i>	16.5.2006	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk – Olomoucká ulice (u Veloxu)	v trávníku pod listnáči	x

inventární číslo		druh	dat. sběru	sběratel	určil	země	lokalita	popis lokality	nadm.v.
Myk	1402	<i>Calvatia excipuliformis</i>	19.8.2006	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Králová, CHKO Litovelské Pomoraví, les "Doubrava" v partii "Kukačka"	listnatý les jz. od obce	x
Myk	1531	<i>Cantharellus cibarius</i>	9.7.2007	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Huzová	smrkový les směrem k Dalovu	x
Myk	1532	<i>Cantharellus tubaeformis</i>	27.8.2005	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Olešnice, les "Rachava"	jehličnatý les (smrk, borovice lesní, modřín, jedle) u rozcestí silnic do Podolí a Hrabí	400
Myk	1533	<i>Cantharellus tubaeformis</i>	23.10.2004	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Paseka-os., Pasecký Žleb	smrkový les	x
Myk	1534	<i>Clavaria vermicularis</i>	13.10.2007	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Město Libavá	smrkový les na pravém břehu Libavského potoka, na lesní světlině v mechu	550
Myk	1358	<i>Clavulina cinerea</i>	3.12.2000	Kašpárek L.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Plinkout	smrkový les	x
Myk	1412	<i>Clitocybe infundibuliformis</i>	23.7.2005	Hlůzová I.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk	smíšený les (smrk, modřín, buk, dub, lípa, bříza) od hájovny "Aleš" směrem k Laštanům	350
Myk	1579	<i>Clitocybe nebularis</i>	9.10.2004	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Červenka, CHKO Litovelské Pomoraví, les "Doubrava"	smrkový les u křižovatky silnice do Králové s železniční tratí do Moravičan	x
Myk	1303	<i>Clitocybe nebularis</i>	19.11.2000	Kašpárek L.	Kašpárek L.	CZE	Olomouc, Červenka, les "Doubrava"	smíšený les "Doubrava" v partii "Spálená"	x
Myk	1535	<i>Clitocybe nebularis</i>	16.10.2004	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Horní Žleb	smrkový les s bukem na levém břehu Sítky směrem do Dolního Žlebu	x
Myk	1580	<i>Clitocybe prunulus</i>	9.7.2007	Hlůzová I.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Huzová	smrkový les s listnáči směrem k Dalovu	x
Myk	1581	<i>Clitocybe prunulus</i>	22.7.2005	Hlůzová I.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk	smíšený les (smrk, buk, dub, lípa, bříza)	x
Myk	1357	<i>Clitopilus prunulus</i>	12.11.2000	Kašpárek L.	Kašpárek L.	CZE	Olomouc, Červenka, les "Doubrava"	smíšený les "Doubrava" v partii "Spálená"	x
Myk	1413	<i>Clitopilus prunulus</i>	26.8.2006	Hlůzová I.	Hlůza B.	CZE	Šumperk, Lipinka, "Bradlo"	smrkový les na svahu "Bradla"	x
Myk	1582	<i>Collybia butyracea</i>	17.10.2004	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Šternberk, "Světlov", na levém břehu Sítky	smíšený les (převážně smrk a buk)	x
Myk	1510	<i>Collybia butyracea</i>	17.10.2004	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Šternberk	smrkový les s bukem vlevo od silnice do Domašova u Šternberka (naproti tankodromu)	x
Myk	1414	<i>Collybia confluens</i>	9.7.2007	Hlůzová I.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Huzová	v opadu ve smíšeném lese směrem k Dalovu	x
Myk	1509	<i>Collybia confluens</i>	23.7.2005	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Šternberk, od hájovny "Aleš" směrem k Laštanům	smíšený les (smrk, modřín, dub, buk, bříza, lípa)	x
Myk	1511	<i>Collybia dryophila</i>	11.7.2004	Hlůzová I.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Dalov	smrkový les s ojedinělými listnáči u silnice do Dětrichova nad Bystřicí (cca 3,2 km sv. od obce)	650
Myk	1517	<i>Collybia maculata</i>	9.8.2004	Hlůzová I.	Hlůza B.	CZE	Kroměříž, Rusava	smrkový les s buky	x
Myk	1332	<i>Collybia maculata</i>	16.10.2000	Kašpárek L.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Červenka, les "Doubrava"	listnatý les u křižovatky železniční trati do Moravičan se silnicí do Králové	x
Myk	1515	<i>Collybia maculata</i>	28.8.2005	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Dalov	smrkový les u silnice do Dětrichova nad Bystřicí (cca 3,2 km sv. od obce, na hranicích okresů Olomouc a Bruntál)	650
Myk	1365	<i>Collybia maculata</i>	26.9.1998	Lazebníček J.	Lazebníček J.	CZE	Olomouc, Hlubočky-Hrubá Voda zast.	smíšený les cca 2 km směrem k Pohořanům	x
Myk	1516	<i>Collybia maculata</i>	18.9.2004	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Mutkov, "Vysoká Roudná"	smrkový les cca 1,1 km j. od obce	650
Myk	1415	<i>Collybia peronata</i>	21.7.2005	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Mutkov, "Vysoká Roudná"	smrkový les s ojedinělými listnáči	x
Myk	1518	<i>Coltricia perennis</i>	6.8.2005	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Šternberk	smíšený les (smrk, modřín, bříza, buk, dub, lípa) od hájovny "Aleš" směrem k Laštanům	350
Myk	1304	<i>Coprinus atramentarius</i>	19.11.2000	Kašpárek L.	Kašpárek L.	CZE	Olomouc, Střelice, les "Doubrava"	travnatá cesta na "Jelení kopec"	x
Myk	1327	<i>Coprinus atramentarius</i>	26.11.2000	Kašpárek L.	Kašpárek L.	CZE	Olomouc, Újezd u Uničova	okraj smíšeného lesa u železničního přejezdu (směrem k Haukovicím)	x
Myk	1353	<i>Coprinus comatus</i>	1.12.2000	Hajn V.	Hlůza B.	CZE	Olomouc – Heyrovského ulice	v trávníku	x
Myk	1383	<i>Coprinus micaceus</i>	22.5.2005	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk – Nádražní ulice	v trávníku pod stromy na sídlišti	260
Myk	1552	<i>Cortinarius semisanguineus</i>	22.8.2005	Hlůzová I.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk	smíšený les (smrk, buk, dub, lípa, bříza) od hájovny "Aleš" směrem k Laštanům	x

inventární číslo		druh	dat. sběru	sběratel	určil	země	lokalita	popis lokality	nadm.v.
Myk	1538	<i>Crepidotus variabilis</i>	14.6.2004	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Červenka, CHKO Litovelské Pomoraví, les "Doubrava"	na větévce listnáče u křižovatky silnice do Králové s železniční tratí do Moravičan	x
Myk	1274	<i>Cronartium ribicola</i>	11.4.2003	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk – Nádražní ulice	na větvích <i>Pinus strobus</i>	x
Myk	1305	<i>Cyathus striatus</i>	xx.7.2000	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Dalov	na tlejícím dřevě v lese k Dětrichovu nad Bystřicí	x
Myk	1370	<i>Daedalea quercina</i>	14.5.1998	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Kroměříž, Zámeček	na pařezu dubu	x
Myk	1325	<i>Daedalea quercina</i>	15.9.1997	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Krakořice	na pařezu dubu v lese u rozcestí silnic do Rídeče a Komárova (nad hájovnou)	x
Myk	1310	<i>Daedalea quercina</i>	25.3.2000	Lazebníček J.	Lazebníček J.	CZE	Olomouc, Pohořany	na pařezu <i>Quercus petraea</i> 1,5 km j od obce	x
Myk	1384	<i>Daedaleopsis confragosa</i>	13.11.2004	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Červenka, CHKO Litovelské Pomoraví, les "Doubrava"	na pařezu břízy u křižovatky silnice do Králové s železniční tratí do Moravičan	240
Myk	1544	<i>Daedaleopsis confragosa</i>	9.7.2007	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Město Libavá	na bříze v lese cca 2,5 km zsz. od obce	x
Myk	1350	<i>Daedaleopsis confragosa</i>	25.3.2000	Lazebníček J.	Lazebníček J.	CZE	Olomouc, Pohořany	na mrtvém kmínku <i>Salix caprea</i> 2 km od obce směrem na Jívovou, při zelené turistické značce	600
Myk	1295	<i>Daedaleopsis confragosa</i>	30.12.1970	Malich J.	Hlůza B.	CZE	Ústí nad Orlicí, Česká Třebová	na bříze	x
Myk	1281	<i>Daedaleopsis confragosa</i>	11.10.1970	Facek T.	Hlůza B.	CZE	Vsetín, Rožnov pod Radhoštěm	na listnáči v lese (<i>Fagus, Betula</i>)	x
Myk	1385	<i>Dentinum repandum</i>	13.10.2007	Slunský F.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Stará Voda, VVP Libavá	smrkový les	x
Myk	1545	<i>Dentinum repandum</i>	19.7.2005	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Pelhřimov, Vželníčka, "Zadní Kamenická hora"	smrkový les	x
Myk	1314	<i>Diatrypella quercina</i>	2.11.1997	Chrásková J.	Hlůza B.	CZE	Opava, Třebom	na větévce dubu (na téže větévce je i <i>Peniophora quercina</i>)	x
Myk	1328	<i>Fistulina hepatica</i>	20.9.1998	Jankůj V.	Jankůj V.	CZE	Olomouc, Čakov	v lese na dubu	x
Myk	1386	<i>Flamulina velutipes</i>	1.12.2006	Hlůzová I.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Uničov	na pařezu lípy v aleji v ulici od autobusového nádraží k nádraží ČD	x
Myk	1368	<i>Fomitopsis pinicola</i>	17.10.1998	Dostál R.	Hlůza B.	CZE	Bruntál, Rešov	na smrku u "Rešovských vodopádů"	x
Myk	1494	<i>Fomitopsis pinicola</i>	19.8.2005	Vacová M.	Hlůza B.	CZE	Prachovice, Milotinky	na bříze	x
Myk	1285	<i>Fomitopsis pinicola</i>	17.9.1969	Kaderková S.	Hlůza B.	CZE	Ústí nad Orlicí, Česká Třebová, "Zhořský kopec"	na pařezu smrku vlevo od silnice Česká Třebová – Litomyšl	540
Myk	1337	<i>Fuligo septica</i>	31.8.2000	Fišr M.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Těšetice č. 119	na drti z kůry v zahradě	x
Myk	1366	<i>Galactinia limosa</i>	24.5.1965	Rychtera L.	Svrček M.	CZE	Olomouc, Červenka, CHKO Litovelské Pomoraví, les "Doubrava"	x	x
Myk	1418	<i>Ganoderma applanatum</i>	28.8.2005	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Dlouhá Loučka, Valšovský důl	smrkový les s bukem u silnice do Rýmařova na úpatí Těchanovského kopce (cca 2,3 km ssv. od osady), na pařezu listnáče	x
Myk	1585	<i>Ganoderma applanatum</i>	31.8.2007	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Hlubočky-Hrubá Voda "Jasanový hřbet" (VVP Libavá)	v lese na pařezu listnáče	x
Myk	1389	<i>Geastrum sessile</i>	28.8.2005	Hlůzová I.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Dlouhá Loučka, Valšovský důl	smrkový les s bukem u silnice do Rýmařova na úpatí Těchanovského kopce (cca 2,3 km ssv. od osady)	x
Myk	1319	<i>Gleophyllum odoratum</i>	25.3.2000	Lazebníček J.	Lazebníček J.	CZE	Olomouc, Jívová	na pařezu <i>Picea abies</i> , 3 km j. od obce směrem na Jedovou	600
Myk	1388	<i>Gleophyllum sepiarium</i>	24.9.2004	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk-Těšíkov	na pařezu smrku v lese u Těšíkovské kyselky	x
Myk	1546	<i>Gomphidius rutilus</i>	28.10.2004	Kosková A.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Laštany	smíšený les (smrk, modřín, bříza, buk, javor klen) nad hájovnou u lesní silnice do Domašova u Šternberka	x
Myk	1387	<i>Gomphidius rutilus</i>	6.9.2006	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Šumperk, Loštice, "Na Hvězdě"	travnatá cesta v jehličnatém lese	x
Myk	1323	<i>Gomphidius rutilus</i>	1.10.2000	Procházka I.	Hlůza B.	CZE	Vyškov, Hlubočany	na náměstí v parčíku s borovicemi	x
Myk	1496	<i>Gymnopilus junonius</i>	10.10.2004	Hrdá V.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk, "Obora"	v zahradě v trávě na zbytcích dřeva v půdě, v trsech	x
Myk	1570	<i>Gymnopilus sapineus</i>	13.10.2007	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Město Libavá	smrkový les za čistíčkou (na pravém břehu Libavského potoka), na smrkovém pařezu	550
Myk	1409	<i>Gymnopilus spectabilis</i>	14.10.2006	Kilkovský J.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Babice	na poraženém kmenu topolu u rozcestí směrem k Lužicím	x
Myk	1390	<i>Gymnosporangium sabinae</i>	25.11.2005	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk – Rýmařovská ulice	na listech hrušně	x

inventární číslo	druh	dat. sběru	sběratel	určil	země	lokalita	popis lokality	nadm.v.
Myk 1391	<i>Gyromitra esculenta</i>	24.5.2006	Kilkovský J.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk-Dolní Žleb	v trávě na okraji smíšeného lesa	x
Myk 1321	<i>Gyromitra esculenta</i>	14.5.1965	Pernicová H.	Hlůza B.	CZE	Třebíč, Studenec	x	x
Myk 1273	<i>Gyroporus castaneus</i>	xx.9.2002	Hlůzová I.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Bilsko	smrkový les s ojedinělými listnáči	x
Myk 1266	<i>Hebeloma radicosum</i>	7.10.2002	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Červenka, CHKO Litovelské Pomoraví, les "Doubrava"	u křižovatky silnice do Králové s železniční tratí do Moravičan, z kořene listnáče	x
Myk 1355	<i>Hebeloma sinapizans</i>	1.12.2000	Hajn V.	Hajn V.	CZE	Olomouc – Heyrovského ulice	v trávníku	x
Myk 1573	<i>Hirneola auricula-judae</i>	25.8.2005	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk – sídliště U Střelnice	na <i>Sambucus nigra</i> na levém břehu Sítky	x
Myk 1571	<i>Hirneola auricula-judae</i>	20.10.2004	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk – sídliště U Střelnice	na mrtvém keři <i>Sambucus nigra</i> na levém břehu Sítky	x
Myk 1572	<i>Hirneola auricula-judae</i>	3.9.2004	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk – sídliště U Střelnice	na <i>Sambucus nigra</i> na levém břehu Sítky	x
Myk 1258	<i>Hygrophoropsis aurantiaca</i>	7.10.2002	Kubištová Z.	Kubištová Z.	CZE	Olomouc, Červenka, CHKO Litovelské Pomoraví, les "Doubrava"	smíšený les u křižovatky silnice do Králové s železniční tratí do Moravičan	x
Myk 1308	<i>Hygrophoropsis aurantiaca</i>	19.11.2000	Kašpárek L.	Kašpárek L.	CZE	Olomouc, Červenka, les "Doubrava"	smíšený les "Doubrava" v partii "Spálená"	x
Myk 1394	<i>Hygrophoropsis aurantiaca</i>	7.10.2007	Slunský F.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Jívová, "Dómský les"	smrkový les směrem k Hrubé Vodě	x
Myk 1574	<i>Hygrophoropsis aurantiaca</i>	18.10.2004	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Laštany, nad hájovnou (u lesní silnice do Domašova u Šternberka)	smíšený les (smrk, modřín, bříza, buk, dub, javor klen)	x
Myk 1392	<i>Hygrophoropsis aurantiaca</i>	18.9.2004	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Mutkov, "Vysoká Roudná"	smrkový les cca 1,1 km j. od obce	x
Myk 1393	<i>Hygrophoropsis aurantiaca</i>	9.9.2006	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Šternberk	smrkový les vlevo od silnice do Domašova u Šternberka	x
Myk 1575	<i>Hygrophoropsis aurantiaca</i>	23.8.2005	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Šternberk	smrkový les u hájovny "Aleš"	x
Myk 1576	<i>Hygrophoropsis aurantiaca</i>	xx.10.2004	Kubná H.	Hlůza B.	CZE	Svitavy, Svítavy-Lány	smíšený les v. od nádraží (smrk, listnáče)	x
Myk 1577	<i>Hygrophorus olivaceoalbus</i>	29.8.2005	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Dalov	smrkový les u silnice do Dětičova nad Bystřicí (cca 3,2 km sv. od obce)	650
Myk 1578	<i>Hygrophorus pustulatus</i>	13.10.2007	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Město Libavá	smrkový les za čistíčkou (na pravém břehu Libavského potoka)	550
Myk 1326	<i>Hymenochaete rubiginosa</i>	26.10.1997	Lisoňová S.	Hlůza B.	CZE	Břeclav, Valtice	na dubu	x
Myk 1395	<i>Hypholoma fasciculare</i>	9.9.2006	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Šternberk	na smrkovém pařezu v lese vlevo od silnice do Domašova u Šternberka (naproti tankodromu)	x
Myk 1655	<i>Hypholoma fasciculare</i>	17.10.2004	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Šternberk, "Světlov"	smíšený les (převážně smrk a buk), na pařezu listnáče na levém břehu Sítky	x
Myk 1654	<i>Hypholoma fasciculare</i>	27.9.2004	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk	v lese na pařezu listnáče vlevo od silnice do Domašova u Šternberka (naproti tankodromu)	x
Myk 1290	<i>Hypholoma fasciculare</i>	24.7.1969	Kalinová Z.	Kalinová Z.	SVK	Senica nad Myjavou, Kúty	na pařezu v borovém lese	165
Myk 1294	<i>Hypholoma sublateritium</i>	19.11.2000	Kašpárek L.	Kašpárek L.	CZE	Olomouc, Červenka, les "Doubrava"	smíšený les "Doubrava" v partii "Spálená", na smrkovém pařezu	x
Myk 1288	<i>Hypholoma sublateritium</i>	21.8.1969	Kalinová Z.	Kalinová Z.	SVK	Senica nad Myjavou, Kúty	dubový les	165
Myk 1338	<i>Hypoxylon fragiforme</i>	28.2.1976	Kroupová V.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Nové Zámky	na větvi listnáče v listnatém lese	x
Myk 1292	<i>Inonotus hispidus</i>	8.10.2000	Žurek P.	Hlůza B.	CZE	Hodonín, Prušánky	na jabloni	x
Myk 1396	<i>Kuehneromyces mutabilis</i>	16.5.2004	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Karlovy Vary, Jáchymov	na pařezu břízy na okraji lesa u silnice k Sporthotelu	720
Myk 1397	<i>Kuehneromyces mutabilis</i>	19.8.2006	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Králová, CHKO Litovelské Pomoraví, les "Doubrava" v partii "Kukačka"	na pařezu listnáče jz. od obce	x
Myk 1659	<i>Laccaria amethystea</i>	9.10.2004	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Červenka, CHKO Litovelské Pomoraví, les "Doubrava"	smíšený les u křižovatky silnice do Králové s železniční tratí do Moravičan	x

inventární číslo		druh	dat. sběru	sběratel	určil	země	lokalita	popis lokality	nadm.v.
Myk	1660	<i>Laccaria amethystea</i>	14.6.2004	Hlůzová I., Seehořová B.	Hlůzová I. et Sheehořová B.	CZE	Olomouc, Červenka, CHKO Litovelské Pomoraví, les "Doubrava"	smíšený les u křižovatky silnice do Králové s železniční tratí do Moravičan	x
Myk	1657	<i>Laccaria amethystea</i>	25.10.2004	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Dalov	smrkový les u silnice do Dětřichova nad Bystřicí (cca 3,2 km sv. od obce)	x
Myk	1398	<i>Laccaria amethystea</i>	7.10.2007	Slunský F.	Slunský F.	CZE	Olomouc, Jívová, "Dómský les"	v lese směrem k Hrubé vodě	x
Myk	1658	<i>Laccaria amethystea</i>	x	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Olešnice, les "Rachava" u rozcestí silnic do Podolí a Hrabí	jehličnatý les (smrk, borovice lesní, modřín, jedle)	400
Myk	1656	<i>Laccaria amethystea</i>	23.10.2004	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Paseka-os., Pasecký Žleb	smrkový les	x
Myk	1400	<i>Laccaria amethystea</i>	9.9.2006	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Šternberk	smrkový les vlevo od silnice do Domašova u Šternberka	x
Myk	1257	<i>Laccaria amethystea</i>	14.9.2001	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Šternberk, Dalov	smrkový les směrem k Dětřichovu nad Bystřicí	x
Myk	1456	<i>Laccaria bicolor</i>	18.9.2004	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Mutkov, "Vysoká Roudná"	v trávníku u lesní chaty ve smrkovém lese cca 1,1 km j. od obce	650
Myk	1450	<i>Laccaria laccata</i>	31.8.2007	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Hlubočky-Hrubá Voda, "Jasanový hřbet" (VVP Libavá)	smrkový les s bukem na svahu Jasanového hřbetu	x
Myk	1451	<i>Laccaria laccata</i>	7.10.2007	Slunský F.	Slunský F.	CZE	Olomouc, Jívová, "Dómský les"	smrkový lesem směrem k Hrubé Vodě	x
Myk	1661	<i>Laccaria proxima</i>	13.10.2007	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Město Libavá	smrkový les za čistíčkou (na pravém břehu Libavského potoka)	550
Myk	1410	<i>Lactarius helvus</i>	19.8.2006	Hlůzová I.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Králová, CHKO Litovelské Pomoraví, les "Doubrava" v partii "Kukačka"	listnatý les jz. od obce	x
Myk	1663	<i>Lactarius lignyotus</i>	26.8.2005	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Dalov,	smrkový les u silnice do Dětřichova nad Bystřicí (cca 3,5 km sv. od obce)	650
Myk	1662	<i>Lactarius lignyotus</i>	28.8.2005	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Dlouhá Loučka, Valšovský důl	smrkový les s bukem u silnice do Rýmařova na úpatí Těchanovské kopce (cca 2,8 km ssv. od osady)	x
Myk	1664	<i>Lactarius lignyotus</i>	9.7.2007	Hlůzová I.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Huzová	smrkový les směrem k Dalovu	x
Myk	1352	<i>Lactarius mitissimus</i>	17.10.1998	Dostál R.	Hlůza B.	CZE	Bruntál, Rešov	smrkový les u vodopádů	x
Myk	1665	<i>Lactarius mitissimus</i>	9.10.2004	Hlůzová I.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Červenka, CHKO Litovelské Pomoraví, les "Doubrava"	smrkový les u křižovatky silnice do Králové s železniční tratí do Moravičan	x
Myk	1666	<i>Lactarius piperatus</i>	14.7.2007	Hlůzová I.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk	smrkový les vlevo od silnice do Domašova u Šternberka (naproti tankodromu)	x
Myk	1668	<i>Lactarius rufus</i>	9.7.2007	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Huzová	smrkový les směrem k Dalovu	x
Myk	1667	<i>Lactarius rufus</i>	28.10.2004	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Laštány	smíšený les (smrk, modřín, bříza, buk, dub, javor klen) nad hájovnou (u lesní silnice do Domašova u Šternberka)	x
Myk	1669	<i>Lactarius torminosus</i>	25.9.2004	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk – sídliště U Střelnice	v trávníku (nedaleko <i>Betula pendula</i> a <i>Sorbus aucuparia</i>)	x
Myk	1270	<i>Lactarius turpis</i>	2.9.2001	Hlůzová I.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Dalov	smrkový les vlevo od silnice do Dětřichova nad Bystřicí	x
Myk	1262	<i>Laetiporus sulphureus</i>	20.5.2002	Homola T.	Homola T.	CZE	Olomouc – Bezručovy sady	na akátu	x
Myk	1670	<i>Lentinus edodes</i>	16.4.2005	Svobodová O.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk – Pod lesem	houba byla v r. 2003 naočkována na větev dubu	x
Myk	1364	<i>Lentinus lepideus</i>	15.6.1997	Bartošová P.	Hlůza B.	CZE	Ústí nad Orlicí, Česká Třebová, chatařská oblast "Nad březinou"	na pražci	x
Myk	1399	<i>Lentinus tigrinus</i>	17.8.2005	Hlůzová I.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk	smíšený les od hájovny "Aleš" směrem k Laštánům (smrk, dub, buk, habr, bříza, jáva); na větvi listnáče	x
Myk	1452	<i>Lepiota aspera</i>	14.9.2006	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Hlubočky-Hrubá Voda, Smilov (železniční zastávka)	travnatý příkop na okraji smíšeného lesa u lesní silničky do Smilova	x
Myk	1453	<i>Lepiota clypeolaria</i>	19.8.2006	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Králová, CHKO Litovelské Pomoraví, les "Doubrava" v partii "Kukačka"	listnatý les jz. od obce	x
Myk	1446	<i>Lepiota clypeolaria</i>	23.7.2005	Hlůzová I.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk	smíšený les (smrk, modřín, buk, dub, bříza) od hájovny "Aleš" směrem k Laštánům	x
Myk	1647	<i>Lepiota clypeolaria</i>	14.7.2007	Hlůzová I.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk	smrkový les vlevo od silnice do Domašova u Šternberka (naproti tankodromu)	x

inventární číslo	druh	dat. sběru	sběratel	určil	země	lokalita	popis lokality	nadm.v.
Myk 1648	<i>Lepiota leucothites</i>	2.10.2004	Hlůza M., Šrubařová L.	Hlůza B.	CZE	Kroměříž, Měřutky	v zahradě v trávě	x
Myk 1649	<i>Lepiota leucothites</i>	21.10.2004	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Horní Žleb	v trávě ve smrkovém lese s bukem na levém břehu Sítky směrem do Dolního Žlebu	x
Myk 1320	<i>Lepiota leucothites</i>	17.9.1998	Rozbroj A.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Příkazy č. 242	v zahradě domu č. 242 (u vodárny)	x
Myk 1359	<i>Lepista nuda</i>	28.10.1972	Nováková H.	Hlůza B.	CZE	Jihlava, Karlův most	u silnice na Prahu, cca 5 km od města; smrčina s příměsí listnáčů	x
Myk 1651	<i>Lepista nuda</i>	9.10.2004	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Červenka, CHKO Litovelské Pomoraví, les "Doubrava"	smrkový les u křižovatky silnice do Králové s železniční tratí do Moravičan	x
Myk 1650	<i>Lepista nuda</i>	16.10.2004	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Horní Žleb	smrkový les s bukem na levém břehu Sítky směrem do Dolního Žlebu	x
Myk 1349	<i>Lepista nuda</i>	14.12.2000	Nováková V.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Náměstí na Hané	smrkový les směrem k samotě Dvorek	x
Myk 1354	<i>Lepista saeva</i>	28.11.2000	Bláhová M.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, "Poděbrady"	louky u Poděbrad	x
Myk 1447	<i>Lepista saeva</i>	18.12.2006	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk – Nádražní ulice	v trávníku	x
Myk 1333	<i>Lepista saeva</i>	10.12.2000	Vlková L.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Újezd u Uničova	v trávě u potoka	x
Myk 1367	<i>Lepista saeva</i>	13.10.2000	Nejzchleba J.	Hlůza B.	CZE	Olomouc – Vításkova ulice	v trávníku	x
Myk 1316	<i>Leucocoprinus birnbaumii</i>	3.1.2000	Homola T.	Hlůza B.	CZE	Olomouc – Třída Kosmonautů 15	v květináči s ibiškem	x
Myk 1652	<i>Lycoperdon perlatum</i>	28.10.2004	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Laštány	smíšený les (smrk, modřín, bříza, buk, javor klen) nad hájovnou u lesní silnice do Domašova u Šternberka	x
Myk 1334	<i>Lycoperdon perlatum</i>	14.9.1998	Homola T.	Homola T.	CZE	Olomouc, Mrsklesy	smíšený les u cesty na "Bílý kámen"	x
Myk 1278	<i>Lycoperdon perlatum</i>	13.10.2001	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk	smíšený lesík u fotbalového hřiště; smrk, borovice lesní, dub letní, dub zimní, bez černý	x
Myk 1448	<i>Lycoperdon pyriforme</i>	14.9.2006	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Hlubočky-Hrubá Voda, Smilov (železniční zastávka)	na tlejícím pařezu v lese nedaleko železniční zastávky (VVP Libavá)	x
Myk 1653	<i>Lyophyllum fumosum</i>	23.10.2004	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk – Nádražní ulice	v trávníku na sídlišti	x
Myk 1264	<i>Lyophyllum fumosum</i>	28.10.2001	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk – sídliště U Střelnice	v trávníku pod vrbou s okrasnými keři	x
Myk 1346	<i>Lyophyllum fumosum</i>	26.11.2000	Kašpárek L.	Kašpárek L.	CZE	Olomouc, Újezd u Uničova	okraj lesa u železničního přejezdu (směrem na Haukovice)	x
Myk 1313	<i>Lyophyllum fumosum</i>	13.11.1999	Długopolský J.	Hlůza B.	CZE	Olomouc-Hradisko	v trsu v trávě	x
Myk 1404	<i>Macrotyphula fistulosa</i>	9.10.2007	Hrabčík V.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk	v trávě na okraji smíšeného lesa na tankodromu	x
Myk 1608	<i>Marasmius alliaceus</i>	14.5.2005	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Vsetín, PR Kutany-Vsetínský Cáb	jedlobučina	x
Myk 1601	<i>Marasmius oreades</i>	8.7.2007	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Hlubočky (VVP Libavá)	louka 0,8 km v. od obce	x
Myk 1449	<i>Marasmius oreades</i>	31.8.2007	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Hlubočky-Hrubá Voda	v trávníku u silnice v obci	x
Myk 1632	<i>Marasmius oreades</i>	8.6.2007	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Mrsklesy	travnatá lesní cesta na okraji smíšeného lesa cca 2,5 km sv. od obce (VVP Libavá)	x
Myk 1602	<i>Marasmius oreades</i>	16.6.2004	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk	v trávníku na nádraží	x
Myk 1440	<i>Marasmius oreades</i>	11.8.2006	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk, "U Střelnice"	v trávníku na sídlišti	x
Myk 1598	<i>Marasmius oreades</i>	24.7.2004	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Šternberk – Nádražní ulice	v trávníku na sídlišti	x
Myk 1432	<i>Marasmius oreades</i>	29.5.2006	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk – Nádražní ulice	v trávě na sídlišti	x
Myk 1441	<i>Marasmius oreades</i>	11.7.2005	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk – Nádražní ulice	v trávníku na sídlišti	x
Myk 1633	<i>Marasmius rotula</i>	3.7.2007	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Červenka, CHKO Litovelské Pomoraví, les "Doubrava"	na větévec listnáče u křižovatky silnice do Králové s železniční tratí do Moravičan	x
Myk 1442	<i>Melampsora salicina</i>	6.7.2005	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Řídeč	na listech <i>Salix caprea</i> v lese za hájovnou	x
Myk 1634	<i>Melanogaster variegatus</i>	14.9.2006	Havlíčková	Hlůza B.	CZE	Šumperk, Víkyřovice	v zahradě v trávě mezi opadaným listím	x
Myk 1318	<i>Merulius tremellosus</i>	2.11.1997	Chrásková J.	Hlůza B.	CZE	Opava, Třebom	na kůře listnáče	x

inventární číslo		druh	dat. sběru	sběratel	určil	země	lokalita	popis lokality	nadm.v.
Myk	1635	<i>Microsphaera vanbrutiana</i>	27.9.2004	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk	na listech <i>Sambucus racemosa</i> v lese vlevo od silnice do Domašova u Šternberka (naproti tankodromu)	x
Myk	1277	<i>Morchella elata</i>	6.5.2003	Tlusták V.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Laškov	okraj smíšeného lesa	x
Myk	1490	<i>Morchella elata</i>	15.5.2004	Hrabčík V.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk – Olomoucká ulice	na dvoře v areálu Vojenského opravárenského závodu	x
Myk	1636	<i>Morchella elata</i>	xx.5.2007	x	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Uničov	v trávníku ve městě	x
Myk	1336	<i>Morchella esculenta</i>	21.4.1998	Maršálková	Lazebníček J.	CZE	Olomouc-Hejčín	zahrada, pod jabloněmi	x
Myk	1637	<i>Morchella sulcata</i>	26.6.2004	Kaštovský K. et Kaštovská M.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Slatinky, "Malý Kosíř"	dubový les, v travě	x
Myk	1638	<i>Mucilago crustacea</i>	8.6.2006	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Mřsklesy	v lese na bylinách cca 2,5 km sv. od obce, (VVP Libavá)	x
Myk	1361	<i>Mycena aurantiomarginata</i>	19.11.2000	Kašpárek L.	Hlůza B., Lazebníček J.	CZE	Olomouc, Červenka, les "Doubrava"	smíšený les "Doubrava" v partii "Čertova louka"	x
Myk	1443	<i>Mycena epipterygia</i>	18.11.2006	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Červenka	smíšený les u křižovatky silnice do Králové s železniční tratí do Moravičan	x
Myk	1299	<i>Mycena galericulata</i>	4.10.1997	Lazebníček J.	Lazebníček J.	CZE	Olomouc, Hlubočky-Hrubá Voda	smíšený les (<i>Fagus, Picea</i>) cca 2 km sz. od obce	x
Myk	1639	<i>Mycena galericulata</i>	27.9.2004	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk	na pařezu listnáče v lese vlevo od silnice do Domašova u Šternberka (naproti tankodromu)	x
Myk	1360	<i>Mycena pura</i>	12.11.2000	Kašpárek L.	Kašpárek L.	CZE	Olomouc, Červenka, les "Doubrava"	smíšený les "Doubrava" u "Čertovy louky" (nedaleko křižovatky silnice do Králové s přejezdem tratí do Moravičan)	x
Myk	1444	<i>Mycena pura</i>	19.8.2006	Hlůzová I.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Králová, CHKO Litovelské Pomoraví, les "Doubrava" v partii "Kukačka"	listnatý les jz. od obce	x
Myk	1306	<i>Mycena pura</i>	3.12.2000	Kašpárek L.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Plinkout	smrkový les	x
Myk	1640	<i>Mycena pura</i>	27.10.2004	Šrubařová L.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk	smíšený les (smrk, buk) vlevo od Domašova u Šternberka (naproti tankodromu)	x
Myk	1272	<i>Mycena rosea</i>	7.10.2002	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Červenka, CHKO Litovelské Pomoraví, les "Doubrava"	smíšený les u křižovatky silnice do Králové s železniční tratí do Moravičan	x
Myk	1641	<i>Mycena rosea</i>	9.10.2004	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Červenka, CHKO Litovelské Pomoraví, les "Doubrava"	smíšený les u křižovatky silnice do Králové s železniční tratí do Moravičan	x
Myk	1331	<i>Mycena rosea</i>	3.12.2000	Kašpárek L.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Plinkout	x	x
Myk	1260	<i>Omphalotus olearius</i>	20.9.2001	x	Lazebníček J.	CZE	Olomouc, Červenka, CHKO Litovelské Pomoraví	x	x
Myk	1445	<i>Osmoporus odoratus</i>	31.8.2007	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Hlubočky-Hrubá Voda, "Jasanový hřbet" (VVP Libavá)	na smrkovém pařezu	x
Myk	1642	<i>Osmoporus odoratus</i>	28.10.2004	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Laštany	v lese na smrkovém pařezu	x
Myk	1269	<i>Otidea leporina</i>	25.9.2002	Kašpárek L.	Kašpárek L.	CZE	Olomouc, Červenka, CHKO Litovelské Pomoraví, les "Doubrava"	smíšený les "Doubrava" v partii "Jelení kopec"	x
Myk	1643	<i>Otidea leporina</i>	27.8.2005	Hlůzová I.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Olešnice, "Rachava"	jehličnatý les (smrk, borovice lesní, modřín, jedle) u rozcestí silnic do Podolí a Hrabí	400
Myk	1492	<i>Oudemansiella radicata</i>	14.6.2004	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Červenka, CHKO Litovelské Pomoraví, les "Doubrava"	listnatý les u křižovatky silnice do Králové s železniční tratí do Moravičan	x
Myk	1438	<i>Oudemansiella radicata</i>	28.8.2005	Hlůzová I.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Dlouhá Loučka, Valšovský důl	smrkový les s bukem na úpatí Těchanovského kopce cca 2,8 km ssv. od osady (u silnice do Rýmařova)	400
Myk	1437	<i>Oudemansiella radicata</i>	17.7.2005	Hlůzová I.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk	smíšený les (smrk, modřín, buk, dub, lípa, bříza) od hájovny "Aleš" směrem k Laštánům	350
Myk	1644	<i>Panellus stipticus</i>	9.10.2004	Hlůzová I.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Červenka, CHKO Litovelské Pomoraví, les "Doubrava"	na pařezu dubu v lese u křižovatky silnice do Králové s železniční tratí do Moravičan	x
Myk	1298	<i>Panellus stipticus</i>	12.11.2000	Kašpárek L.	Hlůza B., Lazebníček J.	CZE	Olomouc, Červenka, les "Doubrava"	u křižovatky silnice do Králové s železniční tratí do Moravičan; na pařezu dubu	x

inventární číslo		druh	dat. sběru	sběratel	určil	země	lokalita	popis lokality	nadm.v.
Myk	1600	<i>Panellus stipticus</i>	28.10.2004	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Laštany	na pařezu dubu v lese nad hájovnou (u lesní silnice do Domašova u Šternberka)	x
Myk	1439	<i>Panellus stipticus</i>	13.10.2005	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk, les "Na Kiosku"	na dubovém pařezu v lese	x
Myk	1645	<i>Panellus stipticus</i>	27.9.2004	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk	v lese na pařezu dubu vlevo od silnice do Domašova u Šternberka	x
Myk	1609	<i>Paxillus atrotomentosus</i>	9.8.2004	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Kroměříž, Rusava	v lese na smrkovém pařezu	x
Myk	1433	<i>Paxillus atrotomentosus</i>	3.9.2007	Holík J.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Horní Loděnice	na smrkovém pařezu v lese vpravo od silnice do Dalova	x
Myk	1586	<i>Paxillus atrotomentosus</i>	3.8.2007	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Horní Loděnice	na smrkovém pařezu v lese vpravo od silnice do Dalova	x
Myk	1610	<i>Paxillus atrotomentosus</i>	9.7.2007	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Huzová	smrkový les směrem k Dalovu, na smrkovém pařezu	x
Myk	1405	<i>Paxillus atrotomentosus</i>	6.8.2005	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Šternberk	na smrkovém pařezu ve smíšeném lese (smrk, modřín, bříza, buk, dub, lípa) od hájovny "Aleš" k Laštanům	350
Myk	1431	<i>Paxillus atrotomentosus</i>	17.7.2005	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Šternberk	na smrkovém pařezu v lese od hájovny "Aleš" směrem k Laštanům	350
Myk	1434	<i>Paxillus atrotomentosus</i>	25.7.2005	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Šternberk	na smrkovém pařezu ve smíšeném lese (smrk, modřín, bříza, buk, dub, lípa) od hájovny "Aleš" k Laštanům	350
Myk	1293	<i>Paxillus atrotomentosus</i>	8.10.2000	Nováková K.	Hlůza B.	CZE	Přerov, Luboměř pod Strážnou	v lese na smrkovém pařezu	x
Myk	1611	<i>Paxillus atrotomentosus</i>	26.8.2006	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Šumperk, Lipinka, "Bradlo"	na smrkovém pařezu v lese na svahu "Bradla"	x
Myk	1623	<i>Paxillus involutus</i>	28.10.2004	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Laštany	smíšený les (smrk, modřín, bříza, buk, dub) nad hájovnou u lesní silnice do Domašova u Šternberka	x
Myk	1428	<i>Paxillus involutus</i>	18.9.2004	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Mutkov, "Vysoká Roudná"	smrkový les s bukem cca 1,1 km j. od obce	650
Myk	1430	<i>Paxillus involutus</i>	17.8.2005	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Šternberk	smíšený les u hájovny "Aleš"	x
Myk	1436	<i>Paxillus involutus</i>	12.10.2005	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk – Nádražní ulice	v trávě pod břízou v sídlišti	x
Myk	1630	<i>Paxillus involutus</i>	27.9.2004	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk	smíšený les (smrk, bříza, buk) vlevo od silnice do Domašova u Šternberka	x
Myk	1628	<i>Paxillus involutus</i>	9.9.2006	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Šternberk	smrkový les	x
Myk	1629	<i>Paxillus involutus</i>	17.10.2004	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Šternberk	smrkový les s bukem vlevo od silnice do Domašova u Šternberka (naproti tankodromu)	x
Myk	1435	<i>Paxillus involutus</i>	6.9.2006	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Šumperk, Loštice, "Na Hvězdě"	les (smrk, borovice); na spáleništi po ohničku	x
Myk	1627	<i>Paxillus involutus</i>	5.9.2007	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Šumperk, Loštice, "Na Hvězdě"	smrkový les	x
Myk	1347	<i>Peniophora quercina</i>	2.11.1997	Chrásková J.	Hlůza B.	CZE	Opava, Třebom	na větvi dubu	x
Myk	1631	<i>Peniophora rufomarginata</i>	9.8.2006	Hlůza B. et Hlůzová I.	Kotlaba F. et Pouzar Z.	CZE	Olomouc, Šternberk – Nábřeží	na opadaných větvích <i>Tilia</i> sp. na pravém břehu Sítky	x
My	1646	<i>Peziza badia</i>	xx.7.2007	Hlůzová I.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Huzová	smrkový les s ojedinělými listnáči směrem k Dalovu	x
Myk	1301	<i>Peziza cerea</i>	2.4.1997	Homola T., Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc – Purkrabská ulice č. 2	mezi zdí a dlaždicemi na dvoře PdF UP	x
Myk	1420	<i>Peziza vesiculosa</i>	4.12.2006	Kilkovský J.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Chabičov, "Ostrá hora"	na zemi ve smíšeném lese	x
Myk	1625	<i>Peziza vesiculosa</i>	30.5.2006	Kilkovský J.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk-Dolní Žleb	smíšený les (smrk, buk) směrem k Hlásnici	x
Myk	1416	<i>Phaeolepiota aurea</i>	14.9.2006	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Hlubočky-Hrubá Voda, Smilov (železniční zastávka)	travnatý okraj lesní silnice do Smilova (VVP Libavá)	x
Myk	1429	<i>Phaeolus schweinitzii</i>	9.8.2004	Hlůzová I.	Hlůza B.	CZE	Kroměříž, Rusava	smrkový les s borovicí lesní a bukem	x
Myk	1417	<i>Phaeolus schweinitzii</i>	27.7.2007	Kilkovský J.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Mutkov	na bázi jehličnanu v lese od autobusové zastávky Mutkov-rozcestí ("Vysoká Roudná") směrem do Horního Žlebu	x
Myk	1421	<i>Phaeolus schweinitzii</i>	28.6.2005	Hrabčík V.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk	smíšený les na tankodromu, u trouchnivějšího pařezu jehličnanu	x
Myk	1671	<i>Phlebia radiata</i>	x	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Šumperk, Hoštejn, "Čukrová bouda"	bučina, na bukovém pařezu	x
Myk	1422	<i>Pholiota lenta</i>	25.11.2006	Kilkovský J.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Chabičov, "Ostrá hora"	bukový les	x

inventární číslo		druh	dat. sběru	sběratel	určil	země	lokalita	popis lokality	nadm.v.
Myk	1341	<i>Pholiota squarrosa</i>	21.10.1997	Lazecký V.	Hlůza B.	CZE	Olomouc-Svatý Kopeček	v lese na pařezu listnáče	390
Myk	1624	<i>Piptoporus betulinus</i>	13.11.2004	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Červenka, CHKO Litovelské Pomoraví, les "Doubrava"	na bříce u křižovatky silnice do Králové s železniční tratí do Moravičan	x
Myk	1626	<i>Piptoporus betulinus</i>	9.10.2004	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Červenka, CHKO Litovelské Pomoraví, les "Doubrava"	na bříce u křižovatky silnice do Králové s železniční tratí do Moravičan	x
Myk	1584	<i>Piptoporus betulinus</i>	3.8.2007	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Červenka, CHKO Litovelské Pomoraví, les "Doubrava"	na bříce u křižovatky silnice do Králové s železniční tratí do Moravičan	x
Myk	1423	<i>Piptoporus betulinus</i>	15.10.2007	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Řimice – os. Nové Mlýny, CHKO Litovelské Pomoraví	na bříce u hájovny	x
Myk	1491	<i>Pleurotus conchatus</i>	26.5.2007	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc – Pasterova ulice	na pařezu listnáče	x
Myk	1583	<i>Pleurotus dryinus</i>	30.10.2004	Hlůzová I.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk	na pařezu listnáče ve smíšeném lese (smrk, buk, bříza, dub) vlevo od Domašova u Šternberka (naproti tankodromu)	x
Myk	1279	<i>Pluteus cervinus</i>	7.10.2002	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Červenka, CHKO Litovelské Pomoraví, les "Doubrava"	na ležícím kmenu listnáče u křižovatky silnice do Králové s železniční tratí do Moravičan	x
Myk	1424	<i>Pluteus cervinus</i>	22.5.2005	Hejníček V.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk, "Na Větrníku"	na pařezu listnáče v křoví na okraji města (za koncem Smetanovy ulice)	300
Myk	1587	<i>Polyporus ciliatus</i>	13.11.2004	Hlůzová I.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk, les "Na Kiosku"	v lese na listnáči	x
Myk	1593	<i>Polyporus squamosus</i>	24.9.2004	Malásková D.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Štěpánov	v zahradě na kmenu <i>Juglans regia</i>	x
Myk	1286	<i>Polyporus varius</i>	6.5.1999	Homola T.	Homola T.	CZE	Olomouc, Grygov, les "Království"	listnatý les, na topolu	x
Myk	1425	<i>Polyporus varius</i>	31.8.2007	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Hlubočky-Hrubá Voda, "Jasanový hřbet" (VVP Libavá)	na buku	x
Myk	1363	<i>Porphyrellus pseudoscaber</i>	2.9.1994	Jeřmánek O., A.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Hlubočky-Hrubá Voda, Smilov	starý smrkový les za mlýnem	x
Myk	1265	<i>Postia caesia</i>	7.10.2002	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Červenka, CHKO Litovelské Pomoraví, les "Doubrava"	na smrkovém pařezu u křižovatky silnice do Králové s železniční tratí do Moravičan	x
Myk	1595	<i>Postia stiptica</i>	9.10.2004	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Červenka, CHKO Litovelské Pomoraví, les "Doubrava"	na smrkovém pařezu u křižovatky silnice do Králové s železniční tratí do Moravičan	x
Myk	1594	<i>Postia stiptica</i>	29.8.2005	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Dalov	smrkový les u silnice do Dětrichova nad Bystřicí (cca 3,2 km sv. od obce), na smrkovém pařezu	650
Myk	1426	<i>Postia stiptica</i>	27.8.2005	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Olešnice, les "Rachava"	na smrkovém pařezu v lese u rozcestí silnic do Podolí a Hrabí	400
Myk	1427	<i>Postia stiptica</i>	27.7.2005	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Řídeč	na smrkovém pařezu v lese nedaleko hájovny	x
Myk	1259	<i>Postia stiptica</i>	19.8.1970	Malich J.	Hlůza B.	CZE	Ústí nad Orlicí, Česká Třebová, "Uhrovy doly"	na bázi smrkového pařezu	x
Myk	1356	<i>Psathyrella hydrophila</i>	12.11.2000	Kašpárek L.	Hlůza B., Lazecký J.	CZE	Olomouc, Červenka, les "Doubrava"	smíšený les "Doubrava" v partii "čertova louka", na tlejícím dřevě	x
Myk	1596	<i>Psathyrella hydrophila</i>	9.10.2004	Hlůzová I.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Červenka, CHKO Litovelské Pomoraví, les "Doubrava"	na pařezu listnáče u křižovatky silnice do Králové s železniční tratí do Moravičan	x
Myk	1612	<i>Psathyrella velutina</i>	19.8.2006	Hlůzová I.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Králová, CHKO Litovelské Pomoraví, les "Doubrava" v partii "Kukačka"	listnatý les jz. od obce	x
Myk	1597	<i>Psathyrella velutina</i>	3.9.2004	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk – Nádražní ulice	v trávníku v sídlišti	x
Myk	1613	<i>Pseudoclitocybe cyathiformis</i>	13.11.2004	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Červenka, CHKO Litovelské Pomoraví, les "Doubrava"	smíšený les u křižovatky silnice do Králové s železniční tratí do Moravičan, pod smrky	240
Myk	1271	<i>Pseudohydnum gelatinosum</i>	14.9.2001	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Dalov	na smrkovém pařezu v lese vlevo od silnice do Dětrichova nad Bystřicí	x
Myk	1615	<i>Pseudohydnum gelatinosum</i>	27.8.2005	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Olešnice, les "Rachava"	na smrkovém pařezu, jehličnatý les (smrk, borovice lesní, modřín, jedle) u rozcestí silnic do Podolí a Hrabí	400

inventární číslo		druh	dat. sběru	sběratel	určil	země	lokalita	popis lokality	nadm.v.
Myk	1614	<i>Pseudohydnum gelatinosum</i>	14.7.2007	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Šternberk	na smrkovém pařezu v lese do Domašova u Šternberka (naproti tankodromu)	x
Myk	1330	<i>Pseudohydnum gelatinosum</i>	10.12.2000	Bogdan V., Savara P., Gregovský I.	Hlůza B.	CZE	Olomouc-Svatý Kopeček	na smrkovém pařezu	x
Myk	1616	<i>Psilocybe bohemica</i>	28.10.2004	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Laštany	smíšený les (smrk, modřín, bříza, buk, dub, javor klen) nad hájovnou u lesní silnice do Domašova u Šternberka	x
Myk	1617	<i>Puccinia coronata</i>	8.6.2006	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Mřsklesy	na listech <i>Frangula alnus</i> cca 2,5 km sv. od obce, (VVP Libavá)	x
Myk	1618	<i>Rhizina undulata</i>	6.9.2006	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Šumperk, Loštice, "Na Hvězdě"	smrkový les	x
Myk	1619	<i>Rhizina undulata</i>	15.10.2005	Koutňáková K.	Hlůza B.	CZE	Vsetín, Pržno, "Prženský kopec"	smrkový les	x
Myk	1620	<i>Rhizopogon roseolus</i>	6.9.2006	Konrádová M.	Hlůza B.	CZE	Šumperk, Loštice, "Na Hvězdě"	jehlíkatý les (smrk, borovice lesní)	x
Myk	1621	<i>Russula aeruginea</i>	14.7.2007	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Šternberk	smrkový les vlevo od silnice do Domašova u Šternberka (naproti tankodromu)	x
Myk	1622	<i>Russula amoena</i>	31.8.2007	x	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Hlubočky-Hrubá Voda, "Jasanový hřeben" (VVP Libavá)	bukový les se smrkem	x
Myk	1603	<i>Russula brevipes</i>	9.10.2004	Hlůzová I.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Červenka, CHKO Litovelské Pomoraví, les "Doubrava"	smíšený les u křižovatky silnice do Králové s železniční tratí do Moravičan	x
Myk	1604	<i>Russula brevipes</i>	17.7.2005	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Šternberk	smíšený les u hájovny "Aleš"	x
Myk	1605	<i>Russula cyanoxantha</i>	9.9.2006	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Šternberk	smrkový les vlevo od silnice do Domašova u Šternberka (naproti tankodromu)	x
Myk	1606	<i>Russula lepida</i>	6.9.2006	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Šumperk, Loštice, "Na Hvězdě"	smrkový les s borovicí lesní	x
Myk	1590	<i>Russula ochroleuca</i>	18.9.2004	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Mutkov, "Vysoká Roudná"	smrkový les cca 1,1 km j. od obce	650
Myk	1591	<i>Russula ochroleuca</i>	6.8.2005	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Šternberk	smíšený les (smrk, modřín, bříza, buk, dub, lípa) od hájovny "Aleš" směrem k Laštanům	350
Myk	1589	<i>Russula ochroleuca</i>	17.10.2004	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Šternberk, Světlov	smíšený les (převážně smrk a buk) na levém břehu Sítky	x
Myk	1588	<i>Russula ochroleuca</i>	27.9.2004	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk	smíšený les (smrk, buk) vlevo od silnice do Domašova u Šternberka	x
Myk	1607	<i>Russula ochroleuca</i>	25.7.2004	Skyva P. jun.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk-Těšíkov, u "Těšíkovské kyselky"	smrkový les	x
Myk	1592	<i>Russula pectinata</i>	12.7.2006	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk – Masarykova ulice	v trávě pod lipami na pravém břehu Sítky	x
Myk	1599	<i>Russula puellaris</i>	18.9.2004	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Mutkov, "Vysoká Roudná"	smrkový les cca 1,1 km j. od obce	650
Myk	1513	<i>Russula vesca</i>	5.9.2007	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Šumperk, Loštice	smrkový les "Na Hvězdě"	x
Myk	1548	<i>Russula virescens</i>	14.7.2007	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Červenka, CHKO Litovelské Pomoraví, les "Doubrava"	smíšený les u křižovatky silnice do Králové s železniční tratí do Moravičan	x
Myk	1514	<i>Russula virescens</i>	23.7.2005	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Šternberk	smíšený les (smrk, modřín, buk, dub, lípa, bříza) od hájovny "Aleš" směrem k Laštanům	350
Myk	1551	<i>Russula xerampelina</i>	11.7.2004	Hlůzová I.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Dalov	smrkový les u silnice do Dětičova nad Bystřicí (cca 3,2 km sv. od obce)	x
Myk	1549	<i>Russula xerampelina</i>	31.8.2007	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Hlubočky-Hrubá Voda "Jasanový hřbet" (VVP Libavá)	smrkový les s bukem	x
Myk	1550	<i>Russula xerampelina</i>	19.8.2006	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Králová, CHKO Litovelské pomoraví, les "Doubrava" v partii "Kukačka" jz. od obce	listnatý les	x
Myk	1263	<i>Russula xerampelina</i>	28.10.1965	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Šumperk, Loštice, les "U Huberta"	smrkový les	360
Myk	1568	<i>Scleroderma citrinum</i>	9.10.2004	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Červenka, CHKO Litovelské Pomoraví, les "Doubrava"	smíšený les u křižovatky silnice do Králové s železniční tratí do Moravičan	x
Myk	1566	<i>Scleroderma citrinum</i>	19.8.2006	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Králová, CHKO Litovelské Pomoraví, les "Doubrava" v partii "Kukačka"	listnatý les jz. od obce	x

inventární číslo		druh	dat. sběru	sběratel	určil	země	lokalita	popis lokality	nadm.v.
Myk	1557	<i>Scleroderma citrinum</i>	9.7.2004	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk – Masarykova ulice	v trávníku u chodníku v Masarykově ulici na pravém břehu Sítky	x
Myk	1567	<i>Scleroderma citrinum</i>	11.8.2005	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk – Masarykova ulice	v trávě na pravém břehu Sítky	x
Myk	1284	<i>Sclerotinia tuberosa</i>	13.4.1967	Skácel M.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Domašov nad Bystřicí	na oddencích sasanky hajní	x
Myk	1555	<i>Schizophyllum commune</i>	31.8.2007	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Hlubočky-Hrubá Voda "Jasanový hřbet" (VVP Libavá)	na pařezu buku	x
Myk	1556	<i>Schizophyllum commune</i>	14.7.2006	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Šumperk, Loštice – Moravičanská ulice	na lipovém polenu	x
Myk	1569	<i>Sparassis crispa</i>	6.9.2006	Hromek M.	Hlůza B.	CZE	Šumperk, Loštice, "Na Hvězdě"	jehličnatý les (smrk, borovice, lesní)	x
Myk	1309	<i>Sparassis crispa</i>	3.7.2000	Kašpárek L.	Kašpárek L.	CZE	Olomouc, Plinkout	jehličnatý les s převahou smrku	x
Myk	1558	<i>Sparassis nemecii</i>	3.8.2007	Kilkovský J.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Mutkov, "Vysoká Roudná"	u báze jedle od aut. zast. Mutkov – rozcestí směrem do Horního Žlebu	x
Myk	1302	<i>Spathularia flavida</i>	30.8.1964	Rychtera L.	Rychtera L.	CZE	Olomouc, Vilémov	Piceetum	x
Myk	1348	<i>Stemonitis ferruginea</i>	31.8.1996	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Šumperk, Veselí, Střítež	smrkový les, na kůře pařezu	x
Myk	1559	<i>Stereum hirsutum</i>	19.2.2007	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk – Jivavská ulice	na kořenech <i>Rhus typhina</i>	x
Myk	1283	<i>Stereum hirsutum</i>	6.10.2000	Holzer M. jun.	Hlůza B.	CZE	Vyškov, Opatovice	na pařezu listnáče na břehu vodní nádrže	x
Myk	1560	<i>Strobilomyces floccopus</i>	23.10.2004	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Paseka-os., Pasecký Žleb,	smrkový les	x
Myk	1280	<i>Strobilomyces floccopus</i>	11.9.2001	Novotná Z.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk-Těšíkov	smrkový les	x
Myk	1561	<i>Stropharia aeruginea</i>	13.10.2007	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Město Libavá	smrkový les za čistíčkou (na pravém břehu Libavského potoka)	x
Myk	1562	<i>Stropharia aeruginosa</i>	16.10.2004	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Horní Žleb	smrkový les s bukem na levém břehu Sítky směrem do Dolního Žlebu	x
Myk	1345	<i>Stropharia aeruginosa</i>	30.9.1976	Rompertová L.	Rompertová L.	CZE	Olomouc-Svatý Kopeček	smrkový les s ojedinělými listnáči	x
Myk	1344	<i>Stropharia coronilla</i>	10.9.1998	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Město Libavá, Heroltovice	v trávě u silnice nedaleko autobusové zastávky	x
Myk	1563	<i>Stropharia rugosoannulata</i>	20.5.2007	Hanuš P.	Hlůza B.	CZE	Šumperk, Líšnice	v trávě na okraji lesa	x
Myk	1289	<i>Thelephora multizonata</i>	16.9.1968	Kupka J.	Kupka J.	CZE	Olomouc, Uničov	v parku v trávě	x
Myk	1564	<i>Thelephora terrestris</i>	27.8.2005	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Olešnice, les "Rachava"	na smrkovém pařezu u rozcestí silnic do Podolí a Hrabí	400
Myk	1565	<i>Thelephora terrestris</i>	22.7.2005	Hlůzová I.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk	smíšený les (smrk, buk, dub, lípa, bříza) od hájovny "Aleš" k Lašťanům	x
Myk	1287	<i>Thelephora terrestris</i>	1.7.1969	Kalinová Z.	Hlůza B.	SVK	Senica nad Myjavou, Kúty	borový les	165
Myk	1297	<i>Thelephora terrestris</i>	11.10.1970	Kalinová Z.	Hlůza B.	SVK	Senica nad Myjavou, Kúty	borový les	165
Myk	1554	<i>Trametes hirsuta</i>	31.8.2007	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Hlubočky-Hrubá Voda "Jasanový hřbet" (VVP Libavá)	na pařezu listnáče na svahu Jasanového hřbetu	x
Myk	1553	<i>Trametes hirsuta</i>	30.9.2004	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk – Nádražní ulice	na pařezu <i>Acer platanoides</i>	x
Myk	1540	<i>Trametes versicolor</i>	19.8.2006	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Králová, CHKO Litovelské pomoraví, les "Doubrava" v partii "Kukačka"	jz. od obce, na větévce listnáče	x
Myk	1512	<i>Tremella mesenterica</i>	9.10.2004	Hlůzová I.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Červenka, CHKO Litovelské Pomoraví, les "Doubrava"	na spadlé větvi listnáče u křižovatky silnice do Králové s železniční tratí do Moravičan	x
Myk	1536	<i>Tricholoma argyraceum</i>	3.6.2007	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk – Nádražní ulice	v trávníku v sídlišti	x
Myk	1329	<i>Tricholoma argyraceum</i>	11.12.2000	Jankův V.	Hlůza B.	CZE	Olomouc – třída I. P. Pavlova	v trávě, v půlkruhu	x
Myk	1537	<i>Tricholoma saponaceum</i>	9.10.2004	Hlůzová I.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Červenka, CHKO Litovelské Pomoraví, les "Doubrava"	jehličnatý les u křižovatky silnice do Králové s železniční tratí do Moravičan	x
Myk	1493	<i>Tricholoma saponaceum</i>	13.10.2007	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Město Libavá	smrkový les za čistíčkou (na pravém břehu Libavského potoka)	x
Myk	1300	<i>Tricholoma vaccinum</i>	4.10.1997	Faltýnková M.	Lazebníček J.	CZE	Olomouc, Hlubočky-Hrubá Voda	smíšený les u cesty na Pohořany	x

inventární číslo		druh	dat. sběru	sběratel	určil	země	lokalita	popis lokality	nadm.v.
Myk	1351	<i>Tricholomopsis rutilans</i>	11.9.1998	Marek V.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Jívová	v ostružině ve smíšeném lese nad železniční zastávkou Jívová	x
Myk	1502	<i>Tricholomopsis rutilans</i>	18.9.2004	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Mutkov, "Vysoká Roudná"	smrkový les cca 1,1 km j. od obce	650
Myk	1539	<i>Tricholomopsis rutilans</i>	6.9.2006	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Šumperk, Loštice, "Na Hvězdě"	smrkový les s borovicí lesní	320
Myk	1505	<i>Tylopilus felleus</i>	9.8.2004	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Kroměříž, Rusava	smrkový les	x
Myk	1501	<i>Tylopilus felleus</i>	3.8.2007	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Horní Loděnice	smrkový les vpravo od silnice do Dalova	x
Myk	1495	<i>Tylopilus felleus</i>	9.7.2007	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Huzová	smrkový les směrem k Dalovu	x
Myk	1504	<i>Tylopilus felleus</i>	6.8.2005	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Šternberk	smíšený les (smrk, modřín, bříza, dub, buk) od hájovny "Aleš" směrem k Laštanům	350
Myk	1503	<i>Tylopilus felleus</i>	24.9.2006	Hlůzová I.	Hlůzová I.	CZE	Olomouc, Šternberk	smrkový les vlevo od silnice do Domašova u Šternberka (naproti tankodromu)	x
Myk	1506	<i>Tylopilus felleus</i>	25.7.2004	Skyva P.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk-Těšíkov, u "Těšíkovské kyselky"	smrkový les	x
Myk	1507	<i>Tylopilus felleus</i>	xx.8.2004	Vaculík M.	Vaculík M.	CZE	Olomouc, Šternberk-Těšíkov, u "Těšíkovské kyselky"	smrkový les	x
Myk	1541	<i>Uncinula bicornis</i>	4.10.2004	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk – Nábřeží	na pravém břehu Sítky na listech <i>Acer platanoides</i>	x
Myk	1508	<i>Volvariella bombycina</i>	13.6.2006	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk	na pařezu lípy na tankodromu	x
Myk	1542	<i>Volvariella bombycina</i>	15.5.2004	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk – Nábřeží	na pravém břehu Sítky na tlejícím pařezu <i>Acer pseudoplatanus</i>	x
Myk	1547	<i>Xylaria polymorpha</i>	16.6.2004	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk	na pařezu lípy před nádražím ČD	x
Myk	1519	<i>Xylaria polymorpha</i>	1.9.2007	Hrabčík B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Šternberk – za Psychiatrickou léčebnou	v lese na pařezu listnáče	x
Myk	1543	<i>Xylaria polymorpha</i>	14.9.2006	Hlůza B.	Hlůza B.	CZE	Olomouc, Hlubočky-Hrubá Voda, Smilov	na bázi kmene <i>Fraxinus excelsior</i> v lese směrem ke Smilovu (VVP Libavá)	x

Měkkýši České a Slovenské republiky ve sbírce Vlastivědného muzea v Olomouci

Molluscs of Czech and Slovak Republic in the Collection of Regional Museum in Olomouc

Anna Jansová ¹

Miloš Krist ²

¹ U Háje 9, 779 00 Olomouc-Černovír

² Vlastivědné muzeum v Olomouci, náměstí Republiky 5, 771 73 Olomouc,
krist@vmo.cz

ABSTRAKT

Sbírka měkkýšů Vlastivědného muzea v Olomouci (VMO) obsahuje 11 499 exemplářů druhů známých z území České a Slovenské republiky. Významná část (7 461 ks) těchto sběrů pochází od Jaroslava Martinovského, který je sesbíral v letech 1958–1965. V článku je přehledně zpracován počet druhů (137), rodů (93) a čeledí (38) zastoupených ve sbírce VMO, počet lokalit a stupeň ohrožení každého druhu. Nálezy kriticky ohrožených, ohrožených a zranitých druhů jsou komentovány, stejně jako faunisticky důležité údaje.

ABSTRACT

Mollusc collection of Regional Museum in Olomouc (RMO) has 11 499 specimens of species known from Czech and Slovak Republic. Large part of this collection (7 461 specimens) was collected by Jaroslav Martinovský in 1958–1965. There are 137 species from the Czech and Slovak Republic which belong to 93 genres and 38 families in the RMO collection. Number of localities and red list category for each species are also given in the paper. Records of critically endangered, endangered, and vulnerable species, as well as some other faunistically interesting records, are commented in the paper.

Klíčová slova: Mollusca, Gastropoda, Bivalvia, *Zonitoides arboreus*, Morava, Česká republika, revise sbírek, faunistika

Key words: Mollusca, Gastropoda, Bivalvia, *Zonitoides arboreus*, Moravia, Czech Republic, revision, faunistic

ÚVOD

Ve sbírkách Vlastivědného muzea v Olomouci (VMO) je kolekce měkkýšů čítající 14 325 kusů. Tato práce se týká pouze druhů, které jsou známy z území ČR a SR. Tyto druhy tvoří podstatnou část (11 499 kusů) sbírky VMO. Většina sběrů zájmových druhů pochází z Moravy a Slezska s drobnými přesahy do Čech, Rakouska a na Slovensko.

Cílem bylo vytvořit přehled měkkýších druhů České a Slovenské republiky a jejich lokalit ve sbírce VMO, který dosud nebyl publikován, a upozornit na zajímavé sběry a některé dnes již zaniklé lokality.

MATERIÁL

Malakozoologickou sbírku VMO je možno pro účely této práce rozdělit na tři části: (1) „**Exotické druhy**“ – 2826 ex. mediteránních, převážně mořských, z menší části i suchozemských druhů. Tato práce se této části sbírky netýká. (2) „**Starší sběry**“ – 4038 ex. druhů známých z území ČR a SR. Tato část sbírky pochází od více sběratelů, kteří sbírali převážně v 1. polovině 20. století. Jednotlivé sběry (méně než 5%) ale přesahují i do období 1950–1975. (3) „**Sbírka Martinovského**“ – 7461 ex. Tuto sbírku vytvořil olomoucký přírodovědec Jaroslav Martinovský (1938–2001), který se později věnoval entomologii (viz STARÝ 2002). Tato sbírka pochází výhradně z území ČR a SR z let 1958–1965. Všechny sběry v této sbírce jsou řádně lokalizovány.

Starší sběry: Nejstarší sběry jsou datovány roky 1893 (Drahanovice: *Helix pomatia*, 1 ex. a *Euomphalia strigella*, 1 ex.), 1899 (*Unio crassus*, Olomouc, 1 ex.) a 1900 (*Xerolenta obvia*, Třebčín, 18 ex.). Z roku 1904 jsou ve sbírce čtyři druhy závornatek (*Alinda biplicata*, *Clausilia dubia*, *Cochlodina orthostoma* a *Laciniaria plicata*) s lokalitou Salzburg. Z Čech jsou v této části sbírky lokality Havlíčkův Brod (páskovka *Cepaea hortensis*, 2 ex., bez data sběru), Třeboň (levotočka *Aplexa hypnorum*, 2 ex., bez data) a Jevíčko (jantarka *Succinea putris*, 1 ex., lgt. Remeš, 1945, údolníček *Vallonia pulchella*, 1 ex., lgt. Remeš, 1946). Ostatní lokality jsou nerovnoměrně rozptýlené po celé Moravě a Slezsku: okolí Znojma, Mikulov a Pavlovské vrchy, širší okolí Brna a Moravský kras, Javoříčský kras, Haná a širší okolí Olomouce, Nízký Jeseník, Hrubý Jeseník, Moravská brána a okolí Štramberka. Tato starší část sbírky byla budována postupně několika sběrateli. Byli to Babler, Ficner, Hejl, Konečný, Otruba, Remeš a Vašíček. Její těžba je ve čtyřicátých letech minulého století. Do padesátých (lgt. Dohnal, Fabbris, Flassar) a šedesátých let (lgt. Kubíčková, Dvořák, Martin) přesahují jen jednotlivé sběry. Poslední přírůstky jsou ze sedmdesátých let (lgt. Továrek) z Javoříčského krasu: Bradlo, Holý vrch nad Štěmeníčkem, Kadeřín, Ludmírov, Průchodnice.

Sbírka Martinovského: Většina sběrů pochází z území Moravskoslezských Beskyd, Jeseníků a širšího okolí Olomouce, příležitostné sběry jsou z Čech (Český Šternberk, Cheb, Kokořín u Mělníka, Kokořínek, Kokořínský důl, Malovidy u Českého Šternberka) a jihozápadního Slovenska (Čalov, Jakubov u Malacek, Nové Mesto nad Váhom, Zlatná na Ostrove). Slezské lokality a také část moravských, kde Martinovský sbíral společně se Sylvestrem Máchou, jsou publikovány ve shrnující práci (MÁCHA, 1997).

Celou sbírku revidoval v r. 1981 Kroupa, materiál hrachovek (rod *Pisidium*) při této revizi zpracoval Petr Kuchař. Všechny vodní druhy revidoval znovu pro svou práci Luboš Beran v r. 2000 (BERAN, 2002), poslední revize suchozemských druhů byla provedena autorkou a Lucií Juříčkovou v letech 2007 a 2009.

Zájmová část sbírky obsahuje 11 499 kusů ze 152 lokalit. Zastoupeno je 137 druhů, 93 rodů, 38 čeledí ze dvou tříd, Gastropoda a Bivalvia. Přehled zastoupených druhů ukazuje Tabulka 1. Pořadí druhů a nomenklatura je podle Seznamu měkkýšů České republiky (JUŘÍČKOVÁ et al., 2001). Čtyřmístná čísla mapových polí (kvadrátů), zmiňovaná v textu, jsou převzata ze Seznamu obcí pro síťové mapování fauny (PRUNER – MÍKA, 1996).

KOMENTÁŘ K VYBRANÝM DRUHŮM

Kromě druhů uvedených v Červeném seznamu ohrožených druhů České republiky (BERAN – JUŘIČKOVÁ – HORSÁK, 2005) jsou komentovány též druhy významné zoogeograficky nebo zajímavé pro poznání fauny Moravy, případně České republiky. Pro každý komentovaný druh je uvedena nálezová lokalita, počet exemplářů, sběratel a rok sběru. Není-li některý z těchto údajů uveden, znamená to, že není známý.

Kriticky ohrožené druhy (CR):

Sbírka obsahuje tři druhy v 49 kusech.

Theodoxus danubialis, zubovec dunajský, je ve sbírce Martinovského z Dunaje na jihozápadním Slovensku (Zlatná na Ostrove, 16 ex., 1962).

Gyraulus rossmaessleri, kružník Rossmasslerův, jeden kus je uložen ve starší části sbírky mezi dalšími vodními druhy, které jsou částečně lokalizované jako Černovír (v době sběru samostatná obec, nyní součást Olomouce) a Horka (nad Moravou). Přibližně datovat je možné dobu sběru před rok 1950 podle přírůstkové knihy Vlastivědného muzea.

Margaritifera margaritifera, perlorodka říční, je dokladem výskytu tohoto druhu v příhraniční oblasti s Polskem – Černý potok (Jüppelbach) u Vidnavy, 1 ex., lgt. Flassar, 1955. Lokalita je v současné době již pravděpodobně zaniklá.

Ohrožené druhy (EN):

Sbírka obsahuje sedm druhů v 249 kusech.

Viviparus acerosus, bahenka uherská, je zastoupena jedním exemplářem ve staré části sbírky, bez data a lokality. Zde se dá, bohužel, usuzovat jen na dobu sběru před r. 1950. Pokud by tento sběr byl z okolí Olomouce, jak je tomu u většiny vodních druhů z tohoto období, byl by to doklad o nejsevernějším výskytu tohoto druhu na Moravě v historické době.

Lithoglyphus naticoides, kamolep říční, je ze Zlatné na Ostrove ve sbírce Martinovského (23 ex.).

Zebrina detrita, lačník stepní, má důležitou lokalitu brněnský Špilberk. Vlastivědné muzeum má odtud dva sběry, jeden z roku 1944 (61 ex.) a další z roku 1965 (2 ex., lgt. Martinovský). Je to jedna z mála lokalit na Moravě (další jsou v Moravském krasu – VAŠÁTKO, 2006), v současné době pravděpodobně zaniklá. Dokazuje, že tento druh je schopný obsadit vhodnou lokalitu a udržet se na ní relativně dlouhou dobu, pokud se tato lokalita sama nezmění. Park na Špilberku od šedesátých let minulého století zarostl.

Bulgarica cana, vřetenatka šedavá, je druhem vázaným na zachovalé lesní porosty. Její výskyt v Beskydech a Jesenících není překvapivý (Hošťálková u Vsetína, 4 ex., 1963, Adofovice u Jeseníku, 4 ex., 1963, Suchá Rudná, celkem 9 ex. z let 1962 a 1964, vše lgt. Martinovský). Lokalita Štramberk – Kotouč (1 ex, lgt. Martinovský, 1963) je ale zajímavá: Vrch Kotouč u Štramberka je malakozoologicky velmi důkladně zkoumán již více než sto let (HORSÁK, 2003). Přesto je exemplář v olomouckém muzeu jediným a dosud nepublikovaným dokladem nálezu vřetenatky šedavé na Kotouči.

Eucobresia nivalis, slimáčnice lesní, je v Jesenících i Beskydech plošně rozšířená. Její doklady ve sbírce Martinovského jsou z pěti lokalit v těchto pohořích. (Malá Morávka, 3 ex., 1961, Podlesí u Bruntálu, 2 ex., 1962, Pomezí u Jeseníku, 2 ex., 1963, Suchá Rudná, 2 ex., 1962 a Potoky u Vsetína, 1 ex., 1963).

Unio crassus, velevrub tupý, má kromě několika položek z Moravy (Citov u Brodku, 4 lastury, lgt. Remeš, 1944, Bukovany u Olomouce, 21 lastur, do r. 1950 a 46 lastur, 1952, Olomouc, 2 lastury, do r. 1950, Dolní Kounice, 1 lastura, Hejl, 1945) ve starší části sbírky také jednu význačnou svým stářím: 2 lastury tohoto druhu z Olomouce jsou datovány 1899.

Pisidium amnicum, hrachovka říční, je ubývající druh vodních toků s písčitohlinitým dnem. Lokalita Černovír je významná, protože je to jediný údaj z okolí Olomouce. Ve starší části sbírky (sběr do r. 1950) je jeden kus.

Zranitelné druhy (VU):

Sbírka obsahuje 25 druhů v 1442 kusech.

Viviparus contectus, bahenka živorodá, má tři lokality v Olomouci a nejbližším okolí (Charváty, 10 ks., lgt. Hejl, 1944, Tabulový vrch, 62 ex., lgt. Remeš, 1947, Topolany, 7 ex.). Její výskyt je potvrzován průběžně až do současnosti, i když se populace zmenšují (BERAN, 2002).

Bythinella austriaca, praménka rakouská, je na Moravě běžná. V Moravském krasu, na který lokalita v Brně–Bystrci (1 ex., Ficner, 1948) navazuje, je dokonce hojná. Dalších třicet kusů nemá lokalitu.

Platyla polita, jehlovka hladká, je zastoupena jedním sběrem z okolí Mladče. (Rytířský sál, 4 ex., lgt. Martinovský, 1962). Její výskyt v Javoříčském krasu je potvrzen průzkumem z let 2001–2002 (HLAVÁČ, 2002).

Aplexa hypnorum, levotočka bažinná, byla sbírána v Černovíře u Olomouce (29 ex., ve starší části sbírky), dva kusy jsou z Třeboně, také datovány jen jako starší než v r. 1950. Další sběry jsou z Bruntálu (4 ex., lgt. Martinovský, 1961) a Meziny u Bruntálu (3 ex., lgt. Martinovský, 1962). Poslední lokalita je zajímavá neobvykle vysokou nadmořskou výškou (575 m n. m.), kde je nález levotočky bažinné již vzácností.

Anisus spirorbis, svinutec kruhovitý, má lokalitu Černovír (5 ex.) a z umístění ve sbírce dovozujeme sběr před rokem 1950. Z této doby je svinutec kruhovitý v okolí Olomouce nedoložený, pozdější sběry existují (BERAN, 2002).

Segmentina nitida, lištovka lesklá, je zastoupena starými sběry z okolí Olomouce (Horka, 7 ex., lgt. Otruba, a Černovír, 12 ex.). Je to řídce se vyskytující druh, který obývá hustě zarostlé tůně a okraje vodních nádrží. Byla sbírána kolem toku Moravy nad Olomoucí i pod ní, (BERAN, 2002), z Olomouce a nejbližšího okolí jsou to jediné doklady.

Orcula dolium, sudovka skalní, má v České republice severozápadní hranici areálu. Martinovský má bohatý materiál, 183 kusů, ze tří lokalit: Štramberk (13 ex., 1963), Hovězí (94 ex., 1963) a Huslenky (76 ex., 1963). Poslední z nich, Huslenky (kvadráty 6674, 6774) je mimo dosavadní známý výskyt (HLAVÁČ, 2002) a spojuje souvislý areál v Bílých Karpatech se Štramberským krasem, dosud ostrůvkem na severu areálu. Další čtyři lokality jsou z Javoříčského krasu: Bradlo (10 ex., 1970), Kadeřín (6 ex., 1970), Ludmírov (26 ex., 1961, 7 ex., bez data) a Průchodnice (7 ex., 1974, 22 ex., bez data), kde je sbíral Továrek.

Chondrina clienta, ovsenka žebernatá, má na Moravě západní hranici areálu. Výskyt na skalách Pavlovských vrchů (Mikulov, 15 ex., lgt. Ficner, 1945), v Moravském krasu (Býčí skála, 3 ex., Ostrov u Macochy, jeskyně Balcarka, 10 ex., lgt. Ficner) i u Štramberka (4 ex., bez sběratele a data, 15 ex., lgt. Martinovský, 1963) je známý, sporná lokalita je Čelechovice (kvadrát 6468), 1 ex., lgt. Ficner, 1946. Tuto lokalitu je třeba příležitostně ověřit, nejedná-li se o záměnu.

Pupila sterrii, zrnovka žebernatá, je druh vápencových skal. V Javoříčském krasu (Holý vrch, 17 ex., lgt. Továrek, 1974) je známá. Z Moravského krasu (Skalní Mlýn u Macochy, 8 ex., lgt. Ficner) je známo také více lokalit.

Pyramidula pusilla, kuželovka skalní, obývá otevřená skalnatá stanoviště. Lokalita Mladeč u Litovle (2 ex., lgt. Martinovský, 1962) potřebuje ověřit a upřesnit. Druh je známý z Javoříčského krasu, okolí Hranické propasti i Štramberka.

Chondrula tridens, trojzubka stepní, obývá prosluněné trávníky s hlubší půdou. Ve sbírce je jedna položka ze Slovenska (Jakubov u Malacek, 3 ex., lgt. Martinovský, 1963), další jsou z okolí Brna (Bystrc, 16 ex., lgt. Ficner, 1948, a Býčí skála, 4 ex.) a Olomouce (Topolany, 2 ex., Čelechovice, 1 ex., lgt. Ficner, 1947, Litovel, 2 ex., 1944), kde je její výskyt potvrzen až do současnosti (VAŠÁTKO, 2006; MAŇAS, 2007). Lokalitu Heřmanovice (1 ex., lgt. Hejl, 1948) je třeba ověřit.

Cochlodina orthostoma, vřetenatka rovnoústá, je citlivý lesní druh. Z deseti lokalit jich šest je v Jeseníkách (Adolfovice, Bílý potok u Vrbna, Pomezí u Jeseníku, Suchá Rudná, Supíkovice a Vidly u Vrbna, celkem 88 ex. z let 1961–1963), dále z okolí Mladče (Mladeč a Třesín u Mladče, 22 ex. a 3 ex., 1962), Kotouče u Štramberka (3 ex., 1963) a z Teplic nad Bečvou (1958, 11 ex.), všechny sběry J. Martinovského. Druh žije ve vlhkých suťových lesích. Lokality jsou známé a ověřené do současnosti, pozornost pro další výzkum zasluhuje okolí Mladče, kde je třeba ověřit, jak souvisejí s výskytem v Javoříčském krasu.

Itala ornata, zdobenka tečkovaná, je např. v Javoříčském krasu běžná, muzejní sběry nejsou bohužel lokalizovány.

Ruthenica filograna, žebernatěnka drobná, má ve sbírce jedinou lokalitu v Jeseníkách (Suchá Rudná, 17 ex., lgt. Martinovský, 1964), která odpovídá nárokům druhu.

Macrogaster tumida, řasnatka lesní, je druh zachovalých lesních porostů, náročný na vlhkost podkladu. V Jeseníkách i Beskydech se vyskytuje na řadě míst. Většina lokalit ve sbírce je z tohoto území – Jeseníky: Adolfovice (2 ex., 1963), Bílý Potok u Vrbna (4 ex., 1961), Karlovice ve Slezsku (1 ex., 1964) a Suchá Rudná (269 ex., 1962 a 1964), Beskydy: Hošťálková (35 ex., 1963), Hovězí (1 ex., 1963), Huslenky (1 ex., 1963) a Potoky u Vsetína (26 ex., 1963), poslední má lokalitu Štramberk – Kotouč (1 ex., 1963), vše lgt. Martinovský. Ani tento nález není překvapivý, vzhledem k jejímu výskytu v okolí jeskyně Šipka (HORSÁK, 2003).

Clausilia cruciata, závornatka křížatá, je zastoupena čtyřmi lokalitami v Jeseníkách:

Adolfovice u Jeseníku (63 ex., 1963), Karlovice ve Slezsku (15 ex., 1962), Suchá Rudná (18 ex., 1962 a 1963) a Vidly u Vrbna (4 ex., 1961), vše lgt. Martinovský. V Jeseníkách je známá i z dalších míst (LOŽEK, 1954).

Discus perspectivus, vrásenka orlojovitá, má lokalitu Mladeč u Litovle (1 ex. lgt. Martinovský, 1962). Tento druh má v Javoříčském krasu i jiné lokality, není ovšem zcela běžný a jeho výskyt v okrajové části na severu území stojí za zmínku.

Semilimax kotulae, slimáčník horský, má lokalitu Suchá Rudná (5 ex., lgt. Martinovský, 1964). V Jeseníkách je znám z několika desítek míst.

Vitrea subrimata, sklenička zjizvená, byla sbírána v Hošťálkové u Vsetína (1 ex., lgt. Martinovský, 1963). Na Moravě je to vzácný druh, nicméně z Beskyd jsou i další známé lokality.

Aegopis verticillus, zemoun skalní, je teplomilný druh, žijící v suťových lesích. Jeho ulita je uložena ve starší části sbírky s lokalitou Horka. S největší pravděpodobností se jedná o záměnu lokality a druh byl přivezen z Javoříčského krasu.

Trochulus villosulus, srstnatka huňatá, je na střední Moravě poměrně vzácná. Lokality Bílý potok u Vrbna (9 ex., 1961), Hovězí u Vsetína (3 ex., 1963) a Huslenky (18 ex., 1963), vše lgt. Martinovský, jsou horské, zde jde o očekávaný výskyt. U Hranic na Moravě (5 ex., 1958) je výskyt také možný, je škoda, že není blíže určeno, kde je Martinovský sebral.

Pseudotrichia rubiginosa, vlahovka rezavá, žije na březích vodních toků, v jejich nejvlhčích partiích. Martinovský ji do své sbírky přivezl z Jakubova u Malacek (3 ex., 1963), z Moravy není ve sbírkách VMO doložená.

Faustina faustina, skalnice lepá, má karpatské rozšíření. Nejstarší sběr je ze Štramberka, 7 ex., z roku 1907. Následuje Cítov u Brodku (1 ex., lgt. Remeš, 1948) a ve stejném roce též Heřmanovice (4 ex.) a Hlubočky (2 ex.), lgt. Hejl. Z roku 1956 je 7 kusů s lokalitou Helfštýn. Martinovský tento druh sbíral v krasových (Třesín u Mladče, 1 ex., 1962, Mladeč, Rytířský sál, 3 ex., 1962, Teplice nad Bečvou, 3 ex., 1958, Štramberk – Kotouč, 5 ex., 1963) i horských (Malá Morávka, 3 ex., 1961, Pomezí u Jeseníku 3 ex., 1963, Suchá Rudná 1 ex., 1962, Supíkovice, 2 ex., 1963, a Potoky u Vsetína 5 ex., 1963) územích. Druh žije na lesních skalkách a hrubé suti.

Unio tumidus, velevrub nadmutý, je ve sbírce zastoupen lasturami z Dunaje (bez data a bližší lokality), dále z Tršic (1 ex., lgt. Vašíček, 1944) a Plumlova (7 ex., ve staré části sbírky). Druh je na ústupu. Dvě poslední lokality ukazují, že dříve na Moravě obýval i menší vodní toky, jako je Hloučela v Plumlově a Olešnice v Tršicích.

Anodonta cygnea, škeble rybníčná, je druh větších, pomalu tekoucích řek a vodních nádrží. Šest lokalizovaných lastur (Linhartice v Třebově, 2 ex., lgt. Hejl, 1945, Olomouc, 2 ex., Plumlov, 2 ex.) odpovídá tomuto rozšíření.

Téměř ohrožený druh (NT):

Sbírka obsahuje 28 druhů v 2734 kusech. Jejich lokality odpovídají ekologickým nárokům druhů, které je obývají, a proto budou dále komentovány jen nálezy hodné pozornosti dalších badatelů.

Physa fontialis, levatka říční, byla sbírána v r. 1948 v Řepčíně u Olomouce (2 ex., lgt. Remeš). Druh je poměrně široce rozšířený v pomalu tekoucích, zarostlých vodách.

Sphyradium doliolum, sudovka žebernatá, je vzácný druh lesních skal a sutí, Martinovský ji sbíral v Čechách (Kokořín, 1962 a 1963, celkem 90 ex.), Továrek na Holém vrchu nad Střemeníčkem v roce 1974 (3 ex.).

Granaria frumentum, žitovka obilná, žije na slunných skalkách s řídkou vegetací. Ve starší části muzejní sbírky má lokality z okolí Olomouce (Andlerka, 3 ex., lgt. Remeš, 1944, Čelechovice, lgt. Ficner 2 ex. a Remeš 6 ex., 1946, 4 ex., lgt. Ficner, 1947). Remeš ji sebral také v Uničově (1 ex., 1946) a dokladové materiály jsou i ze Střeně (1 ex., 1947) a Smilova (1 ex., 1947). Tyto lokality je důležité prověřit, protože, snad kromě Čelechovic, v současné době neposkytují druhu vhodné prostředí. Lokality z Moravského krasu (Býčí skála, 5 ex., před rokem 1950, a Brno – Hády, 60 ex., lgt. Ficner, 1948) a Pálavy (Mikulov, 9 ex., lgt. Ficner, 1945) jsou známé a ověřené až do současnosti. Červený Kámen u Štramberka (bez dalších údajů) je pak další lokalita k prověření.

Aegopinella epipedostoma, síťovka podhorská, je druh, který lze spolehlivě určit jen anatomicky. Z roku 1946 je 1 ex. lgt. Remeš ze Střeně u Olomouce, Martinovský sebral 12 kusů v Hošťálkové u Vsetína roku 1963. Druhy rodu *Aegopinella* se bez pitvy pohlavního aparátu určují obtížně a některé jedince není možné určit vůbec. Pro sbírku bude třeba sebrat nový materiál.

Cepaea vindobonensis, páskovka žíhaná, má ve sbírce 16 lokalit z jižní a střední Moravy, v rozmezí Jaroslavice u Znojma (1 ex., bez data) po Třesín u Mladče, (2 ex., lgt. Martinovský, 1962). Jedna ulita má též lokalitu Praděd. Jistě jde buď o záměnu lokality, nebo sem byla ulita dopravena se zásobováním nebo s turisty. Teplomilná páskovka na náhorní plošině Hrubého Jeseníku nežije.

Další pozoruhodné druhy:

Fagotia acicularis, piskořka ostrá: 9 kusů bez data sběru je v Martinovského sbírce ze slovenské lokality Zlatná na Ostrove. Na území České republiky tento druh nežije.

Zonitoides arboreus, je americký druh, žijící ve sklenících a postupně pronikající do okolí lidských sídel (DVOŘÁK, 2007). Remeš našel dva jedince v Olomouci „v květináči na palmě v pokoji“ v roce 1947. Stejným rokem je datován i doklad z muzea v Hradci Králové, který ovšem pochází z Prahy (JUŘIČKOVÁ, 2006). Ohnisek šíření měl tento druh tedy více.

Cepaea nemoralis, páskovka hajní, je atlantský druh, který na východ a sever proniká v blízkosti lidských sídel. Olomoucké muzeum má doklady ze dvou lokalit (Bítov – Vranov nad Dyjí, 2 ex., lgt. Ficner, 1949, a Grygov u Olomouce, 1 ex., 1951). Lokality z dolního toku Dyje a Moravy jsou známé (DVOŘÁK – HONĚK, 2004). Tyto doklady doplňují publikované údaje tak, že ukazují na větší rozšíření druhu v Dolnomoravském úvalu na počátku 20. století.

Pisidium pulchellum, hrachovka lepá, je druh, který je pro Českou republiku sporný. Nejstarší údaje Uličného od Havlíčkova Brodu (ULIČNÝ, 1895) převzal Ložek do Prodrumu (LOŽEK, 1948) a do Klíče československých měkkýšů (LOŽEK, 1956). Později Brabenec ve své práci (1973) konstatuje, že ve všech případech, které viděl, se jednalo o záměnu s jinými druhy, a Beran je ve své monografii (2002) již vůbec neuvádí. Devět jedinců ze staré části sbírky takto určil náš odborník Petr Kuchař. Jelikož nemají ani lokalitu, ani datum sběru, může být jejich význam snad jen výukový. Přesto bude zajímavé zjistit, zda lastury patří danému druhu, nebo šlo-li opět o záměnu.

ZÁVĚR

Malakologická sbírka Vlastivědného muzea v Olomouci obsahuje zejména větší druhy suchozemských i vodních měkkýšů, což svědčí o tom, že byly sbírány jednotlivé schránky ručně. Sběratelé zřejmě nepoužívali metodu prosevů, která zachytí drobné půdní druhy, a nesbírali většinou ani nahé plže, které je třeba fixovat v lihu. Omezené metody sběru tak vedly k tomu, že z celkového počtu 238 druhů, 117 rodů a 42 čeledí vyskytujících se v České republice (JUŘIČKOVÁ et al., 2001), obsahuje sbírka VMO pouze 136 druhů (57 %), 92 rodů (79 %) a 37 čeledí (88 %). Sbírká má nadregionální význam zejména dokladovým materiálem pro druhy *Margaritifera margaritifera*, *Zebrina detrita* a *Zonitoides arboreus*. Lokality dalších druhů jsou důležitým podkladem pro poznání malakofauny střední Moravy, která je dodnes prozkoumaná jen místy.

PODĚKOVÁNÍ

Děkujeme Lucii Juříčkové za determinaci nahých plžů a druhů rodu *Aegopinella*.

Literatura:

- Beran, L. (2002): Vodní měkkýši České republiky – rozšíření a jeho změny, stanoviště, šíření, ohrožení a ochrana, červený seznam (Aquatic molluscs of the Czech Republic – distribution and its changes, habitats, dispersal, threat and protection, Red List). *Sborník přírodovědného klubu v Uherském Hradišti*, Supplementum 10, 258 s. ISSN 80-902213-9-4.
- Beran, L. – Juříčková, L. – Horsák, M. (2005): Mollusca (měkkýši). In: Farkač, J. – Král, D. – Škorpík, M. (eds.): *Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. Red list of threatened species in the Czech Republic. Invertebrates*. Praha : Agentura ochrany přírody a krajiny ČR. 760 s. ISBN 80-86064-96-4.
- Brabenec, J. (1973): Československé druhy rodu *Pisidium* C. Pf. – hrachovky (Mollusca, Bivalvia). (Die Tschechoslowakische Arten der Gattung *Pisidium* C. Pf.). *Práce a studie Krajského střediska státní památkové péče a ochrany přírody Východočeského kraje. Oddíl ochrana přírody a krajiny*, 5, s. 147–176.
- Dvořák, L. – Honěk, A. (2004): The spreading of brown lipped snail, *Cepaea nemoralis*, in the Czech Republic. *Časopis Národního muzea, Řada přírodovědná*, 173, s. 97–10.
- Dvořák, L. – Kupka, J. (2007): The first outdoor find of an American snail *Zonitoides arboreus* (Say, 1816) from the Czech Republic. *Malacologica Bohemoslovaca*, 6, s. 1–2. ISSN 1336-6939.
- Hlaváč, J. Č. (2002): Molluscan fauna of the Javoříčský Karst (Czech Republic, central Moravia). *Malacological newsletter*, 20, s. 93–105.
- Horsák, M. (2003): Výsledky stopatnáctiletého výzkumu měkkýšů (Mollusca) NPP Šipka u Štramberka. *Časopis Slezského muzea Opava (A)*, 52, s. 223–230. ISSN 0323-0627.
- Juříčková, L. (2006): Revize suchozemských měkkýšů (Mollusca) ve sbírkách Muzea východních Čech v Hradci Králové. Revision of terrestrial molluscs (Mollusca) in the collection of East Bohemian Museum of Hradec Králové. *Acta musei reginaehradecensis S. A.*, 31, s. 73–80 ISSN 0231-9616.
- Juříčková, L. – Horsák, M. – Beran, L. (2001): Check-list of the molluscs (Mollusca) of the Czech Republic. *Acta Societatis Zoologicae Bohemicae*, 65, s. 25–40.
- Ložek, V. (1948): *Prodromus českých měkkýšů*. Praha : Příroda a věda. 177 s.
- Ložek, V. (1954): Měkkýši Hrubého Jeseníku. *Přírodovědecký sborník Ostravského kraje*, 15, s. 16–65. Opava.
- Ložek, V. (1956): *Klíč československých měkkýšů*. Bratislava : Slovenská akademie věd. S. 358.
- Mácha, S. (1997): Přehled výzkumů měkkýšů ve Slezsku a na severní Moravě (Česká republika). *Časopis Slezského muzea Opava (A)*, 46, s. 71–93. ISSN 0323-0627.
- Maňas, M. (2002): *Měkkýši (Gastropoda, Bivalvia) Černovířského slatiniště u Olomouce*. 6 s. [online]. [cit. 13. 8. 2009]. Dostupný na World Wide Web: <<http://mollusca.cz/malakologie/Cernovir.pdf>>.
- Pruner, L. – Míka, P. (1996): Seznam obcí a jejich částí v České republice s čísly mapových polí pro síťové mapování fauny. List of settlements in the Czech Republic with associate map field codes for faunistic grid mapping system. *Klapalekiana*, 32 (Supplementum), s. 1–175, ISSN 1210-6100.
- Starý, J. (2002): In memoriam RNDr. Jaroslav Martinovský. *Časopis Slezského muzea Opava (A)*, 51, s. 189–192. ISSN 0323-0627.
- Uličný, J. (1893-1895): *Měkkýši čeští*. Praha : Klub přírodovědný. S. 208.

Vašátko, J. – Ložek, V. – Horsák, M. (2006): *Měkkýši Moravského krasu*. 1. vyd. Blansko : AOPK ČR – Správa CHKO Moravský kras – občanské sdružení Cortusa. 62 s. ISBN 80-239-7634-6.

Doporučená citace:

Jansová, A. – Krist, M. (2009): Českoslovenští měkkýši ve sbírce Vlastivědného muzea v Olomouci. *Zprávy Vlastivědného muzea v Olomouci*, 297, s. 21–33. ISSN 1212-1134.

Tabulka 1. Seznam měkkýšů České a Slovenské republiky ve sbírkách Vlastivědného muzea v Olomouci. Počet lokalit udává počet komplexních lokalit, kde je kromě místa znám také rok sběru. Stupeň ohrožení je udáván podle Červeného seznamu ohrožených druhů České republiky (BERAN – JUŘÍČKOVÁ – HORSÁK, 2005).

Table 1. List of mollusc species of the Czech and Slovak Republic in collection of Regional Museum in Olomouc. Number of known localities means number of complete localities, where both year and place of collection are known. Red list category is according to Red list of endangered species of the Czech Republic (BERAN – JUŘÍČKOVÁ – HORSÁK, 2005).

Čeleď / Family	Druh / Species	Počet kusů Number of specimens	Počet známých lokalit Number of known localities	Stupeň ohrožení Red List category
GASTROPODA				
Neritidae	<i>Theodoxus danubialis</i> (C. PFEIFFER, 1828)	16	1	CR
Viviparidae	<i>Viviparus acerosus</i> (BOURGUIGNAT, 1862)	1	–	EN
	<i>Viviparus contectus</i> (MILLET, 1813)	79	2	VU
	<i>Viviparus viviparus</i> (LINNAEUS, 1758)	2	–	NT
Hydrobiidae	<i>Bythinella austriaca</i> (VON FRAUENFELD, 1857)	31	1	VU
	<i>Lithoglyphus naticoides</i> (C. PFEIFFER, 1828)	23	–	EN
Bithyniidae	<i>Bithynia tentaculata</i> (LINNAEUS, 1758)	97	4	
Aciculidae	<i>Platyla polita</i> (HARTMAN, 1840)	4	1	VU
Valvatidae	<i>Valvata cristata</i> O. F. MÜLLER, 1774	5	1	
Thiaridae	<i>Fagotia acicularis</i> (FÉRUSSAC, 1823)	9	–	
Acroloxidae	<i>Acroloxus lacustris</i> (LINNAEUS, 1758)	2	1	
Lymnaeidae	<i>Galba truncatula</i> (O. F. MÜLLER, 1774)	60	5	
	<i>Stagnicola corvus</i> (GMELIN, 1791)	17	1	
	<i>Stagnicola palustris</i> (O. F. MÜLLER, 1774)	6	1	
	<i>Stagnicola turricula</i> (HELD, 1836)	175	2	
	<i>Radix ampla</i> (HARTMANN, 1821)	53	6	NT
	<i>Radix auricularia</i> (LINNAEUS, 1758)	83	4	
	<i>Radix ovata</i> (DRAPARNAUD, 1805)	137	20	
	<i>Lymnaea stagnalis</i> (LINNAEUS, 1758)	57	2	
Physidae	<i>Aplexa hypnorum</i> (LINNAEUS, 1758)	55	2	VU
	<i>Physa fontinalis</i> (LINNAEUS, 1758)	3	1	NT

Čeleď / Family	Druh / Species	Počet kusů Number of specimens	Počet známých lokalit Number of known localities	Stupeň ohrožení Red List category
Planorbidae	<i>Planorbis planorbis</i> (LINNAEUS, 1758)	245	4	
	<i>Anisus leucostoma</i> (MILLET, 1813)	160	1	NT
	<i>Anisus spirorbis</i> (LINNAEUS, 1758)	23	1	VU
	<i>Anisus vortex</i> (LINNAEUS, 1758)	119	2	
	<i>Bathymorphus contortus</i> (LINNAEUS, 1758)	92	1	
	<i>Gyraulus albus</i> (O. F. MÜLLER, 1774)	36	4	
	<i>Gyraulus crista</i> (LINNAEUS, 1758)	21	–	
	<i>Gyraulus rossmaessleri</i> (AUERSWALD, 1852)	31	–	CR
	<i>Hippeutis complanatus</i> (LINNAEUS, 1758)	11	1	
	<i>Segmentina nitida</i> (O. F. MÜLLER, 1774)	51	1	VU
	<i>Planorbarius corneus</i> (LINNAEUS, 1758)	92	6	
	<i>Ancylus fluviatilis</i> (O. F. MÜLLER, 1774)	173	9	
Carychiidae	<i>Carychium minimum</i> (O. F. MÜLLER, 1774)	18	–	
Cochlicopidae	<i>Cochlicopa lubrica</i> (O. F. MÜLLER, 1774)	399	19	
	<i>Cochlicopa lubricella</i> (ROSSMÄSSLER, 1835)	30	7	
Orculidae	<i>Orcula dolium</i> (DRAPARNAUD, 1801)	261	7	VU
	<i>Sphyradium doliolum</i> (BRUGUIERE, 1792)	94	2	NT
Chondrinidae	<i>Granaria frumentum</i> (DRAPARNAUD, 1801)	97	7	NT
	<i>Chondrina clienta</i> (WESTERLUND, 1883)	49	3	VU
Pupillidae	<i>Pupilla muscorum</i> (LINNAEUS, 1758)	160	3	NT
	<i>Pupilla sterrii</i> (VOITH, 1840)	25	1	VU
Pyramidulidae	<i>Pyramidula pusilla</i> (VALLOT, 1801)	2	1	VU
Valloniidae	<i>Vallonia costata</i> (O. F. MÜLLER, 1774)	12	5	
	<i>Vallonia excentrica</i> (STERKI, 1893)	21	3	
	<i>Vallonia pulchella</i> (O. F. MÜLLER, 1774)	56	4	
	<i>Acanthinula aculeata</i> (O. F. MÜLLER, 1774)	1	1	NT
Vertiginidae	<i>Columella edentula</i> (DRAPARNAUD, 1805)	6	3	
	<i>Vertigo pygmaea</i> (DRAPARNAUD, 1801)	8	1	
Buliminidae	<i>Chondrula tridens</i> (O. F. MÜLLER, 1774)	65	6	VU
	<i>Ena montana</i> (DRAPARNAUD, 1801)	89	14	NT
	<i>Merdigera obscura</i> (O. F. MÜLLER, 1774)	68	4	
	<i>Zebrina detrita</i> (O. F. MÜLLER, 1774)	86	1	EN
Clausiliidae	<i>Cochlodina laminata</i> (MONTAGU, 1803)	413	15	
	<i>Cochlodina orthostoma</i> (MENKE, 1828)	129	11	VU
	<i>Itala ornata</i> (ROSSMÄSSLER, 1836)	13	–	VU
	<i>Ruthenica filograna</i> (ROSSMÄSSLER, 1836)	83	1	VU
	<i>Macrogastra plicatula</i> (DRAPARNAUD, 1801)	653	10	NT

Čeleď / Family	Druh / Species	Počet kusů Number of specimens	Počet známých lokalit Number of known localities	Stupeň ohrožení Red List category
	<i>Macrogastra tumida</i> (ROSSMÄSSLER, 1836)	340	9	VU
	<i>Macrogastra ventricosa</i> (DRAPARNAUD, 1801)	186	11	NT
	<i>Clausilia cruciata</i> (STUDER, 1820)	100	4	VU
	<i>Clausilia dubia</i> DRAPARNAUD, 1805	496	9	
	<i>Clausilia parvula</i> FÉRUSSAC, 1807	143	3	NT
	<i>Clausilia pumila</i> C. PFEIFFER, 1828	6	2	
	<i>Laciniaria plicata</i> (DRAPARNAUD, 1801)	357	10	NT
	<i>Alinda biplicata</i> (MONTAGU, 1803)	1172	36	
	<i>Bulgarica cana</i> (HELD, 1836)	32	4	EN
Succineidae	<i>Succinella oblonga</i> (DRAPARNAUD, 1801)	40	4	
	<i>Succinea putris</i> (LINNAEUS, 1758)	159	23	
	<i>Oxyloma elegans</i> (RISSO, 1826)	56	7	NT
Ferussaciidae	<i>Ceciloides acicula</i> (O. F. MÜLLER, 1774)	9	3	
Punctidae	<i>Punctum pygmaeum</i> (DRAPARNAUD, 1801)	2	2	
Discidae	<i>Discus perspectivus</i> (M. VON MÜHLFELD, 1816)	1	1	VU
	<i>Discus rotundatus</i> (O. F. MÜLLER, 1774)	340	23	
	<i>Discus ruderatus</i> (A. FÉRUSSAC, 1821)	93	5	NT
Gastrodontidae	<i>Zonitoides arboreus</i> (SAY, 1816)	2	1	
	<i>Zonitoides nitidus</i> (O. F. MÜLLER, 1774)	66	9	
Euconulidae	<i>Euconulus fulvus</i> (O. F. MÜLLER, 1774)	10	5	
Vitrinidae	<i>Vitrina pellucida</i> (O. F. MÜLLER, 1774)	12	5	
	<i>Eucobresia nivalis</i> (DUMMONT et MORTILLET, 1854)	10	5	EN
	<i>Semilimax kotulae</i> (WESTERLUND, 1883)	5	1	VU
Zonitidae	<i>Vitrea contracta</i> (WESTERLUND, 1871)	3	1	
	<i>Vitrea crystallina</i> (O. F. MÜLLER, 1774)	25	3	
	<i>Vitrea diaphana</i> (STUDER, 1820)	29	5	NT
	<i>Vitrea subrimata</i> (REINHARDT, 1871)	1	1	VU
	<i>Aegopis verticillus</i> (LAMARCK, 1822)	1	–	VU
	<i>Aegopinella minor</i> (STABILE, 1864)	37	3	
	<i>Aegopinella pura</i> (ALDER, 1830)	4	1	
	<i>Aegopinella cf. epipedostoma</i>	13	2	
	<i>Aegopinella cf. minor</i>	100	25	
	<i>Aegopinella sp.</i>	9	3	
	<i>Perpolita hammonis</i> (STÖRM, 1765)	1	–	
	<i>Oxychillus cellarius</i> (O. F. MÜLLER, 1774)	79	22	
	<i>Oxychillus depressus</i> (STERKI, 1880)	33	9	NT
	<i>Oxychillus glaber</i> (ROSSMÄSSLER, 1835)	9	4	NT
	<i>Daudebardia rufa</i> (DRAPARNAUD, 1805)	1	1	NT

Čeleď / Family	Druh / Species	Počet kusů Number of specimens	Počet známých lokalit Number of known localities	Stupeň ohrožení Red List category
Limacidae	<i>Limax maximus</i> (LINNAEUS, 1758)	1	1	
	<i>Lehmania marginata</i> (O. F. MÜLLER, 1774)	1	1	
Aroinidae	<i>Arion circumscriptus</i> (JOHNSTON, 1828)	2	1	
	<i>Arion fuscus</i> (O. F. MÜLLER, 1774)	2	1	
Bradybaenidae	<i>Fruticicola fruticum</i> (O. F. MÜLLER, 1774)	70	7	
Hygromiidae	<i>Helicodonta obvoluta</i> (O. F. MÜLLER, 1774)	6	1	NT
	<i>Euomphalia strigella</i> (DRAPARNAUD, 1801)	43	11	
	<i>Monacha cartusiana</i> (O. F. MÜLLER, 1774)	10	2	NT
	<i>Trochulus hispidus</i> (LINNAEUS, 1758)	84	6	
	<i>Trochulus villosulus</i> (ROSSMÄSSLER, 1838)	35	5	VU
	<i>Plicuteria lubomirskii</i> (ŠLÓSARSKII, 1881)	67	14	NT
	<i>Petasina unidentata</i> (DRAPARNAUD, 1805)	205	16	NT
	<i>Xerolenta obvia</i> (MENKE, 1828)	562	28	
	<i>Perforatella bidentata</i> (GMELIN, 1791)	100	9	NT
	<i>Monachoides incarnatus</i> (O. F. MÜLLER, 1774)	138	32	
	<i>Monachoides vicinus</i> (ROSSMÄSSLER, 1842)	48	10	NT
	<i>Pseudotrachia rubiginosa</i> (ROSSMÄSSLER, 1838)	3	1	VU
	<i>Urticicola umbrosus</i> (C. PFEIFFER, 1828)	37	6	
Helicidae	<i>Arianta arbustorum</i> (LINNAEUS, 1758)	79	13	
	<i>Helicigona lapicida</i> (LINNAEUS, 1758)	73	14	
	<i>Faustina faustina</i> (ROSSMÄSSLER, 1835)	61	14	VU
	<i>Isognomostoma isognomostomos</i> (SCHRÖTER, 1784)	173	19	
	<i>Causa holosericea</i> (STUDER, 1820)	33	7	NT
	<i>Cepaea hortensis</i> (O. F. MÜLLER, 1774)	87	10	
	<i>Cepaea nemoralis</i> (LINNAEUS, 1758)	3	2	
	<i>Cepaea vindobonensis</i> (A. F'ERUSSAC, 1821)	214	15	NT
	<i>Helix pomatia</i> (LINNAEUS, 1758)	59	11	
BIVALVIA				
Margaritiferidae	<i>Margaritifera margaritifera</i> (LINNAEUS, 1758)	2	1	CR
Unionidae	<i>Unio crassus</i> (PHILIPSSON, 1788)	81	4	EN
	<i>Unio pictorum</i> (LINNAEUS, 1758)	29	2	
	<i>Unio tumidus</i> (PHILIPSSON, 1788)	12	1	VU
	<i>Anodonta anatina</i> (LINNAEUS, 1758)	14	1	
	<i>Anodonta cygnea</i> (LINNAEUS, 1758)	13	1	VU
Spheriidae	<i>Sphaerium corneum</i> (LINNAEUS, 1758)	15	1	
	<i>Musculium lacustre</i> (O. F. MÜLLER, 1774)	73	2	NT
	<i>Pisidium amnicum</i> (O. F. MÜLLER, 1774)	16	–	EN
	<i>Pisidium casertanum</i> (POLI, 1791)	86	–	

Čeleď / Family	Druh / Species	Počet kusů Number of specimens	Počet známých lokalit Number of known localities	Stupeň ohrožení Red List category
	<i>Pisidium henslowanum</i> (SHEPPARD, 1823)	9	–	
	<i>Pisidium milium</i> (HELD, 1836)	13	–	NT
	<i>Pisidium obtusale</i> (LAMARCK, 1818)	62	–	NT
	<i>Pisidium subtruncatum</i> (MALM, 1855)	32	–	
	<i>Pisidium pulchellum</i> (JENYS, 1832)	9	–	
	<i>Pisidium</i> sp.	32	–	
Dreissenidae	<i>Dreissena polymorpha</i> (PALLAS, 1771)	16	1	

Pyromorfit z Hluboček-Mariánského Údolí – nový výskyt v moravskoslezském kulmu

Pyromorphite from Hlubočky-Mariánské Údolí – a New Occurrence in Moravo-Silesian Culm

*Pavel Novotný¹
Petr Pauliš²*

¹ Vlastivědné muzeum v Olomouci, náměstí Republiky 5, 771 73 Olomouc,
novotny@vmo.cz

² Smíškova 564, 284 01 Kutná Hora, petr.paulis@post.cz

ABSTRAKT

Podle předpokladu (NOVÁK – ŠTĚPÁN, 1984) byly do 12. století vytěženy v Mariánském Údolí (obec Hlubočky) cca 2 tuny stříbra. Jednou z oblastí, kde tyto staré báňské práce probíhaly, bylo zřejmě i okolí šachtice č. 45 (ve smyslu NOVÁKA – ŠTĚPÁNA, 1984). Při revizi hald této i sousedních šachtic byl kromě rudních úlomků (galenit, chalkopyrit a pyrit) a již známých supergenních minerálů olova (linarit, cerusit a anglesit) nalezen i pyromorfit, který až dosud nebyl v moravskoslezském kulmu popsán.

ABSTRACT

It is supposed (by NOVÁK – ŠTĚPÁN, 1984) that about two tons of silver were extracted until 12th Century A.D. in Mariánské Údolí (Hlubočky municipality). Among the areas, where mining work was applied, there was evidently the surrounding area of shaft No. 45 (according to NOVÁK – ŠTĚPÁN, 1984). During a review of waste heaps of this shaft and that of the neighbouring ones the ore fragments (galena, chalcopyrite and pyrite) and apart of the already known supergene Pb-minerals (linarite, cerussite and anglesite) also pyromorphite was found which has not been described in Moravo-Silesian Culm until now.

Klíčová slova: Hlubočky-Mariánské Údolí, kulm, moravické souvrství, žilná mineralizace, pyromorfit, galenit, cerusit, anglesit

Key words: Hlubočky-Mariánské Údolí, Culm, Moravice Formation, vein mineralization, pyromorphite, galena, cerussite, anglesite

ÚVOD

Na průzkum některých štol a jejich hald ve velkobystřickém rudním revíru (NOVOTNÝ – KRÁL, 2008) navázaly ověřovací práce provedené v r. 2009, zaměřené především na studium mineralizace na jv. výběžku kóty „V panenském“ (396 m n. m.). V zarostlém terénu je dosud patrné několik pozůstatků důlních děl, především šachtic a jejich obvalů, z nichž některé jsou zakresleny v mapové dokumentaci (NOVÁK – ŠTĚPÁN, 1984).

Perspektivní z hlediska nálezů zajímavých mineralogických vzorků je především halda zavalené šachtice č. 45 (číslování in NOVÁK – ŠTĚPÁN, 1984) v jv. části ložiska, cca 650 m sz. od nádraží v Hlubočkách-Mariánském Údolí a cca 150 m vjv. od chatek v údolí potoka Zlatý důl. Šachtice je spojována se starší etapou těžby u Mariánského Údolí před 16. stoletím a není vyloučena ražba před 12. stoletím, kdy byly u Mariánského Údolí vytěženy až 2 tuny stříbra (NOVÁK – ŠTĚPÁN, 1984). Na haldě šachtice převládají úlomky jílovitých břidlic nad prachovci a drobami. Úlomky křemenné žiloviny jsou nalézány poměrně vzácně, příměs karbonátů v křemenných žilkách je v této části ložiska podřadná a v nalezených úlomcích nedosahuje ani 5 %.

Sondážní výkop byl situován do jižní části haldy, kde je mocnost haldované rubaniny největší a činí až 1,1 m. Výkop byl proveden na celou mocnost haldy na původní terén, ale mineralogicky zajímavé ukázky byly získány z horní části profilu haldy, kam byl v době ražby uložen materiál pocházející z hlubší části šachtice – respektive z dobývky vyražené z šachtice. Pro ražbu dobývky v podzemí svědčí nejen množství haldované hlušiny, ale také fragmenty rudní mineralizace.

LABORATORNÍ PRÁCE

Pyromorfit byl identifikován rentgenograficky. RTG prášková difrakční data byla změřena na difraktometru X'Pert PRO firmy Panalytical, step-scanning 0,02°/10 s, záření CuK α , 40 kV, 30 mA, úhlový rozsah měření 5-65° 2Theta (analytik R. Pažout). EDX-analýzy byly provedeny na vyseparovaných zrnech a úlomcích krystalků v elektronovém mikroskopu Hitachi S4800 s energiově disperzním mikroanalýzátozem Noran system 6 při urychlovacím napětí 25 kV (analytik Ing. Jiří Franc). Na stejném zařízení byly provedeny i mikrografie. Použitý program automaticky dopočítává sumu stanovených obsahů na 100 %.

RUDNÍ A SEKUNDÁRNÍ MINERALIZACE V HALDĚ ŠACHTICE 45

Ve výkopu bylo získáno několik úlomků křemenné žiloviny s rudní i supergenní mineralizací.

Mocnost křemenných žil zastižených šachticí lze extrapolovat z úlomků křemene na haldě. Jeden úlomek dokládá křemenné žíly mocné 8 cm, podle některých úlomků však část žil dosahovala větších mocností, které mohly přesahovat i 20 cm. Křemenné žíly v prostoru šachtice č. 45 jsou zonální. Při kontaktu s horninou je **křemen** světle šedý, jemně zrnitý, často obsahuje tmavošedě zbarvené proužky bez ostrého ohraničení, mocné od 1 do 5 mm. V těchto tmavých proužcích jsou četné inkluze chloritu a místy pyrit. Pyrit tvoří nepravidelná zrna o velikosti 0,1 mm, která vytváří občas shluky o velikosti do 1 mm. Pyrit bývá zčásti postižen supergenními procesy, případně je zcela změněn na oxi-hydroxidy Fe.

Blíže k centru žilek je křemen světlý, šedavě bílý, středně zrnitý a v centrální části pak vytváří hřebenité drúzy nedokonalých prizmatických krystalů o velikosti až 15 mm. Krystalky křemene jsou mléčně bílé a často nesou znaky tektonického porušení.

Chlorit vystupuje jen v jemnozrnném křemeni v blízkosti kontaktu křemene s horninou, jeho šedé až tmavě šedé šupinky dosahují velikosti cca 0,5 mm. Ve smyslu nomenklatury podle WIEWIÓRA – WEISS (1990) odpovídá chlorit dle výsledků EDX analýz **chamositu** až **klinochloru**.

Galenit vytváří v křemeni zrnka o velikosti 1 až 4 mm, která skládají agregáty do 12 mm v bílém zrnitém křemeni blíže centra křemenných žil. V jednom případě byl získán fragment rudní výplně o velikosti cca 7 x 5 cm, v jehož složení naprosto převládá hrubě štěpný

galenit nad křemenem a supergenními produkty (oxi-hydroxidy Fe a cerusit). Analýzou různých vzorků galenitu stanovili ZIMÁK – VEČEŘA (1991) obsah 133 až 1058 ppm Ag, jedná se tedy v některých případech o množství blízké hodnotám (nad 0,1 hmot.%), při nichž lze galenit těžit jako rudu stříbra.

Cerusit je na vzorcích přítomen v sousedství agregátů galenitu. Tvoří velmi světle šedá diamantově lesklá zrna a nedokonalé tlustě tabulkovité krystalky o velikosti 0,3 až 1,2 mm, které vyplňují nepravidelné dutiny v křemeni o velikosti maximálně 9 mm. EDX analýza prokázala vedle obsahu Pb a C i nízké (do 1,5 hmot. %) koncentrace CaO, FeO a Al_2O_3 , způsobené patrně heterogenními příměsemi.

Malachit tvoří na některých úlomcích křemene zelené práškovité povlaky o rozměru maximálně 3 x 2 mm, z nichž se nepodařilo připravit preparáty pro analýzy. V kyselině chlorovodíkové je tento povlak rozpustný.

Pyromorfit nebyl dosud na lokalitách na Olomoucku popsán a není znám ani z rudních žil vyvinutých v horninách moravskoslezského kulmu. Nejbližšími výskyty tohoto minerálu byla až dosud ložiska u Rýmařova, která jsou však devonského stáří.

Pyromorfit v Hlubočkách-Mariánském Údolí vytváří tenké povlaky složené ze subparallelně uspořádaných světle zelených jehliček. Vzácně tvoří i drobné drúzy jehličkovitých krystalků o délce jehliček maximálně do 1 mm a celkové velikosti drúz do 4 mm. Mikrofotografie pyromorfitu jsou na obrázcích 1 a 2. Povlaky i drúzy pyromorfitu se vyskytují v centrální části křemenných žil. Na práškovém rentgenovém snímku pyromorfitu byly změřeny tyto nejintenzivnější linie: 2,995 (100); 2,959 (95); 4,10 (45); 4,29 (40); 2,069 (35); 3,29 (25) a 3,36 Å (20), které jsou blízké tabelárním hodnotám pro pyromorfit (JCPDS 19-701). V záznamu byly rentgenograficky zjištěny příměsi křemene, cerusitu a anglesitu.

EDX analýza pyromorfitu je uvedena v tabulce 1 – jedná se o průměr z 5 bodových analýz. Vedle PbO , P_2O_5 a Cl obsahuje zdejší pyromorfit malou příměs CaO a Al_2O_3 . Z nižšího obsahu PbO (ve srovnání se stechiometrickým vzorcem) lze soudit, že bodovými analýzami byly kromě pyromorfitu zastiženy další minerály – např. rentgenometricky zjištěný cerusit.

ZÁVĚR

Poslední přehled minerálů nalezených u Hluboček-Mariánského Údolí uvádějí NOVOTNÝ et al. (2008). Ověřovacími pracemi provedenými v roce 2009 byl tento seznam doplněn o pyromorfit, který v ložiscích nerostných surovin v horninách moravskoslezského kulmu nebyl dosud popsán. Pyromorfit se v Hlubočkách-Mariánském Údolí vyskytuje v asociaci s cerusitem a anglesitem, které byly identifikovány ZIMÁKEM – VEČEŘOU (1991). Cerusit i anglesit jsou nalézány na ložisku relativně často, kdežto pyromorfit byl nově zjištěn jen na několika vzorcích.

Literatura:

- Novák, J. – Štěpán, V. (1984): *Báňsko-historický výzkum Hrubého Jeseníku a západní části v povodí řeky Bystřice – Lošov, Velká Bystřice, Hlubočky, Hrubá Voda*. MS. Ústřední ústav geologický Praha. 44 s., 5 příloh.
- Novotný, P. – Král, J. – Zbirovský, J. (2008): Ověřovací práce v historických důlních dílech ve Velkobystřickém rudním revíru. *Zprávy Vlastivědného muzea v Olomouci*, 293–295, s. 58–73. ISSN 1212-1134.

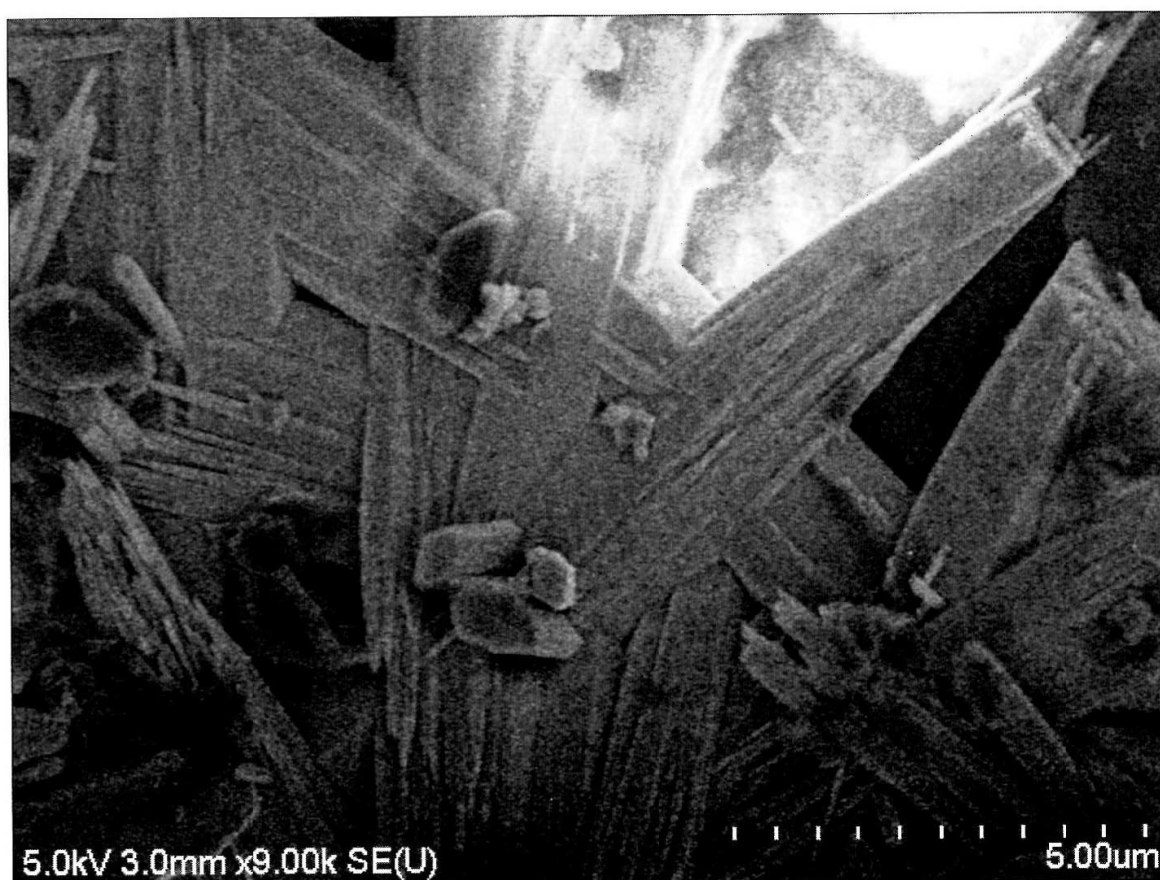
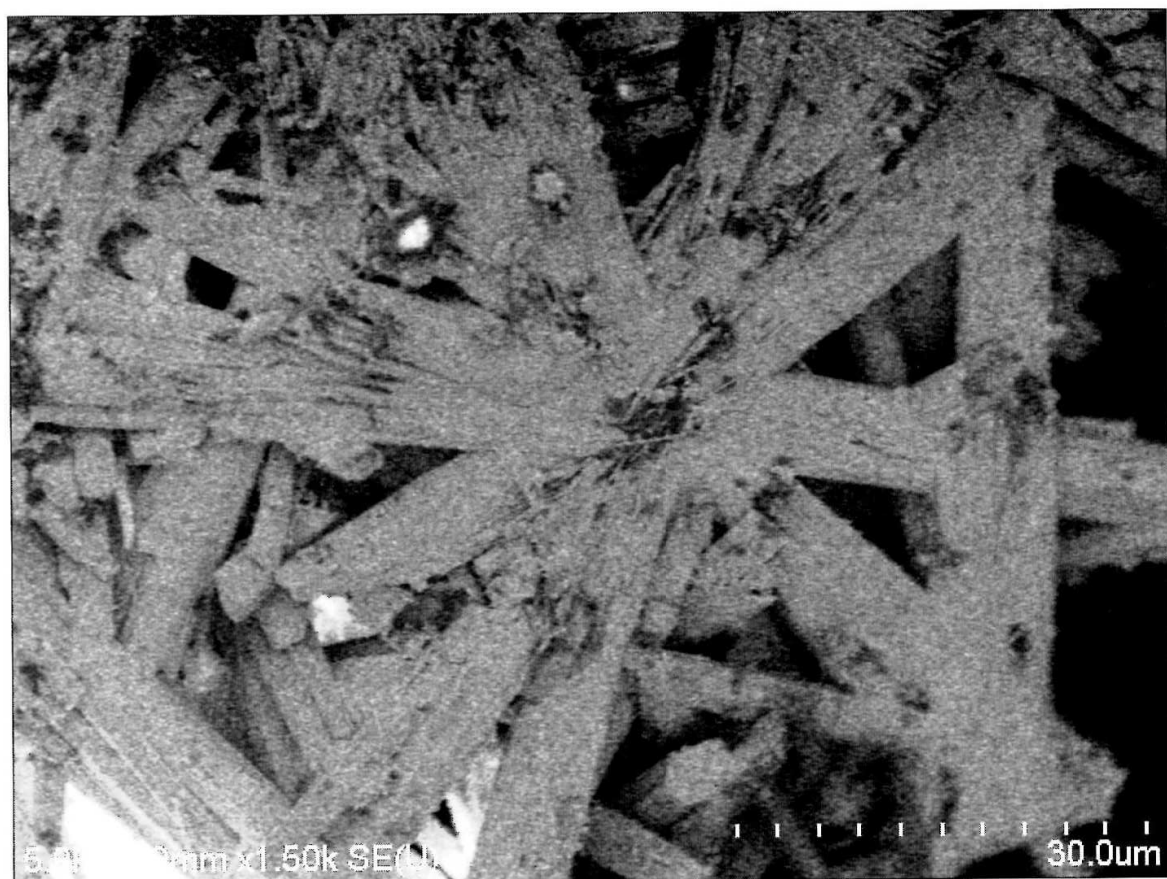
- Wiewióra, A. – Weiss, Z. (1990): Crystallochemical Classifications of Phyllosilicates Based on the Unified System of Projection of Chemical Composition : II. The Chlorite Group. *Clay Minerals*, 25, s. 83–92.
- Zimák, J. – Večeřa, J. (1991): Mineralogická charakteristika Cu-Pb zrudnění na lokalitě „Zlatý důl“ u Hluboček-Mariánského Údolí u Olomouce. *Acta Universitatis Palackianae Olomucensis, Facultas Rerum Naturalium, Geologica*, 30, s. 63–74. ISSN 1212-2025.

Doporučená citace:

Novotný, P. (2009): Pyromorfit z Hluboček-Mariánského Údolí. *Zprávy Vlastivědného muzea v Olomouci*, 297, s. 34–38. ISSN 1212-1134.

Tabulka 1: Výsledky analýzy EDX pyromorfitu.
Table 1: Results of EDX analysis of pyromorphite.

	Hmot. % / Weight %
PbO	75,9
P ₂ O ₅	15,3
CaO	3,5
Al ₂ O ₃	2,9
Cl	2,4
Σ	100
počet kationů na bázi 12 atomů kyslíku	
Pb	3,67
P	2,34
Ca	0,68
Al	0,62
Cl	0,35

Obrázek 1 a 2: Mikrofotografie pyromorfitu z Hluboček-Mariánského Údolí.
 Picture 1 and 2: Microphotographs of pyromorphite from Hlubočky-Mariánské Údolí.

Žilná mineralizace ve štole v Čechách pod Kosířem

Vein Mineralization in Abandoned Adit from Čechy pod Kosířem

*Pavel Novotný*¹

*Jaromír Král*²

^{1,2} Vlastivědné muzeum v Olomouci, náměstí Republiky 5, 771 73 Olomouc,
novotny@vmo.cz

ABSTRAKT

Čechy pod Kosířem jsou situovány na jz. úpatí kóty Velký Kosíř (440,9 m n. m.) budované kulmskými rytmy Myslejovického souvrství. V zámeckém parku je vyražena krátká štola, která zastihla a v současnosti známé délce 8 m sleduje cca 2 m mocnou drcenou zónu s křemen-karbonátovými žilami. Účel ani doba ražby štoly nebyla zjištěna. Nově provedenými výzkumnými pracemi byl v křemenných žilách na základě EDX-analýz stanoven kalcit, chlorit a pyrit. Ze situace ve štole je evidentní, že štola byla vyražena pro průzkum žilné mineralizace a názor o účelu štoly jako doplňku zahradní architektury zámku v Čechách pod Kosířem je mladšího data.

ABSTRACT

The municipality of Čechy pod Kosířem is situated in southwestern foothill part of Velký Kosíř Mountain (440.9 m a. s. l.) which is formed by Culmian slates of Myslejovice Formation. Within the area of castle park a short adit was driven which captured and until now is following the known 8 m length of about 2 m thick crushed zone with quartz-carbonate veins. The historical purpose and timing of this adit could not be defined. The EDX analyses determined calcite, chlorite and pyrite as minor constituents in the quartz veins. The field situation indicates that the adit was driven for exploration of vein mineralization. The opinion supposing that the adit was driven as an addition to the garden architecture of castle park is of a more recent date.

Klíčová slova: Čechy pod Kosířem, kulm – myslejovické souvrství, žilná mineralizace, kalcit, chlorit, pyrit

Key words: Čechy pod Kosířem, Myslejovice Formation of Culm, vein mineralization, calcite, chlorite, pyrite

ÚVOD

Hora Velký Kosíř je výraznou dominantou území mezi městy Olomoucí a Prostějovem a jako taková byla zdrojem různých úvah nejen o svém původu (příležitostně tradovaný názor o vulkanickém vzniku Kosíře), ale také jako o možném zdroji drahých kovů. Posledně jmenovanou snahu dokumentuje analýza valounů rul a granitoidů, nalezených při

hloubení studny v trati Brunnengraben u Kostelce na Hané. Analýza byla provedena v r. 1934 v Hornické akademii v Příbrami a vykazala mizivý obsah zlata 6 miligramů na 1 tunu materiálu (OTRUBA, 1937).

Zámek v Čechách pod Kosířem, proslavený především pobytem malíře Josefa Mánesa, získal na základě nově provedených prací stopy zajímavosti také z montanistického hlediska. V zámeckém parku, v blízkosti „velkého rybníka“, je v nenápadné elevaci kulmských hornin vyražena krátká štola, jejíž současná známá délka je cca 10 m. MRÁZEK (2007) se domnívá, že štola je vyražena z malého lůmku, tento lůmek však může být vyzmáhaným závalem úvodních metrů štoly (pro tento názor svědčí morfologie vstupu do „lůmku“, velmi připomínající část podzemního důlního díla). Štola končí malou dobývkou, která je v současnosti zčásti zavalená, takže ve formě plazivky zůstal přístupný prostor o rozměru cca 4,0 x 2,5 m. Kromě poruchové zóny zastižené štolou, byla u východní stěny popsáné dobývky nafárána další poruchová zóna, přístup k ní je však blokován závalem. Průběh štoly a vyzmáhané úvodní části, nafárání poruchové zóny s žilnou mineralizací štolou a situace v dobývce vyplývá ze schématu na obrázku 1. V popsáné dobývce byla zřejmě z obou poruchových zón vytěžena část žíly z důvodu ověření případné rudní mineralizace. V prostoru nad závalem v dobývce je v terénu patrná deprese, která zřejmě se závalem souvisí. Štola je místními obyvateli považována za romantizující doplněk zámeckého parku.

METODIKA

EDX-analýzy byly provedeny na vyseparovaných zrnech v elektronovém mikroskopu Hitachi S4800 s energiově disperzním mikroanalýzátozem Noran system 6 při urychlovacím napětí 25 kV (analytik Ing. Jiří Franc). Použitý program automaticky dopočítává sumu stanovených obsahů na 100 %.

ŽILNÁ MINERALIZACE VE ŠTOLE

Petrografickými poměry Kosíře a jeho okolí se zabývá více autorů, jejich přehled podává MRÁZEK (2007), který horniny zastižené štolou řadí ke studnickým břidlicím myslivického souvrství. Břidlice jsou naprosto převažující horninou, zastoupení drob a polymiktních slepenců je velmi podřadné.

Z ústí štoly je zachován pouze její severozápadní bok, následuje prostor, který zřejmě vznikl závalem a následným odtěžením rozvolněné horniny, připomínající lůmek (obr. 2). Od ústí byla štola ražena k JV a po 1 m nafárála níže popsanou poruchovou zónu, kterou profárála na celou mocnost. Poté pokračovala ražba štoly po směru zóny k JZ a po 4 m byla vyražena dobývka, dnes zčásti zavalená, jejíž délka činí odhadem necelě 2,5 m a šířka 4 m. Tato ražba zřejmě posloužila k získání dostatečného množství žilného materiálu z obou poruchových zón pro výzkum žilné mineralizace. Celá situace je patrná z přiloženého schématu (obr. 1).

Poruchová zóna je mocná 1,7 až 2 m, směru 20°, se sklonem 40 až 60° k ZSZ. V zóně jsou vyvinuty křemenné žilky, v nichž křemen převažuje nad chloritem a karbonátem. Žilky jsou mocné maximálně 7 cm. Ve stropě štoly je při podložním kontaktu poruchové zóny blok polymiktního slepence (viz obr. 1), který je značně prokřemenělý a některé valouny hornin jsou chloritizovány. Slepence je při svém podložním kontaktu lemován křemen-chlorit-karbonátovými žilkami o mocnosti maximálně do 5 cm, subparalelními se směrem poruchové zóny. Sklon žilek je proměnlivý – činí 25 až 60°, směr sklonu je k ZSZ. V nadloží slepence mocnost křemenné žíly dosahuje až 27 cm. V severovýchodním

boku štoly byl zaznamenán suk tvořený drobou – droba je prokřemenělá, výrazně vybělená a místy ji prostupují žilky křemene. V nadloží bloku droby je vyvinuta nepravidelná křemenná čočka dosahující délky cca 50 cm a mocnosti 35 cm. Břidlice v samotné zóně ani v okolí křemenných žil nenesou projevy hydrotermální alterace.

Křemen je mléčně bílý, hrubozrnný, výrazně tektonicky porušený, na puklinách s Fe oxi-hydroxidy. Část „limonitu“ zřejmě vznikla rozkladem karbonátů s vyšším podílem Fe (zachovalé pseudomorfozy ve formě krystalků romboedrického tvaru, původní karbonáty zcela podlehly supergenním procesům). V nábrusech sloužících pro EDX-analýzy karbonátů nebyly v křemeni zjištěny žádné další minerály, pouze v křemeni na hranici s agregátem chloritu byl detekován pyrit (viz níže).

Chlorit vystupuje v paragenezi s křemenem, ve kterém se nalézá ve formě světle šedavě zelených jemně šupinkovitých agregátů o velikosti až 5 cm. Jednotlivé šupinky chloritu zarůstají do křemene poměrně málo často. V kalcitu tvoří chlorit jemně šupinaté impregnace v úzkých lemech na vzájemné hranici obou minerálů. Na základě EDX-analýz se jedná o chlorit, který se svým chemizmem blíží chloritům klinochlor–chamositové izomorfní řady ve smyslu nomenklatury podle WIEWIÓRA – WEISS (1990) – viz tabulka 1. Dle starší Melkovy (1965) klasifikace hodnotami F/FM a Si se analyzovaný chlorit blíží chamositu. Výsledky analýz mohou být ovlivněny navětráním žilné mineralizace ve štole (blízkost povrchu).

Kalcit vytváří bílé až šedavě bílé štěpné žilky nebo čočkovitě protáhlé agregáty o mocnosti do 4 mm, výjimečně hrubozrnné agregáty do 4 cm. Překvapivým výsledkem EDX-analýzy je stanovení poměrně vyššího obsahu BaO – až 1,01 hmot.%. Mimoto byla v kalcitu zjištěna jen slabá příměs Al_2O_3 (0,47 hmot.%) a MnO (0,70 hmot.%).

Pyrit byl sporadicky nalezen v křemeni v blízkosti agregátů Fe-chloritu. Pyrit tvoří hexaedrická individua o velikosti 0,X mm, vesměs postižená supergenními procesy. EDX-analýza vykázala pouze základní chemické prvky – tj. Fe (45,21 hmot.%) a S (53,92 hmot.%).

ZÁVĚR

Kosíř byl v minulosti veřejností příležitostně chápán jako možný zdroj rudních surovin, snahou bylo nalézt především drahé kovy. V Geofondu je v prostoru vrcholu Velkého Kosíře (440,9 m n. m.) na základě údajů staršího data evidováno poddolované území, které v období, které není exaktně datováno (16.–17. století), bylo zdrojem menšího množství polymetalických rud. Rudní žíly s polymetalickými rudami jsou známy v prostoru mezi Velkou Bystřicí a Hrubou Vodou. Jak Velkobystřicko, tak okolí Čech pod Kosířem jsou z regionálně-geologického hlediska součástí oblasti tvořené horninami moravskoslezského spodního karbonu (kulmu), byť odlišnými souvrstvími. Složení žil ve štole v zámeckém parku v Čechách pod Kosířem teoreticky nevylučuje možnou přítomnost nepříliš významné polymetalické rudní mineralizace. V tomto směru budou získány další údaje z analýzy křemen-karbonátové žiloviny (s malou příměsí submikroskopického pyritu) na mokré cestě. V následujícím období bude pozornost věnována také možnému nálezu pozůstatků kutací činnosti, indikované údaje v Geofondu.

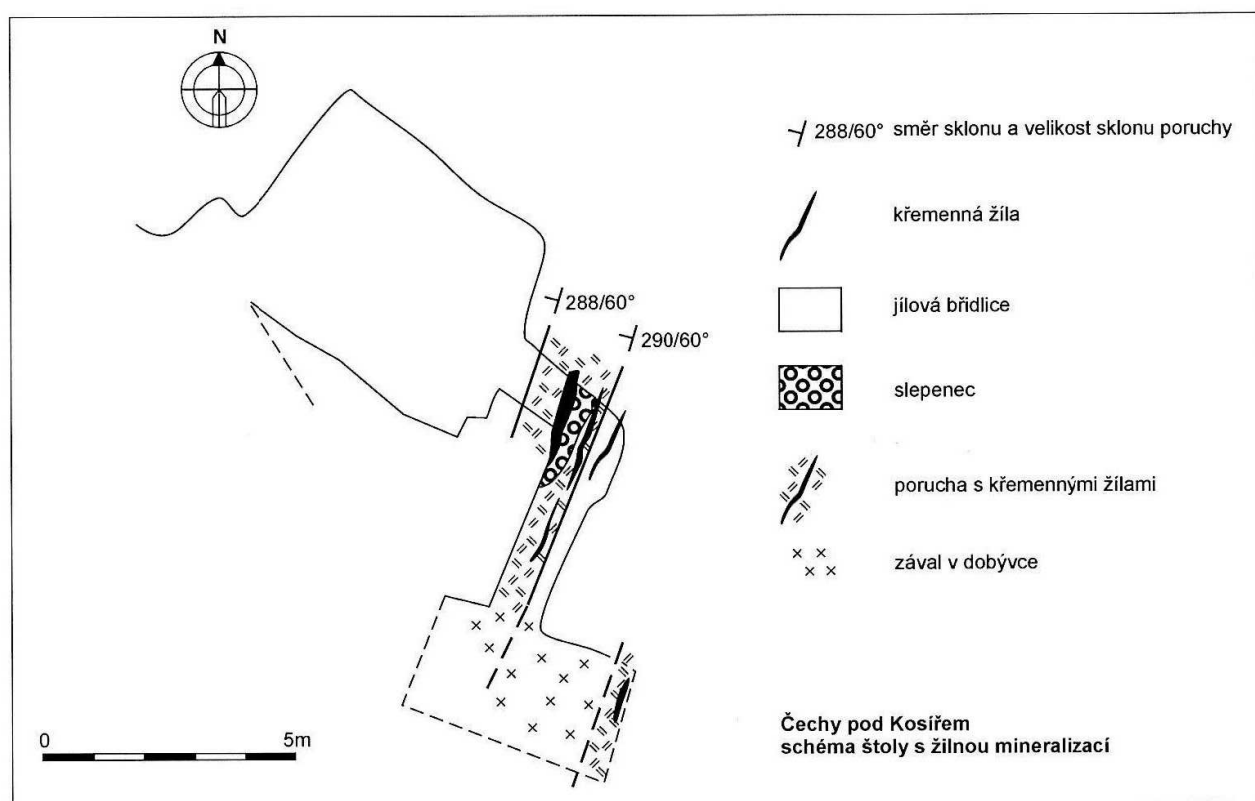
Literatura:

Melka K. (1965): Návrh na klasifikaci chloritových minerálů. *Věstník Ústředního ústavu geologického*, 40, s. 23–27.

- Mrázek, J. (2007): *Přehled geologie Kosíře*. MS, bakalářská práce. Masarykova Univerzita Brno, Přírodovědecká fakulta.
- Otruba, J. (1937): Nález stop zlata na Prostějovsku. *Časopis Vlasteneckého spolku musejního v Olomouci*, ročník 1937, s. 158.
- Wiewióra, A. – Weiss, Z. (1990): Crystallochemical Classifications of Phyllosilicates Based on the Unified System of Projection of Chemical Composition : II. The Chlorite Group. *Clay Minerals*, 25, s. 83–92.

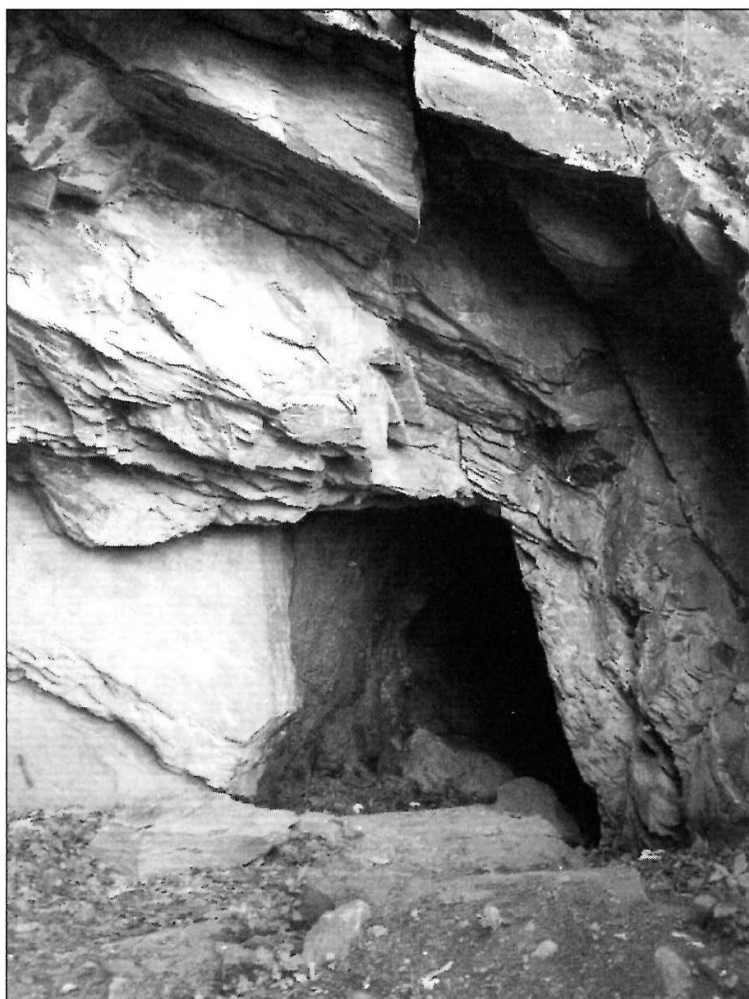
Doporučená citace:

Novotný, P. – Král, J. (2009): Žilná mineralizace ve štolě v Čechách pod Kosířem. *Zprávy Vlastivědného muzea v Olomouci*, 297, s. 39–44. ISSN 1212-1134.

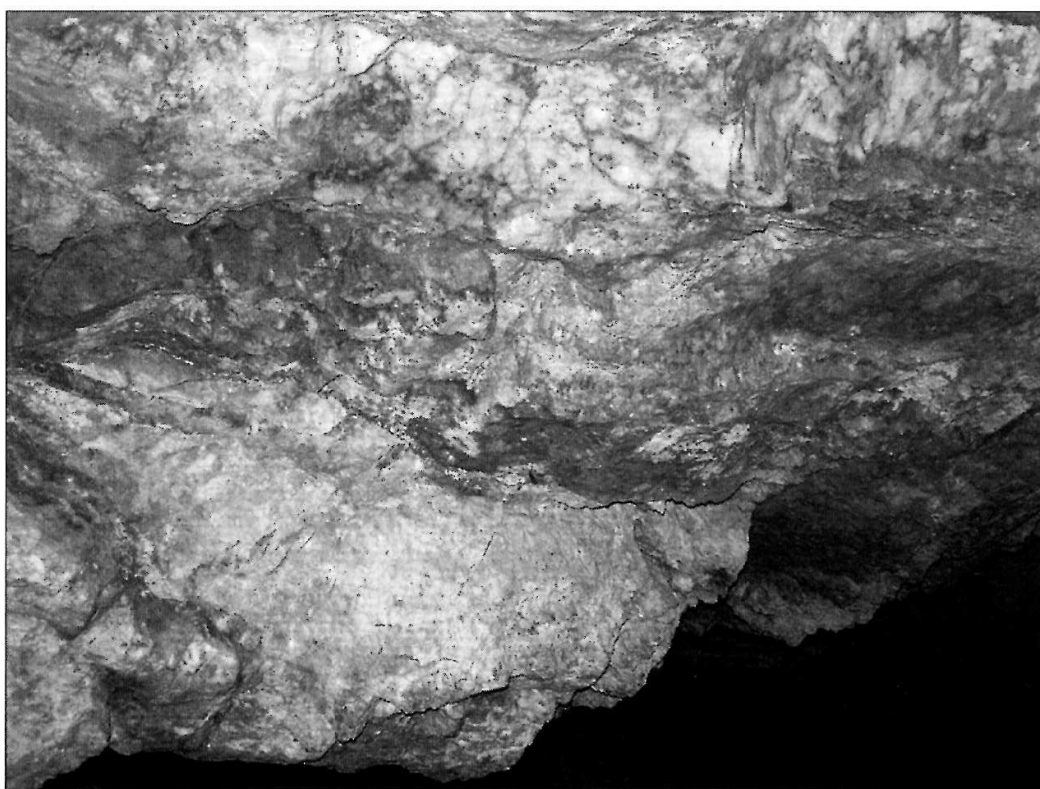
Obrázek 1: Schéma štoly v zámeckém parku. Zpracoval Pavel Novotný, kreslil Tomáš Lehotský.

Picture 1: Layout of adit in castle park. Elaborated by Pavel Novotný, traced and sketched by Tomáš Lehotský.

Obrázek 2: Ústí štoly v zámeckém parku.

Picture 2: Entrance of the adit in the castle park.

Obrázek 3: Křemenná žíla ve stropě štoly, mocnost cca 20 cm.

Picture 3: Quartz vein in adit roof of approximately 20 cm thickness.

Tabulka 1: EDX-analýza chloritu.

Table 1: EDX analyse of chlorite.

Čechy pod Kosířem Compound % ($\Sigma = 100\%$)	
SiO ₂	26,45
Al ₂ O ₃	18,96
Fe ₂ O ₃	44,67
MgO	8,06
MnO	0,91
CaO	0,78
K ₂ O	0,17
suma	100
počet kationů na bázi 14 atomů kyslíku	
Si	2,46
Al	2,08
Fe	3,11
Mg	1,13
Mn	0,07
Ca	0,08
K	0,02

K jarnímu výskytu myšice lesní (*Apodemus flavicollis*, Melchior 1834) v ptačích budkách

On the Spring Occurrence of the Yellow-necked Mouse (*Apodemus flavicollis*, Melchior 1834) in Bird Nest Boxes

Peter Adamík¹
Miroslav Král²

¹ Vlastivědné muzeum v Olomouci, náměstí Republiky 5, 771 73 Olomouc,
peter.adamik@upol.cz

² Valšovský Důl 504, 783 86 Dlouhá Loučka

ABSTRAKT

V práci uvádíme data o výskytu myšic v ptačích budkách od dubna do začátku července za léta 1980 až 2005 ve smíšených lesních porostech Nízkého Jeseníku. Celkově jsme zaznamenali 40 výskytů myšic, z toho 39 výskytů myšice lesní (*Apodemus flavicollis*) a 1 výskyt myšice temnopásé (*Apodemus agrarius*). Ve třiceti případech se jednalo o solitérní výskyty jedinců. Z 26 let sledování obsazenosti ptačích budek byly myšice zaznamenány ve 12 letech. Nejvíce myšic bylo v roce 2002, kdy byl výskyt zaznamenán celkem v 15 případech. V průběhu jarní sezóny byl výskyt myšic poměrně vyrovnaný až do půlky června. Pozdější absence výskytu může souviset s nápadným nástupem výskytu plcha velkého (*Glis glis*) v letních měsících.

ABSTRACT

We present data on spring occurrence (April–early July) of the yellow-necked mouse (*Apodemus flavicollis*) in bird nest boxes during 1980–2005. Data were collected in mixed deciduous forests in Nízký Jeseník Mts., Northern Moravia, Czech Republic. Forty cases of *Apodemus* mice were recorded – 39 cases of yellow-necked mouse and in one case striped field mouse (*Apodemus agrarius*). In most cases (30 observations), solitary individuals were found. During the 26 years of study, yellow-necked mice were recorded in 12 years. The highest occurrence (15 cases) was found in 2002. Over the spring season, the occurrence of mice seems to be very low and evenly distributed until the second half of June. The later summer absence of their occurrence in bird nest boxes might be related to the appearance of the edible dormice (*Glis glis*).

Klíčová slova: arborealita, drobní savci, hlodavci, ptačí budky

Key words: arboreality, small mammals, rodents, bird nest boxes

ÚVOD

Dutiny ve stromech bývají využívány celou řadou živočichů od bezobratlých (například blanokřídlý hmyz) až k ptákům a savcům (JUŠKAITIS, 2008). Jako vhodná náhrada za přirozené dutiny, a také pro jednodušší způsob monitorování života v dutinách, jsou dnes používány ptačí budky. Ornitologové vyvinuli celou řadu druhů budek, které jsou vhodné pro cílovou skupinu jejich studijních záměrů. O savčích obyvatelích ptačích budek nebo stromových dutin toho ale víme relativně méně. V našich podmínkách lesů mírného pásma jsou nejčastějšími obyvateli dutin netopýři a hlodavci. Z hlodavců to jsou nejčastěji plši a myšice. Výskyt plchů bývá sezónní, neboť ti se do dutin přesouvají až po ukončení hibernace. Výskyt myšic bývá častokrát celoroční a silně závislý na populační hustotě (BALÁT – PELIKÁN, 1959; JUŠKAITIS, 2002; BUESCHING et al., 2008; ŠTĚPÁNKOVÁ – VOHRALÍK, 2009). V posledních letech se poznatky o výskytu plchů v budkách značně zlepšily (např. JUŠKAITIS, 2008; ADAMÍK – KRÁL, 2008a, b), ale o důvodech pro arborealitu myšic a s tím spojené obsazování stromových dutin nebo ptačích budek toho víme relativně málo (např. BOROWSKI, 1962; HOLISOVÁ, 1969; MARSH – MORRIS, 2002; CZESZCZEWIK et al., 2008; ŠTĚPÁNKOVÁ – VOHRALÍK, 2009).

Cílem této práce je předložit základní popisná data o meziročních změnách výskytu myšice lesní, jednoho z našich nejběžnějších druhů savčí fauny (ANDĚRA – BENEŠ, 2002), v ptačích budkách v průběhu jarních měsíců, tj. v době, kdy jsou budky intenzivně využívány pěvci pro hnízdění.

METODIKA

Studijní lokalita se nachází ve smíšených lesních porostech mezi Dlouhou Loučkou a Sovincem v jihozápadní části Nízkého Jeseníku (49° 50' N, 17° 15' E). V lesních porostech jsou nejvíce zastoupenými dřevinami dub zimní (*Quercus petraea*), buk lesní (*Fagus sylvatica*), habr obecný (*Carpinus betulus*), lípa srdčitá (*Tilia cordata*) a smrk ztepilý (*Picea abies*). Pro bližší popis lokality viz KRÁL (1982).

V letech 1980–2005 bylo na lokalitě každoročně k dispozici průměrně 174 (± 16 SD) ptačích budek (typ sýkorník) s průměrem vletového otvoru 3,2 cm. Budky byly umístěny na kmenech vzrostlých stromů ve výšce 1,5–2 m a byly každoročně kontrolovány od začátku dubna až do počátku července. Hlavním důvodem pro kontroly bylo studium hnízdní biologie pěvců (lejsků a sýkor). Do protokolů kontrol hnízdních budek byly mimo informací o ptácích zaznamenávány i výskyty drobných savců. Ne u všech jedinců myšic byla provedena detailní identifikace za účelem rozlišení od myšice křovinné (*Apodemus sylvaticus*). Vzhledem k charakteru biotopu a našim dosavadním zkušenostem je však výskyt tohoto druhu málo pravděpodobný. Vzhledem k tomu, že jednotlivé myšice nebyly individuálně značeny, údaje o jejich výskytu jsou v této práci prezentovány jako výskyty v budkách a ne jako celkové počty nalezených zvířat.

VÝSLEDKY

V průběhu jarních kontrol ptačích budek bylo v letech 1980–2005 zjištěno 40 výskytů myšic. Z těchto výskytů byl pouze jeden případ výskytu myšice temnopásé *Apodemus agrarius* (11. 4. 1998). Zbytek pozorování připadá na myšici lesní. Ve většině případů byla v budce zjištěna pouze jedna myšice lesní (30 výskytů) a v pěti případech byl zaznamenán společný výskyt 2 jedinců. U myšice temnopásé byl zjištěn společný výskyt 3 jedinců v jedné budce. Ve čtyřech případech byly později nalezeny i samice myšice

lesní s mladými (2 x 3 juv. a 2 x 5 juv.). Z 26 let sledování obsazenosti ptačích budek byly myšice zaznamenány ve 12 letech. Nejvíce myšic bylo v roce 2002, kdy byl výskyt zaznamenán celkem v 15 případech (Obr. 1). V rámci jarní sezóny je výskyt poměrně vyrovnaný, pouze ve druhé pentádě dubna (6. IV–10. IV) nebyl zaznamenán výskyt myšic (Obr. 2). V jednotlivých letech výskyt myšic nekoreloval s počtem vyvěšených budek ($r_s = 0,20$, $n = 26$, $p = 0,326$).

DISKUSE

Z dlouhodobého sledování ptačích budek v jarních měsících vyplývá, že myšice obývají budky v jednotlivých letech velice nepravidelně a i v těch letech, kdy se vyskytovaly v budkách, byla jejich početnost velice nízká. Dosavadními pozorováními potvrzujeme, že osídlování budek nemá v jarních měsících trvalejší charakter, což podporuje dřívější poznatky jiných autorů (BALÁT – PELIKÁN, 1959; MARSH – MORRIS, 2002). Pouze příležitostně jsme pozorovali delší pobyt laktujících samic s mladými. Charakter sběru dat (primárně monitorování hnízdní biologie pěvců) neumožňuje zhodnotit výskyt i v jiných částech roku. Obecně však většina autorů uvádí, že arboreální aktivita myšic je nejnižší na jaře, tj. v době, kdy i populační hustoty bývají obvykle na svém minimu (BALÁT – PELIKÁN, 1959; ŠTĚPÁNKOVÁ – VOHRALÍK, 2009).

Z našich dat vyplývá zřetelná absence myšic na konci června. Navíc intenzivní studie, probíhající od roku 2005 na stejné lokalitě v letních měsících, absenci myšic v ptačích budkách potvrzuje (ADAMÍK, nepublikované údaje). Toto zjištění nekoresponduje s pracemi jiných autorů. Jako vysvětlení se nabízí kompetice s plchem velkým, který právě od poloviny června začíná masivně osídlovat ptačí budky. V semenných letech bývají téměř všechny budky obsazeny plchy až do počátku jejich hibernace (obvykle přelom září a října). S podzimním úbytkem plchů tak dochází k opětovnému obsazování budek myšicemi (ADAMÍK, nepublikované údaje). Plch velký je díky své velikosti silným konkurentem o dostupné dutiny a celá řada vlastních pozorování, ale i údaje od jiných autorů dokládají, že z budek vytlačuje i jiné druhy plchů (SEVIANU – FILIPAS, 2008).

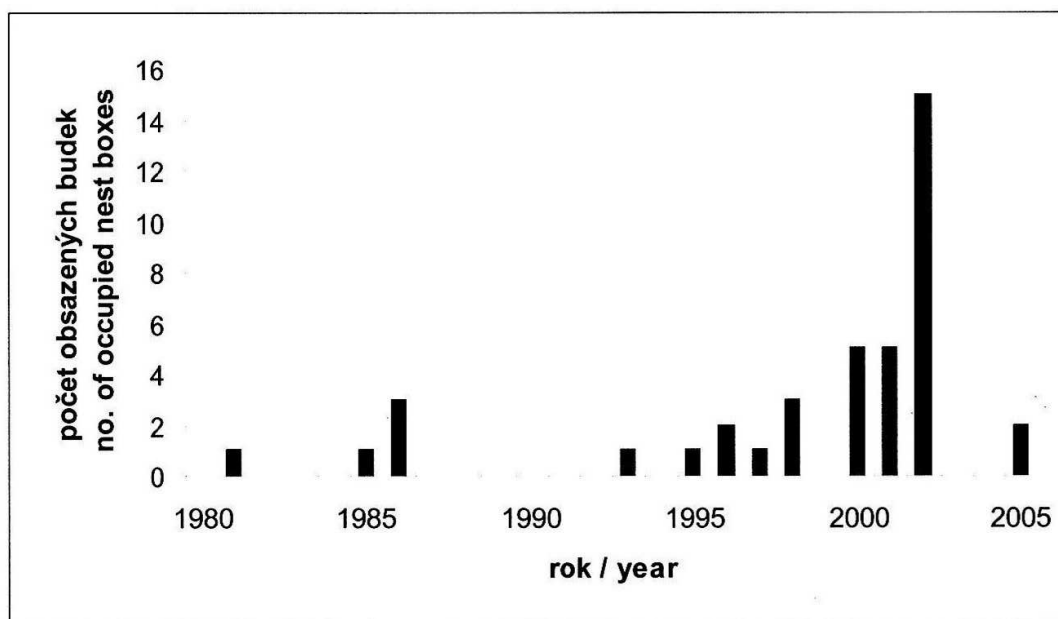
Literatura:

- Adamík, P. – Král, M. (2008a): Climate and resource-driven long-term changes in dormice populations negatively affect hole-nesting songbirds. *Journal of Zoology*, 275, s. 209–215. ISSN 0022-5460.
- Adamík, P. – Král, M. (2008b): Nest losses of cavity nesting birds caused by dormice (*Gliridae*, *Rodentia*). *Acta Theriologica*, 53, s. 185–192. ISSN 0001-7051.
- Anděra, M. – Beneš, B. (2002): *Atlas rozšíření savců v České republice : předběžná verze IV. Hlodavci (Rodentia). Část 2. Myšovití (Muridae), myšivkovití (Zapodidae)*. Praha : Národní muzeum. 116 s. ISBN 80-7036-137-9.
- Balát, F. – Pelikán, J. (1959): K otázce osídlování ptačích budek myšicí žlutohrdlou (*Apodemus flavicollis* Melch.). *Zoologické Listy*, 8, s. 275–287. ISSN 0139-7893.
- Borowski, S. (1962): *Apodemus flavicollis* (Melchior, 1834) in the tops of tall trees. *Acta Theriologica*, 6, s. 314. ISSN 0001-7051.
- Buesching, C. D. – Newman, C. – Twell, R. – Macdonald, D. W. (2008): Reasons for arboreality in wood mice *Apodemus sylvaticus* and Bank voles *Myodes glareolus*. *Mammalian Biology*, 73, s. 318–324. ISSN 1616-5047.

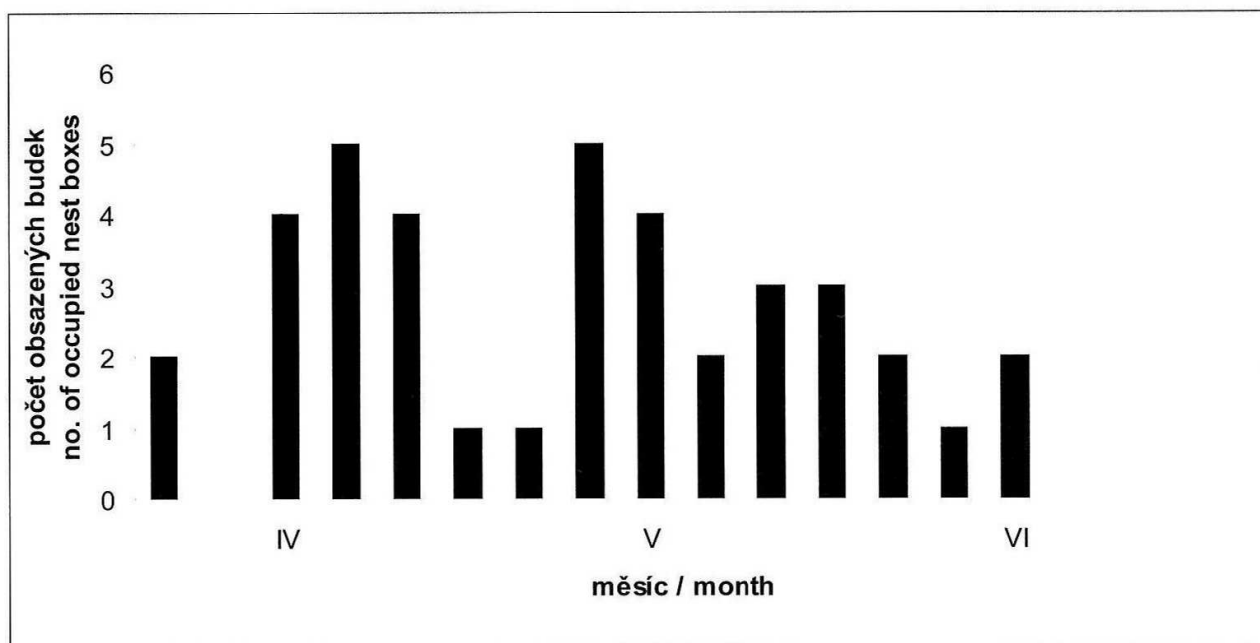
- Czeszczewik, D. – Walankiewicz, W. – Stanska, M. (2008): Small mammals in nests of cavity-nesting birds: Why should ornithologists study rodents? *Canadian Journal of Zoology*, 86, s. 286–293. ISSN 1480-3283.
- Holišová, V. (1969): Vertical movements of some small mammals in forest. *Folia Zoologica*, 18, s. 121–141. ISSN 0139-7893.
- Juškaitis, R. (2002): Spatial distribution of the yellow-necked mouse (*Apodemus flavicollis*) in large forest areas and its relation with seed crop of forest trees. *Mammalian Biology*, 67, s. 206–211. ISSN 1616-5047.
- Juškaitis, R. (2008): *The Common Dormouse Muscardinus avellanarius – Ecology, Population Structure and Dynamics*. Vilnius : Vilniaus universiteto Ekologijos institutas. 164 s. ISBN 978-9986-443-40-7.
- Král, M. (1982): Příspěvek k hnízdní bionomii lejska bělokrkého (*Ficedula albicollis* Temm.) v Nížkém Jeseníku. *Zprávy MOS*, 40, s. 7–42. ISSN 0231-5750.
- Marsh, A. C. W. – Morris, P. A. (2000): The use of dormouse *Muscardinus avellanarius* nest boxes by two species of *Apodemus* in Britain. *Acta Theriologica*, 45, s. 443–453. ISSN 0001-7051.
- Sevianu, E. – Filipas, L. (2008): Nest box occupancy by three coexisting dormouse species and interspecific competition in the Transylvanian Plain (Romania). *Studia Universitatis Babes-Bolyai, Biologia*, 53, s. 39–50. ISSN 1221-8103.
- Štěpánková, J. – Vohralík, V. (2009): Vertical activity of the yellow-necked mouse (*Rodentia, Muridae*) at edge of a mixed forest. *Folia Zoologica*, 58, s. 26–35. ISSN 0139-7893.

Doporučená citace:

- Adamík, P. – Král, M. (2009): K jarnímu výskytu myšice lesní (*Apodemus flavicollis*, Melchior 1834) v ptačích budkách. *Zprávy Vlastivědného muzea v Olomouci*, 297, s. 45–49. ISSN 1212-1134.

Obr. 1. Meziroční změny v jarním (duben–červen) obsazování ptačích budek myšicemi lesními.
Fig. 1. Annual changes in spring occupancy (April–June) of nest boxes by yellow-necked mouse.

Obr. 2. Jarní průběh výskytu myšic lesních v ptačích budkách. Výskyt myšic je prezentován jako souhrn výskytů v pětidenních intervalech, sloučená data z období 1980–2005.

Fig. 2. Seasonal pattern in spring nest box occupancy (sums per 5-day period) by yellow-necked mouse; pooled data from 1980–2005.

Se třídou do muzea – využití muzejních expozic při výuce přírodovědných předmětů na ZŠ a SŠ

With Class to the Museum – the Utilization of Museum Exhibitions for Educational Activities for both Elementary and High Schools

Magda Bábková Hrochová ¹
Iva Spáčilová ²

^{1, 2} Vlastivědné muzeum v Olomouci, náměstí Republiky 5, 771 73 Olomouc,
babkova@vmo.cz, spacilova@vmo.cz, vmodetem@email.cz

ABSTRAKT

Na podzim 2008 se ve Vlastivědném muzeu v Olomouci uskutečnil již potřetí kurz pro studenty Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v rámci předmětu didaktika geologie. Studenti se během něj seznamují s principy tvorby muzejního výukového programu, účastní se programů z aktuální nabídky Vlastivědného muzea a vytvářejí scénář vlastního výukového programu. Kurz tak odkrývá studentům značný potenciál muzea pro výuku (nejen) přírodovědných předmětů na ZŠ a SŠ i ukazuje možnosti spolupráce učitele s muzejními pracovníky.

ABSTRACT

In autumn 2008, the Regional Museum in Olomouc organized the third course of Didactics in Geology for students of the Science Faculty, Palacký University. During this course, the students were introduced into the principles of creating an educational program for the museum, they got involved into an ongoing educational program, and they created a script for their own educational program. The course showed the students the potential of a museum for educational activities for both elementary and high schools and it demonstrated the possibilities of collaboration between teachers and museal pedagogues.

Klíčová slova: didaktika, výuka přírodovědných předmětů na základní a střední škole, výuka v muzeu

Key words: didactics, educational activities for both elementary and high schools, educational activities in museum

ÚVOD

Ve školním roce 2008/2009 probíhalo v expozicích Vlastivědného muzea v Olomouci pět výchovně-vzdělávacích programů zpracovávajících témata environmentální výchovy, botaniky, zoologie, paleontologie, geografie a archeologie. Tyto programy reflektují právě uskutečňované změny ve školství, nabízejí tak školám možnost efektivně využít muzejní expozice při výuce. Využívají alternativní metody výuky, prožitkové učení, respektují žáka

jako osobnost a přispívají k rozvoji klíčových kompetencí. Programy jsou strukturovány podle třífázového modelu učení E-U-R (HAUSENBLAS – KOŠTÁLOVÁ, 2006) – evokace, uvědomění si významu informací a reflexe, který respektuje mechanismy přirozeného učení – objevování. S modelem E-U-R je shodná i struktura muzejních animací s jejich třemi základními fázemi: vstupní evokace – hlavní pracovní část – závěrečná reflexe. Od roku 2006 jsme mnohokrát měli příležitost se přesvědčit, že používané principy jsou univerzální a lze jich proto využít i pro děti znevýhodněné (integrované do běžných tříd základních škol nebo děti, které navštěvují speciální třídy a školy) nebo pro dospělé (účastníci projektu Pampaedie – Škola zájmového vzdělávání Univerzity Palackého v Olomouci a studenti Přírodovědecké fakulty UP).

Kurz Se třídou do muzea

Kurz využívání muzejních expozic při výuce přírodovědných předmětů na ZŠ a SŠ byl připraven Magdou Bábkovou Hrochovou a Ivou Spáčilovou pro studenty 1. ročníku navazujícího magisterského studia Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. Vznikal pomalu, svou téměř konečnou podobu získal teprve na podzim 2008. Do té doby se jednalo spíše o občasné (2 až 3) workshopy vždy během zimního semestru pořádané pro studenty v rámci předmětu Didaktika geologie, který je vyučován paleontologem VMO Mgr. Tomášem Lehotským, Ph.D. V roce 2008 došlo ke změně celkové koncepce kurzu a navýšení objemu hodin vyučovaných v muzeu. Během zimního semestru se uskutečnilo šest tříhodinových setkání, z nichž první čtyři představovala připravené muzejní workshopy, závěrečné dva bloky byly vyhrazeny pro prezentaci prací studentů. Studenti na začátku semestru absolvovali jednu „klasickou“ výuku a byli mj. obeznámeni s plánovaným průběhem předmětu Didaktika geologie i s požadavky vyučujícího na ukončení předmětu. Účast na muzejních workshopech a aktivní přístup k zadaným úkolům byly stanoveny jako podmínky k udělení zápočtu. Předmět byl na konci semestru zakončen zkouškou. Vyučující byl při všech setkáních v muzeu přítomen, některých workshopů se aktivně účastnil v roli studenta, při závěrečných prezentacích hodnotil spolu s autorkami kurzu odbornou i muzejně-pedagogickou stránku výstupů. Celý kurz byl zaměřen na možnosti spolupráce muzea a školy a alternativní formy výuky, výstupem z kurzu byl projekt (nejlépe vytvářený ve spolupráci minimálně 2 studentů) – výukový program ke zvolené expozici. Studenti měli za úkol odevzdat scénář svého programu a předvést vybranou aktivitu.

První blok

Úvodní workshop proběhl začátkem října a ve srovnání s dalšími bloky byl zaměřen převážně na teorii. Bylo třeba zjistit vstupní vědomosti studentů, seznámit se s jejich vlastními zkušenostmi a znalostmi, a to nejen ohledně ústředního tématu celého kurzu – tedy možností využití muzea při výuce přírodovědných předmětů – ale také ohledně témat úzce souvisejících (především tzv. kurikulární reformy školství, Rámcového vzdělávacího programu, klíčových kompetencí a jejich rozvíjení, aktivizujících metod výuky, třífázového modelu učení E-U-R aj.). Otázkou bylo, jakým způsobem tato zjištění provést a v případě potřeby studenty náležitě „poučit“ a přitom je neotrávit a hlavně neodradit od další spolupráce s muzeem. Proto byl zvolen přístup zakládající se převážně na aktivitě samotných účastníků s maximálním důrazem na názornost – tak, aby hned první setkání mohlo být motivující pro další práci. Tříhodinový blok, který se téměř celý odehrával na předpůdi, v prostoru využívaném v rámci výchovně vzdělávacích programů pro výtvarné dílny, byl strukturován do několika dílčích částí.

a) Úvod, komunitní kruh, pedagogický kontrakt (časová náročnost: 20 minut)

Na úvod bylo třeba vystoupit z anonymity, byla zvolena forma komunitního kruhu, pravidla byla studentům objasněna a zapsána na arch balicího papíru tak, aby je každý viděl a nebylo nutné je opakovat. Kolujícím „mluvícím“ předmětem se stal fix, kterým si studenti psali křestní jméno na samolepicí štítek. Při vytváření této provizorní vizitky řekli své jméno a něco o sobě a také se podělili s ostatními o svá očekávání, popř. obavy týkající se jejich netradiční výuky v prostorách muzea. Očekávání a obavy lektorka současně zapisovala na balicí papír, nakonec je přečetla – studenti tak dotvářeli program celého setkání a pedagogický kontrakt. Z názorů studentů vyplynulo, že se převážně těší na něco nového, zajímavého, že jsou zvědaví, jak bude probíhat výuka v muzeu, jak lze vůbec s žáky návštěvu v muzeu přežít. Shodli se na tom, že by potřebovali nějaké tipy pro práci s dětmi, pro zpestření výuky, aby byla zábavnější, ale současně zaznívaly obavy ze ztráty autority. Lektorka uvedla náplň všech plánovaných setkání, během nichž by se většina očekávání účastníků mohla vyplnit. Potom zapsala další body programu úvodního bloku, studenti byli vyzváni k diskusi a program byl posléze odsouhlasen. Lektorka tak mohla vysvětlit podstatu a důležitost pedagogického kontraktu (více viz MEZULIÁNEK, 2007). Body programu byly viditelně umístěny na stěnu tak, aby během celého setkání studenti i lektorky věděli, co je ještě před nimi, a nakonec se k němu mohli vrátit při závěrečném zhodnocení.

b) Ledolamka (časová náročnost: 5 minut)

Ledolamka byla začleněna v této fázi především pro uvolnění. Bylo použito řazení na laně podle křestního jména a délky vlasů (technika používaná při práci s novou skupinou či skupinou účastníků, kteří se neznají). Jako příklad aktivizace během výuky byla využita stejná technika řazení na laně – ovšem s využitím přidělených pojmů, které lze řadit na určité škále (minerály Mohsovy stupnice tvrdosti, názvy geologických období).

c) Využití muzea (časová náročnost: 15 minut)

Studenti dostali lepicí lístečky (barevné samolepicí bločky), na které měli napsat odpověď na otázku **Jak může učitel využít muzeum?** (vždy jednu odpověď na lístek). Jednotlivé odpovědi potom lektorka seřadila na nový balicí papír do tří kategorií muzejních programů: teoretické (přednášky, komentované prohlídky, besedy), praktické (dílny, workshopy) a smíšené (animace – mísí se předávání teoretických poznatků s praktickou činností). V odpovědích studentů téměř výhradně převažovaly teoretické programy. Lektorka studenty seznámila s dalšími možnostmi využití muzea a podrobněji se věnovala objasnění animace jako činnosti oživující muzejní exponáty.

d) Struktura vyučovací hodiny (animací), E-U-R (časová náročnost: 20 minut)

Studenti obdrželi text ukázkové vyučovací hodiny, měli si jej přečíst a rozdělit na části. Potom mezi sebou diskutovali o vytvořených strukturách, došlo ke shodě v rozdělení na tři části, které pojmenovali úvod (zahájení, motivace apod.), nové učivo (výuka) a shrnutí (opakování, závěr). Lektorka seznámila studenty s výstavbou hodiny podle tzv. třífázového modelu učení E-U-R (evokace – uvědomění si významu informací – reflexe), podle něhož bývají strukturovány i muzejní animace (ŠOBÁŇ, 2007, s. 23–28).

- e) Vytváření animací, metody a cíle, zařazení do Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání RVP ZV, případně pro gymnázia (RVP G) (časová náročnost: 30 minut)

Studenti byli rozlosováni do 3 skupin, každá skupina dostala k dispozici balící papír a fixy. Úkolem bylo zamyslet se nad možností výukového programu v muzejní expozici Ohrožené druhy rostlin, kterou studentům ve stručnosti představila botanička muzea a autorka expozice Mgr. Magda Bábková Hrochová. Úkolem jednotlivých skupin pak bylo pro tento program stanovit: 1. cíle programu a cílové skupiny, 2. metody a aktivity, které by byly v průběhu programu využitelné, 3. předměty ve škole, do kterých by bylo možné takový program zařadit. Po splnění svého zadání měli účastníci možnost doplnit své nápady i do zápisu ostatních skupin. Po návratu ke svému tématu připravili jeho prezentaci, po jejímž přednesení vždy následovala řízená diskuze o způsobu vytváření animace, stanovení metod a aktivit ve vztahu ke stanoveným cílům i cílové skupině, mezipředmětových vztazích a možnosti zařazení programu do učiva více předmětů, zařazení do Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP ZV), případně pro gymnázia (RVP G), časové náročnosti jednotlivých aktivit i celého programu a identifikace rozvíjených klíčových kompetencí.

- f) Přestávka, příprava ledolamek v expozici Geologie a mineralogie a expozici Zoologie (časová náročnost: 30 minut)

Studenti si měli projít expozice a vybrat si exponát nebo vitrínu, k níž by ve dvojicích připravili krátkou aktivitu, úkol pro ostatní.

- g) Prezentace připravených aktivit v expozicích, rozbor (časová náročnost: 45 minut)

Studenti prezentovali návrhy svých aktivit, většinou popisně, někteří zapojili ostatní. Vždy následovala diskuze, lektorky upozorňovaly na případná úskalí jako početnost skupiny, dostatek volného prostoru, účelnost aktivity apod.

- h) Hodnocení (časová náročnost: 15 minut)

Na konci bloku proběhla reflexe nad body programu a sepsanými očekáváními; studenti přiřazovali k jednotlivým fázím programu moment splnění. Hodnocení bylo provedeno odpovídáním na uzavřené otázky tak, že se studenti postavili na provaz představující škálu (Ne, Nevím, Ano znázorněno pomocí „smajlíků“). Otázky: *Líbilo se vám dnes v muzeu? Dozvěděli jste se něco nového, co jste včera ještě nevěděli? Napadlo vás už, o čem bude ten váš muzejní program? Dokážete si představit využití muzea ve vaší vlastní výuce?*

Druhý blok až čtvrtý blok

Studenti absolvovali výukové programy k expozicím VMO ve standardní podobě tak, jak jsou nabízeny žákům 3. (popř. 4.) až 9. tříd ZŠ. Na závěr vždy proběhl rozbor aktivit, studenti je měli přiřadit do jednotlivých fází podle E-U-R, stanovit jejich účel v dané fázi. Absolvované programy:

- *Střepy aneb cesta za miskou*, expozice Pravěk Olomoucka (archeologie, jednotlivá období pravěku, význam keramické nádoby v pravěku)
- *Chlupatý svět*, expozice Zoologie (savci regionu)
- ... *doba ledová je doba ledová...*, expozice Geologie a mineralogie (paleontologie, velcí savci pleistocénu, lovci mamutů na Moravě)

Na konci druhého bloku studenti obdrželi scénář muzejního programu *Střepy aneb cesta za miskou* jako vzorový pro své vlastní animace a byli seznámeni s požadavky lektorek týkajícími se obsahu, zaměření i časového rozvržení závěrečných prací. Požadavky na scénář zahrnovaly název, autora, cíle programu, cílovou skupinu, časovou náročnost (celkovou i jednotlivých aktivit), krátký popis programu, zvolené metody a aktivity, zařazení podle RVP ZV (G), potřebný materiál – obrázky, texty, pracovní listy a samotnou strukturu programu.

Velká část čtvrtého bloku pak byla věnována konzultacím připravovaných studentských muzejních programů.

Pátý a šestý blok, prezentace závěrečných prací studentů

Během posledních dvou setkání studenti prezentovali celkem 8 navržených programů, které využívají přírodovědné muzejní expozice. Pět programů bylo určeno pro žáky ZŠ a obsahovaly tedy zařazení do RVP ZV, jeden program byl určen pro žáky gymnázií (zařazení do RVP G), dva programy byly určeny jak pro poslední ročníky ZŠ, tak pro první ročníky SŠ. V následujícím přehledu jsou uvedeny základní charakteristiky navržených programů.

(Ne)obyčejný biotop

Autorka: Dana Kotalová

Cíl programu: seznámit účastníky s různými druhy biotopů, které jsou prezentovány v expozici VMO (les, pole a otevřená kulturní krajina, okolí vod, okolí lidských sídel) – jak vypadají, co je pro ně typické, jaké druhy zvířat v nich žijí.

Cílová skupina: žáci druhého stupně ZŠ, s úpravami i pro děti od 2. třídy ZŠ.

Vybrané metody a aktivity: práce s muzejními exponáty v expozici Zoologie (aktivní vyhledávání exponátů na základě zadaných klíčových informací), hmatová dílna (materiál typický pro jednotlivé biotopy), práce ve skupinách (práce s badatelskými listy, vymýšlení příběhu biotopu a jeho prezentace)

Délka programu: 120 minut

Cesta do pravěku (1)

Autorky: Soňa Hospodková, Iva Dubová

Cíle programu: seznámit účastníky s různými geologickými obdobími; zprostředkovat netradiční formou informace o vývoji podnebí, rostlin a živočichů v jednotlivých geologických dobách.

Cílová skupina: žáci 8. a 9. ročníku ZŠ a studenti 1. ročníku gymnázií.

Vybrané metody a aktivity: vytváření časové osy, práce ve skupinách (puzzle, práce s badatelskými listy, mapovými podklady, obrázky a textem), práce s muzejními exponáty v expozici Geologie a mineralogie, výtvarná činnost (skupinová práce – vytváření paleorekonstrukcí různých geologických období na základě poznatků získaných v průběhu programu).

Délka programu: 165 minut

Minikurz muzejního výstavnictví

Autorka: Monika Remzová

Cíle programu: seznámit účastníky s historií Vlastivědného muzea v Olomouci a podní-
tit je k zamyšlení nad vlastním vztahem k muzeu; rozvíjet u nich vztah k regionu a zájem
o kulturní instituci.

Cílová skupina: žáci 5. až 9. ročníku ZŠ.

Vybrané metody a aktivity: samostatná práce s badatelskými listy; práce v expozi-
ci Geologie a mineralogie (vyhledávání geologických a muzeologických pojmů); práce
ve skupinkách (hra – vytváření vlastní expozice).

Délka programu: 90 minut

Suchou nohou po pramořském dnu

Autorky: Bohdana Zmeškalová, Kateřina Dolínková

Cíle programu: seznámit účastníky programem s životem v moři nejen na dně, ale
i s okolními živočichy, se zkamenělinami, jejich vznikem, zajímavými objevy; předat jim
informace o paleontologických nálezech, významných paleontologických lokalitách v olo-
mouckém regionu; naučit je vyhledávat a třídit informace o jednotlivých organismech,
aktivně je zařazovat a vyvozovat systematické skupiny (nikoliv učit podle systematické
skupiny) a shromažďovat informace na základě jejich vlastního pozorování; využívat zá-
kladní pojmy, spirálovitě rozvíjet jejich obsah, hledat a uvádět souvislosti mezi různými
skupinami organismů v mořském prostředí, mezi základními ději v moři a využívat me-
zipředmětové souvislosti.

Cílová skupina: žáci 8. a 9. ročníku ZŠ.

Vybrané metody a aktivity: práce s muzejními exponáty v expozici Geologie a mine-
ralogie; hmatová dílna (paleontologický materiál); práce ve skupinách – puzzle, práce
s badatelskými listy, práce s textem; praktická dílna (tvorba vlastních zkamenělin – sádro-
vých odlitků lastur a ulit otištěných v jílu).

Délka programu: 150 minut

Cesta za poznáním ptactva našeho lesa

Autor: Milan Fictum

Cíle programu: seznámit účastníky s typickými druhy ptactva v našich lesích, naučit
je na základě typických znaků zařazovat do řádů a zároveň tyto charakteristické znaky
určit a pojmenovat.

Cílová skupina: žáci 5. až 8. třídy ZŠ.

Vybrané metody a aktivity: hmatová dílna (materiál související s ptačí říší – peří, duté
kosti, skořápky, apod.); práce ve skupinách v expozici (poznávání exponátů, práce s ba-
datelskými listy); představení zjištěných informací dalším skupinám.

Délka programu: 120 minut

Cesta do pravěku 2

Autorka: Pavla Chlubná

Cíle programu: seznámit účastníky s pojmem fosílie, paleontologie a s jejich význa-
mem; nechat je, aby se sami zamysleli nad stářím fosilií a poté je s ním seznámit v po-
rovnání s lidskými dějinami; zprostředkovat informace o fosilních nálezech a o lokalitách

na Olomoucku; ukázat souvislosti s dnešní faunou a florou; představit ilustrace – vědeckou kresbu a paleorekonstrukce.

Cílová skupina: žáci 5. až 9. ročníku ZŠ.

Vybrané metody a aktivity: hmatová dílna (fosílie a současné přírodniny); samostatná a skupinová práce s muzejními exponáty v expozici Geologie a mineralogie; výtvarná dílna (vlastní vědecká kresba vybrané zkameněliny).

Délka programu: 90 minut

Kde se vzal, tu se vzal krystal

Autoři: Jakub Vylíčil, Veronika Hanlová

Cíle programu: seznámit účastníky s podobou krystalů a jejich základními tvary; zábavnou formou předat informace o krystalografii a krystalových odděleních; snažit se využít získané informace o krystalech v praxi (schopnost vidět v přírodě řád a vysvětlit chyby v krystalové struktuře – v přírodě neexistuje nic dokonalé); pomoci pochopit souvislosti mezi základním tvarem a krystalovým oddělením.

Cílová skupina: žáci 8. a 9. ročníku ZŠ a 1. a 2. ročníku středních škol.

Vybrané metody a aktivity: hmatová dílna (modely základních krystalových tvarů), práce s expozicí Geologie a mineralogie (vyhledávání minerálů), práce ve skupinách (prostorová modelace krystalového tvaru podle obrázku za pomoci špejlí a plastelíny).

Délka programu: 150 minut

O ošklivém káčátku

Autoři: Bc. Lenka Macháčová, Bc. Martin Malina

Cíle programu: seznámit účastníky se základním systémem vodních a mokřadních ptáků a jejich charakteristikami, jednotlivými biotopy a etologií; zprostředkovat netradiční formou informace o vybraných druzích ptactva; rozvíjet vztah k přírodě.

Cílová skupina: studenti středních škol.

Vybrané metody a aktivity: poslechová rozpoznávání (hlasy ptáků a zvuky v okolí vodních biotopů), práce ve skupinách (tvorba biotopu za pomoci makety a přiřazování vhodných pojmů a druhů rostlin a živočichů); práce s muzejními exponáty v expozici Zoologie (vyhledávání různých druhů vodních ptáků, určení jejich základních typických znaků); dramatizace etologie ptáků.

Délka programu: 180 minut

ZÁVĚR

Přístup studentů i kvalita jejich vlastních programů nás příjemně překvapily.

Ve všech programech se studentům podařilo zapracovat mezipředmětové vztahy, často i s přesahem do jiných než přírodovědných oborů (matematika, chemie, dějepis, český jazyk, výtvarná výchova, dramatika). Při stanovování cílů svých programů se studenti shodli především na cílech vztažených ke škole a samotné práci v muzeu: využívat muzeum k výuce jako netradiční prvek výuky, který lze začlenit do učebního plánu; naučit děti pracovat s muzejními exponáty a získávat z nich informace; rozvíjet schopnost dětí pohybovat se a pracovat v jiném než školním prostředí. Vzhledem k použitým aktivitám byly stanoveny i obdobné cíle ve vztahu k dětem: rozvíjení základních dovedností (samostatného uvažování, formulování svých myšlenek, diskutování o tématu), rozvíjení komunikativních

schopností, prohlubování týmové spolupráce. Vlastní zaměření jednotlivých programů však bylo zcela odlišné. Kromě tématu se lišily i zvolené aktivity či způsob jejich provedení. Velkou zkouškou se ukázala praktická prezentace vybrané aktivity z navrženého programu. Kromě vlastního nápadu do ní studenti vložili velké úsilí při přípravě materiálu a pomůcek. Často se zde však projevila pedagogická nezkušenost zejména v oblasti organizace skupiny a práce, vlastního projevu a odhadu časové náročnosti. Právě tyto momenty však byly pro studenty zásadními pro poznání obtížnosti tvorby a vlastního vedení výukového programu.

Jsme přesvědčeni, že obdobná spolupráce muzea a školy, která připravuje budoucí pedagogy, je velkým přínosem pro obě strany. Jde zde o oboustranné předávání informací, poznatků, nápadů a inspirace, které může využít jak pedagog při sestavování učebního plánu, tak muzeum pro tvorbu muzejních animací.

Literatura:

- Hausenblas, O. – Košťálová, H. (2006): Co je E-U-R. *Kritické listy : občasník pro kritické myšlení*. Sv. 22–24. ISSN 1214-5823.
- Mezuliánek, L. (2007): Zodpovědné tvoření : Psychohygiena pro pedagogy. In: *Praktické rady budoucím učitelům : řešení problémů, 2. díl*. Olomouc : A&M Publishing. Kapitola 2.1., s. 206–254. IBN 978-80-903654-1-4.
- Rámcový vzdělávací program pro gymnázia : RVP G. Praha : Výzkumný ústav pedagogický v Praze, 2007. 100 s. ISBN 978-80-87000-11-3.
- Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání : s přílohou upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením. 1. vyd., dotisk. Praha : Výzkumný ústav pedagogický, 2005. 126 s. ISBN 80-87000-02-1.
- Šobáň, M. (2007): Stručná teorie a praxe muzejní pedagogiky. In: *Škola muzejní pedagogiky 6*. 1. vyd. Olomouc : Univerzita Palackého v Olomouci, 2007. S. 11–56. ISBN 978-80-244-1871-1.

Doporučená citace:

- Bábková Hrochová, M. – Spáčilová, I. (2009): Se třídou do muzea – využití muzejních expozic při výuce přírodovědných předmětů na ZŠ a SŠ. *Zprávy Vlastivědného muzea v Olomouci*, 297, s. 50–57. ISSN 1212-1134.

Obnova Mineralogické naučné stezky Sobotín – Maršíkov

Restoring of Mineralogical Instruction Path of Sobotín – Maršíkov Area

*Pavel Novotný*¹
*Tatána Schmidtová*²

¹ Vlastivědné muzeum v Olomouci, náměstí Republiky 5, 771 73 Olomouc,
novotny@vmo.cz

² Správa CHKO Jeseník, Šumperská 93, 790 01 Jeseník

ABSTRAKT

V r. 2009 dochází k obnově terénních informačních tabulí na Mineralogické naučné stezce Sobotín – Maršíkov, otevřené původně v r. 1997. Nově byly upraveny texty a přidány fotografie minerálů typických pro každou lokalitu.

ABSTRACT

In 2009 the terrain information tables along Mineralogical Instruction Path which had been opened originally in 1997 have been restored. The description texts were newly adapted and photographs of minerals typically occurring in each site were added.

Klíčová slova: Naučná mineralogická stezka Sobotín – Maršíkov, Hrubý Jeseník, významné mineralogické lokality, silezikum

Key words: Mineralogical Instruction Path of Sobotín – Maršíkov, Hrubý Jeseník Mountains, important mineralogical sites, silesiacum

ÚVOD

Jednou z významných regionálně geologických jednotek severovýchodní části Českého masivu je silezikum. V rámci jeho geologického vývoje, který dle některých interpretací byl zahájen v prekambriu, došlo ke vzniku většího počtu významných mineralizací. Jednou z oblastí, kde je soustředěno více genetických typů mineralizací, je okolí obcí Sobotín a Maršíkov, v zahraniční i domácí geologické literatuře známé především mineralogickými lokalitami Schinderhübl (Rasovna), Scheibengraben (Střelecký důl), Pfarrerb (nevhodné, ale někdy používané synonymum Farský vrch), Smrčina (Storchberg), Kožušná (Fellberg), Granátová skála aj. Některé z těchto lokalit byly v r. 1997 zařazeny do Mineralogické naučné stezky Sobotín – Maršíkov.

Stručná rekapitulace vzniku naučné stezky

V roce 1997 byla otevřena v jižní části Hrubého Jeseníku Mineralogická naučná stezka Sobotín – Maršíkov. Na šesti stanovištích, situovaných v katastrálním území obcí Sobotín,

Maršíkov a Petrov nad Desnou, jsou zájemci seznámeni s nejvýznamnějšími genetickými typy mineralizací, vyskytujícími se v sv. části Českého masivu. Na vzniku naučné mineralogické stezky se podílelo především Vlastivědné muzeum v Olomouci a Správa Chráněné krajinné oblasti Jeseníky. Průzkumné práce, kterými byl ověřen aktuální stav mineralogických lokalit před jejich zařazením do naučné stezky, byly financovány formou grantu Ministerstvem kultury ČR, významný finanční příspěvek poskytla i obec Sobotín.

V souvislosti s konferencí věnovanou čtyřicátému výročí vzniku Chráněné krajinné oblasti Jeseníky dochází k úpravě a osazení nových terénních tabulí na jednotlivá stanoviště Mineralogické naučné stezky Sobotín – Maršíkov. Mimo samotnou úpravu textů je nově na každou tabuli umístěna fotografie vzorku minerálu, který je pro danou lokalitu nejvíce charakteristický. Finanční prostředky na obnovu terénních tabulí poskytla Správa CHKO Jeseníky, autory fotografií jsou pracovníci VMO: MgA. Pavel Rozsival (k lokalitám Pfarrererb, Smrčina, Steinhübl, Schinderhübl a Granátová skála) a Jaromír Král (lokalita Kožušná).

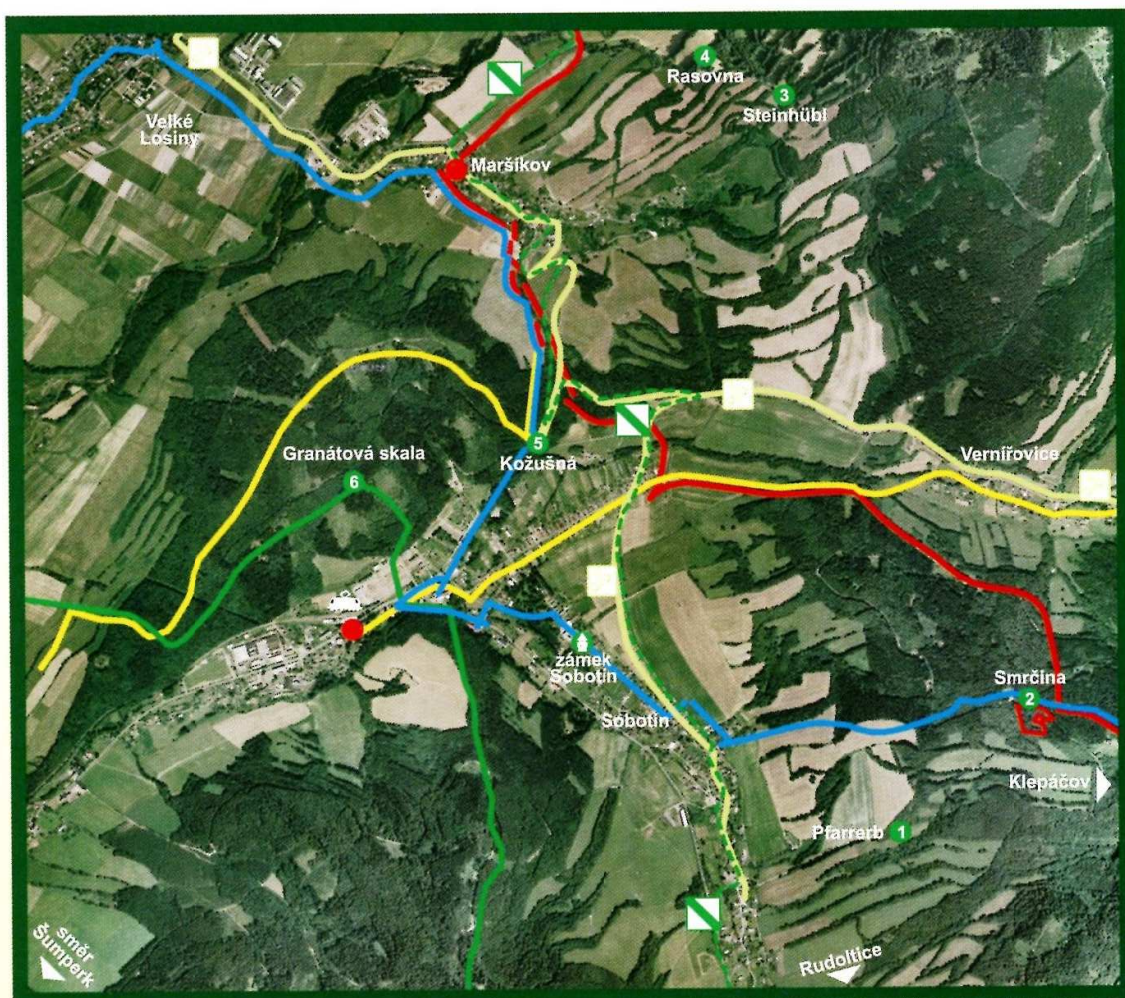
Doporučená citace:

Novotný, P. – Schmidtová, T. (2009): Obnova Mineralogické naučné stezky Sobotín – Maršíkov. Zprávy Vlastivědného muzea v Olomouci, 297, s. 58–66. ISSN 1212-1134.

NAUČNÁ STEZKA SOBOTÍN - MARŠÍKOV

VÝZNAMNÉ MINERAL. LOKALITY MARŠÍKOVA A SOBOTÍNA

1 PFARRERB - světově známé naleziště minerálů „alpského typu“, unikátní epidot

2 SMRČINA - přírodní rezervace, starý krasopískový důl, v halbě minerály ultrabazických a bazických magmatitů

3 STEINHÜBL - minerály „alpského typu“ v anděbolitech

4 RASOVNA - minerály silimanitického pegmatitu, světově známé naleziště chryzoberylu

5 KOŽUŠNÁ - epuššíkový kámen, zeolity

6 GRANÁTOVÁ SKÁLA - minerály svorní, granát

— — — — — HRANICE CHKO JESENÍKY
● ÚVODNÍ ORIENTAČNÍ TABULE
— — — — — TURISTICKÉ TRASY
□ CYKLOSTEZKA

Správa CHKO Jeseníky, Šumperská 93, 790 01 Jeseník
www.nature.cz

Obrázky 1–7:

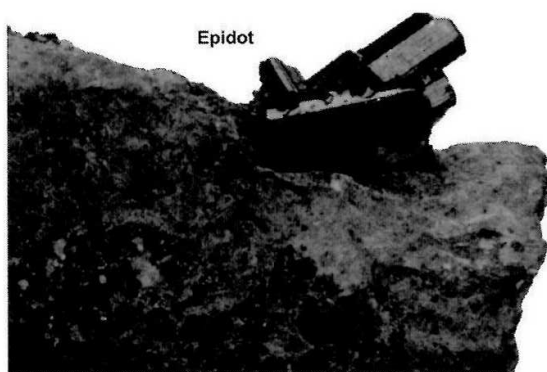
Terénní informační tabule Mineralogické naučné stezky Sobotín – Maršíkov.

Pictures 1–7:

The terrain information tables of Mineralogical Instruction Path of Sobotín – Maršíkov.

PFARRERB

Minerály „alpských žil“

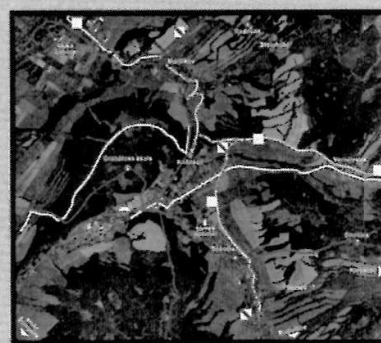

Epidot

Pfarrererb je proslulou, dnes již klasickou lokalitou „alpské mineralizace“ v ČR, známou i v zahraničí. Je srovnávána se slavným rakouským nalezištěm Knappenwand u Salzburgu. „Alpské mineralizace“ vyplňují pukliny v různých horninách. Vznikly účinkem horkých mineralizovaných vod v závěru variské tektonogeneze Jeseníků.

„Alpské žíly“ na Pfarrerbu pronikají amfibolickými rulami a amfibolity. Lokalita byla objevena ve 2. polovině 19. století při budování cesty na ložisko mastku na Smrčině. Lokalita v té době proslula až 10 cm velkými sloupcovitými krystaly EPIDOTU. Mimo ně zde v minulosti byly sbírány ukázky albitu (bohaté drůzy až 1,5 cm velkých krystalů), aduláru (drůzy 1 cm), přehnitů (hřebenité agregáty, drůzy tabulkovitých krystalů do 1 cm). Vzácně byly nalezeny vzorky titanitu (průsvitné tabulkovité krystaly zarůstající mezi krystaly živců), apatitu (sloupečkovité krystaly do 1,5 cm společně s epidoty) a křišťálu (nepravidelné, hypoparalelní srostlice).

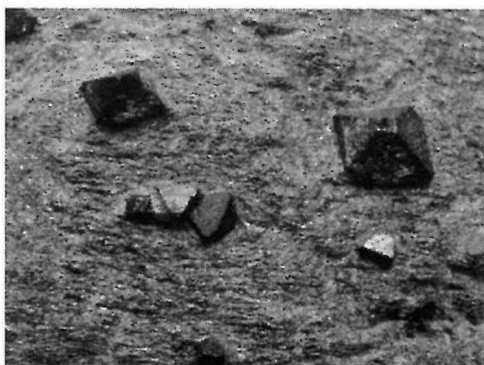
V současnosti je lokalita značně vyčerpána. Řadu vynikajících exponátů je možné spatřit ve sbírkovém fondu Vlastivědného muzea v Olomouci.

- ① PFARRERB - známá lokalita mineralizace „alpských žil“
- ② SMRČINA - přírodní památka, stromy chráněný území, chráněná krajinná oblast
- ③ STEINHÜDL - minerální „alpské žíly“
- ④ RASOVNA - minerální „alpské žíly“
- ⑤ KOŽUŠŇA - přírodní památka
- ⑥ GRANÁTOVÁ SKÁLA - minerální „alpské žíly“

SMRČINA

Minerály hydrotermálně přeměněných ultrabazických hornin

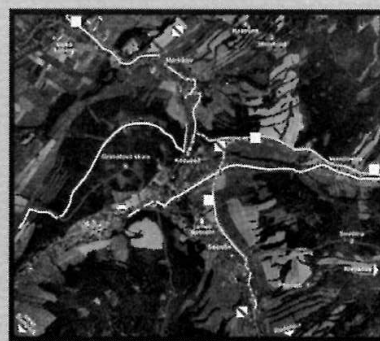

Magnetit

Ultrabazické magmatické horniny mají na rozdíl od jiných magmatických hornin (např. žul) nízký podíl kyslíčnicku křemičitého a alkálií (Na, K), jsou však složeny z minerálů s vyšším obsahem Ca, Fe, Mg. Hydrotermální přeměnou těchto hornin (působením horkých mineralizovaných vod, vystupujících z hlubokých partií zemské kůry) dochází ke změně jejich mineralogického složení. Tímto způsobem byla z ultrabazických hornin sobotínského masívu vytvořena tělesa

krupníku se specifickou asociací minerálů. Krupník je hornina složená především z mastku. V menší míře obsahuje příměs chloritů, tremolitu a karbonátů. Mastek se zde nacházel v podobě až 0,5 m velkých, jemně šupinatých útvarů, uložených v krupníku, který na Smrčině tvoří nejmohutnější krupníkové těleso v ČR. Aktinolit vytvářel paprscité agregáty velké až 25 cm. Dolomit se nacházel v klencových krystalech do 6 cm. Apatit se objevoval vzácně v protažených zrnech velkých 2–3 cm. Nejvíce vyhledávaným minerálem Smrčiny byl však **MAGNETIT**, vyskytující se na okraji krupníkových těles. Vykrytalizoval až do 2 cm velkých osmistěňů.

Ukázky všech uvedených minerálů i hornin lze spatřit v mineralogické expozici Vlastivědného muzea v Olomouci.

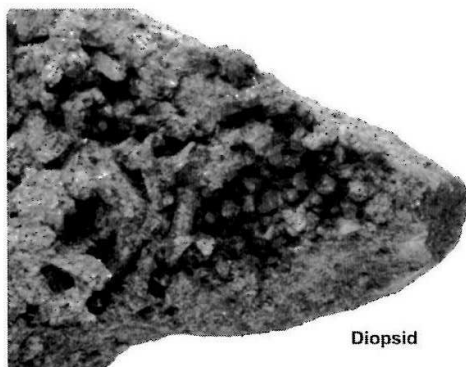

- 1 PFARRERB - silurová křemíková hornina, "paprscitý typ", celá v spodu
- 2 SMRČINA - žilová hornina, starý krupníkový útvar, v okolí horniny ultrabazických a bazických magmatů
- 3 STERNHÖBL - hornina, "dřevitý typ" v amfibolitech
- 4 RASOVNA - hornina s horninovým zpevněním, silurová hornina, krupníkový útvar
- 5 KOŽUŠNÁ - hornina, "paprscitý typ", celá v spodu
- 6 GRANATOVÁ SKÁLA - hornina, "paprscitý typ", celá v spodu
- 7 AVANCE CHAZ JESENÍKY - hornina, "paprscitý typ", celá v spodu
- 8 AVANCE CHAZ JESENÍKY - hornina, "paprscitý typ", celá v spodu
- 9 PAVLOVSKÉ TĚLISKO - hornina, "paprscitý typ", celá v spodu
- 10 CHALOUZSKA - hornina, "paprscitý typ", celá v spodu

Správa CHKO Jeseníky, Šumperská 93, 790 01 Jeseník
www.nature.cz

STEINHÜBL

Minerály „alpských žil“

Diopsid

Je významným nalezištěm „alpské mineralizace“ na Maršíkovsku. „Alpská mineralizace“ (produkt působení horkých mineralizovaných vod v konečných fázích horotvorných procesů) zde vykrytalizoval v puklinách amfibolitů a amfibolitových rul.

Termíny „alpská mineralizace a žíla“ byly do mineralogie zavedeny na základě studia a průzkumu žil shodného mineralogického

složení v Alpách, kde jsou rozšířeny mnohem více než u nás a jejich minerály tvoří bohaté ukázky, často v drahokamové kvalitě.

Lokalita byla objevena počátkem 20. století při úpravě lesních cest. Nejčastěji zde byl zastoupen DIOPSID. Vytvářel celistvé nebo stébelnaté agregáty i sloupcovité krystaly až 2 cm velké. Epidot nedosahoval kvality vzorků ze sobotínských nalezišť, tvořil hlavně zrnité agregáty. V menším množství byl nalezen albit, adulár, křišťál a titanit.

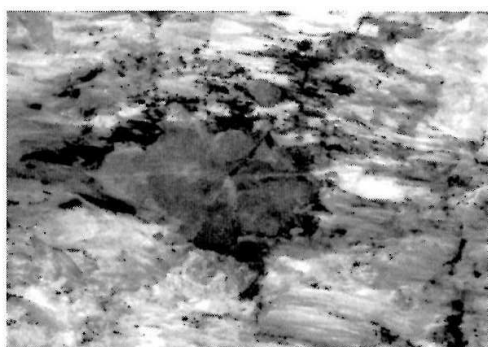
Žíly s krystalovými ukázkami minerálů byly po objevení lokality vytěženy. V současnosti je lokalita vyčerpána. Ve sbírkovém fondu Vlastivědného muzea v Olomouci jsou zastoupeny diopsidy i epidoty.

- 1 PFARRERB - vulkanická nádrž naplněná „alpským“ epiditem
- 2 SMRČINA - přírodní rezervace, stáří křemíkové žíly - žíly, minerály: křemík, křemíkový opál, křemíkový opál
- 3 STEINHÜBL - minerály: „alpské žíly“ - křemík, křemíkový opál
- 4 RASOVNA - minerály: křemík, křemíkový opál, křemíkový opál
- 5 KOŽUŠNÁ - epizodický křemík, křemík
- 6 GRANÁTOVÁ SKÁLA - minerály: křemík, křemíkový opál

SCHINDERHÜBL - RASOVNA

Minerály diferencovaných pegmatitů

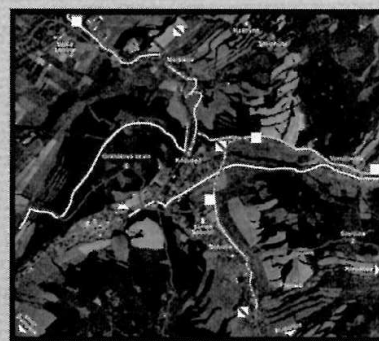
Chryzoberyl

Pegmatity jsou horniny složené z křemene, draselného živce a biotitu. Tvoří žíly nebo čočkovitá tělesa. Vznikly z roztavených hornin (magmatu) nebo při intenzivní přeměně horninových komplexů (metamorfóze). Složitým geologickým pochodem – diferenciací a metasomatózou došlo k rozčlenění pegmatitu na látkové, časově a prostorově oddělené zóny. Tento proces proběhl jen u některých pegmatitů, a to v příznivém geologickém prostředí, které umožnilo opakovaný přínos chemických sloučenin z hloubek. Mladší vývojové fáze (zóny) pegmatitů bývají obohaceny o vzácné minerály.

Pegmatit tvoří žílu mocnou až 1 m, uloženou v bioticko-amfibolických rulách. Na kontaktu s okolní horninou je vyvinut aplit – jemně zrnitá hornina, složená z drobnozrnného plagioklasu, křemene, biotitu a muskovitu. Směrem do středu žíly pokračuje středně zrnitý muskoviticko-plagioklasový pegmatit se sillimanitem a granátem, výrazně albitizovaný. Střed žíly vyplňuje křemenné jádro s nízkým podílem muskovitu, sillimanitu a granátu. Vzácné minerály jsou v muskoviticko – plagioklasovém pegmatitu a v křemenném jádru.

Světově proslulým se tento pegmatit stal nálezy vzácného minerálu CHRYZOBERYLU, vytvářejícího až 2 cm velké tabulky. V 19. století představoval Schinderhübl jedinou lokalitu chryzoberylu, která byla předmětem zájmu odborníků i sběratelů. V současnosti je značně vyčerpána.

Ve sbírkách Vlastivědného muzea v Olomouci je možné studovat bohatý mineralogický materiál z této lokality.

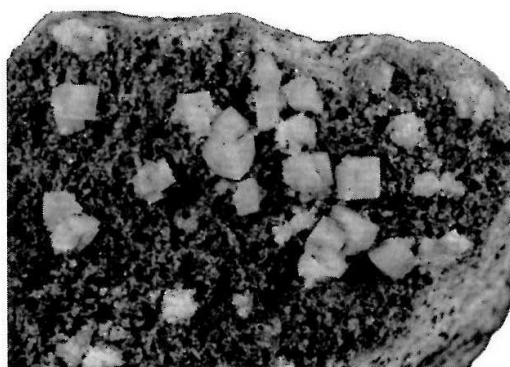

- 1 PFARRERL – silicifikovaná hornina, „aplitová žíla“, aplit – aplit
- 2 SMRČINA – silicifikovaná hornina, „aplitová žíla“, aplit – aplit
- 3 STEDNÍ HÜBL – hornina „aplitová žíla“, aplit – aplit
- 4 RASOVNA – hornina „aplitová žíla“, aplit – aplit
- 5 KOŽUŠNÁ – silicifikovaná hornina, „aplitová žíla“, aplit – aplit
- 6 GRANÁTOVÁ SKÁLA – hornina „aplitová žíla“, aplit – aplit
- 7 VÝCHOZÍ ČÁST JESENÍKŮ – hornina „aplitová žíla“, aplit – aplit
- 8 VÝCHOZÍ ČÁST JESENÍKŮ – hornina „aplitová žíla“, aplit – aplit
- 9 VÝCHOZÍ ČÁST JESENÍKŮ – hornina „aplitová žíla“, aplit – aplit
- 10 VÝCHOZÍ ČÁST JESENÍKŮ – hornina „aplitová žíla“, aplit – aplit

Správa CHKO Jeseníky, Šumperská 93, 790 01 Jeseník
www.nature.cz

KOŽUŠNÁ

Zeolitové minerály v „alpských žilách“

Chabazit

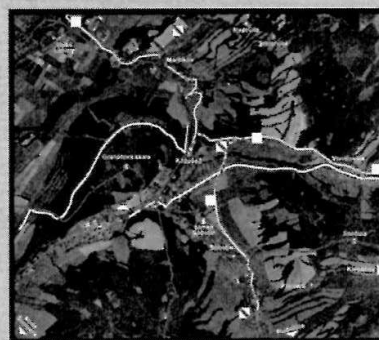
Zeolity tvoří skupinu minerálů, vznikající působením horkých mineralizovaných vod na okolní horniny. Klasické výskyty zeolitů u nás jsou vázány na vulkanické oblasti, kde došlo k ohřevu vod a k jejich obohacení o chemické sloučeniny z vulkanitů.

Zeolity u Sobotína jsou součástí „alpských žil“ v amfibolických rulách. Vznikly působením horkých mineralizovaných vod na tyto ruly v závěru variského metamorfně-tektonického vývoje Jeseníků.

Amfibolické ruly jsou porušeny puklinami, místy vyplněnými zeolity (chabazit, stilbit, heulandit), epidotem a aktinolitem.

Nejtypičtějším minerálem je CHABAZIT v klencových krystalech velkých až 5 mm. Často byly nalézány drúzy stilbitu složené ze sloupečkovitých krystalů do 5 mm. Méně běžný byl tabulkovitý heulandit. Zeolity místy narůstaly na epidot (drobné sloupečky) nebo aktinolit (jehlicovité agregáty).

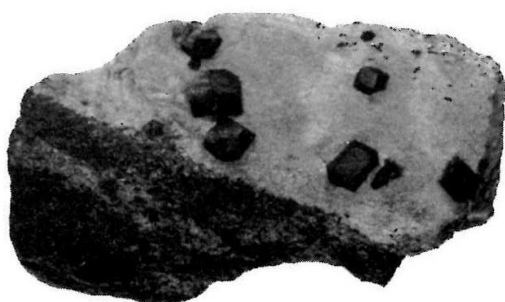
Minerály byly v lomu nalézány ještě v polovině 20. století při těžbě kamene, dnes se na lokalitě již nevyskytují. Pěkné ukázky zmíněných minerálů jsou zastoupeny ve sbírkách Vlastivědného muzea v Olomouci.

- 1 PFARRERZ - autoklasní nálezy minerálů, zejména křemíku, aktinolitu
 - 2 SMRČINA - přírodní nálezy, stříbrné žilky až 1 m, místy s výskytami sloupečkovitých krystalů
 - 3 STERNHÖDL - nálezy „alkalického“ epidotu
 - 4 RASOVNA - nálezy silikátových pigmentů, zejména aktinolitu
 - 5 KOŽUŠNÁ - spálený kámen, zeolity
 - 6 GRANÁTOVÁ SKÁLA - nálezy křemíku, granátu
- LEGENDA:
 - modrá čára: hranice CHKO
 - šedá čára: hranice katastrálního území
 - zelená čára: hranice katastrálního území
 - bílá čára: hranice katastrálního území
 - černá čára: hranice katastrálního území

GRANÁTOVÁ SKÁLA

Minerály regionálně metamorfovaných hornin

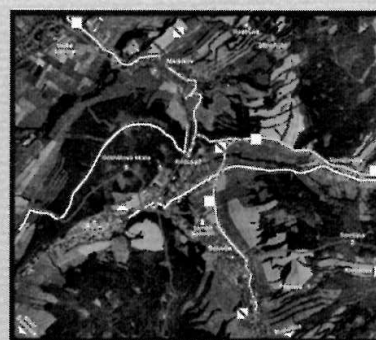
Almandin

Regionálně metamorfované horniny vznikly přeměnou (metamorfózou) usazených, vyvřelých, ale i dříve metamorfovaných hornin. Regionální metamorfóza probíhala na velkém území působením horotvorných sil a tepla uvolněného ze spodních částí zemské kůry. Došlo ke změně mineralogického složení hornin, ke vzniku nových textur a struktur a často i ke změně chemického složení.

Na lokalitě jsou regionálně metamorfované horniny zastoupeny granátickými svory. Jsou složeny z křemene, slíd, živců a minerálů typických pro svory—granátu, staurolitu a distenu.

Jedná se o klasickou lokalitu, na níž bylo možno ještě v první pol. 20. století sbírat úhledné granáty tvořené až 3 cm velkými červenohnědými krystaly ALMANDINU. V bílém sekrečním křemeni, který tvoří ve svorech čočkovité útvary, se vzácně vyskytuje rutil v podobě hnědočerných sloupcovitých krystalů.

Ve sbírkovém fondu Vlastivědného muzea v Olomouci jsou z této lokality ukázky granátu a rutilu.

- ① PFARRER - sádková kámenecová hornina, "Mátoho hora", skála a epita
- ② SMRČINA - původně mramor, později křemenný, s rutily, minerály a sloupcovitými a sloupcovitými magmaty
- ③ STENHÖBL - křemenný, sloupcovitý, "vanilová hora"
- ④ RASOVNA - rutilový sloupcovitý křemenný, sloupcovitý, rutilový křemenný
- ⑤ KOŽUŠNÁ - křemenný, sloupcovitý, rutilový
- ⑥ GRANÁTOVÁ SKÁLA - rutilový křemenný, sloupcovitý
- ⑦ ČERNÝ KŘEMEN - křemenný, sloupcovitý
- ⑧ ČERNÝ KŘEMEN - křemenný, sloupcovitý

Výstava Lesy Dražanské vrchoviny

The Exhibition Woods of Dražanská vrchovina

Magda Bábková Hrochová ¹
Hynek Škořepa ²

¹ Vlastivědné muzeum v Olomouci, náměstí Republiky 5, 771 73 Olomouc
babkova@vmo.cz

² Správa CHKO Moravský kras, Svitavská 29, 678 01 Blansko

ABSTRAKT

Ve dnech 28. srpna až 2. října 2009 proběhla ve Vlastivědném muzeu aktivně přejatá putovní výstava Lesy Dražanské vrchoviny.

ABSTRACT

A temporary exhibition Forests of the Dražanská vrchovina was opened in the Regional Museum in Olomouc from August 28 until October 2, 2008.

Klíčová slova: výstava, Vlastivědné muzeum v Olomouci, Lesy Dražanské vrchoviny

Key words: exhibition, Regional Museum in Olomouc, Woods of Dražanská vrchovina

Dražanská vrchovina je přírodní lesní oblast rozkládající se na poměrně rozsáhlém území táhnoucím se od Brna na jihu až po Bouzov na severu. Její název je odvozen od obce Dražany, která leží na Prostějovsku. Dražanská vrchovina představuje v rámci České republiky průměrnou přírodní lesní oblast ve výškovém stupni vrchovin, s významným podílem přirozených lesů, relativně málo zasaženou imisemi a dalšími kalamitními faktory. Její poloha při východním okraji České vysočiny se projevuje vyzníváním některých typicky karpatských společenstev v jihovýchodní části vrchoviny.

Autorem scénáře výstavy Lesy Dražanské vrchoviny je RNDr. Hynek Škořepa, bývalý odborný pracovník Muzea Boskovicka, ve kterém byla výstava poprvé instalována na jaře roku 2006. Na její realizaci ve Vlastivědném muzeu v Olomouci (VMO) se podílela řada institucí. Kromě obou muzeí to byla Agentura ochrany přírody a krajiny ČR – Správa CHKO Moravský kras, Ústav pro hospodářskou úpravu lesů – pobočky Brno a Olomouc, Botanický ústav AV ČR – pracoviště Brno, Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně – Školní lesní podnik Masarykův les Křtiny, Přírodovědecká fakulta Univerzity Palackého v Olomouci a Přírodovědná sekce Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci (VSMO).

Výstava prezentovala především významná lesní společenstva a způsoby hospodaření v lesích v minulosti a v současnosti. Její součástí byly i historické zajímavosti – jak se v lesích páliho dřevěné uhlí a vápno, jak se vyráběla kolomaz i jaká zvěř zde v minulosti žila. Díky ochotě pracovníků olomoucké pobočky Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů byla výstava

doplněna o staré lesnické mapy, knihy a přístroje. Současná fauna Dražanské vrchoviny byla představena s pomocí dermoplastických preparátů ze zoologické sbírky VMO. Část výstavy, kterou připravilo botanické oddělení VMO, byla prostřednictvím fotografií květů a borek, lisovaných listů, plodů, větvíček se zimními pupeny a ukázek dřev věnována prezentaci jednotlivých druhů významných lesních dřevin. Ing. Jiří Lazebníček z Přírodovědné sekce VSMO připravil k výstavě ukázkou vybraných druhů hub. Školní lesní podnik ve Křtinách zase poskytl vzorky dřeva v různém stupni zpracování a Katedra botaniky PřF UP mikrofotografie vnitřní stavby dřevin.

K výstavě byla k dispozici stejnojmenná publikace, kterou za pomoci řady spolupracovníků připravil autor scénáře (Skořepa, H.: *Lesy Dražanské vrchoviny*. Boskovice : Albert, 2006. 153 s., ISBN 80-7326-101-4).

Doporučená citace:

Bábková Hrochová, M. – Skořepa, H. (2009): Výstava Lesy Dražanské vrchoviny. *Zprávy Vlastivědného muzea v Olomouci*, 297, s. 67–68. ISSN 1212-1134.

Ing. Jiří Lazebníček pětasedmdesátiletý

Ing. Jiří Lazebníček 75 Years Old

Bronislav Hlůza

Nádražní 6a, Šternberk, 785 01

ABSTRAKT

Dne 9. června 2009 se dožil významného životního jubilea – 75 let – lesník, botanik, mykolog a cestovatel Ing. Jiří Lazebníček. Má stále řadu aktivit – je předsedou Přírodovědné sekce Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci, organizuje a vede zájezdy, botanické i mykologické exkurze, zajišťuje výstavy hub, účastní se konferencí a seminářů s mykologickou a dendrologickou tematikou, provádí mykofloristické průzkumy, fotografuje a cestuje. Součástí článku je i bibliografie mykologických prací za roky 2004–2008.

ABSTRACT

On June 9, 2009, the forester, botanist, mycologist, and traveller, Ing. Jiří Lazebníček celebrated his 75th birthday. He is still very active – he is a chair of the Natural History Section in the Society of the Regional Museum in Olomouc, he organizes and leads tours and botanical and mycological excursions, he prepares mycological exhibitions, he attends mycological and dendrological conferences and courses. He examines our mycoflora, makes photos and travels. A bibliographical list of his mycological works during years 2004–2008 is provided in this article.

Klíčová slova: Jiří Lazebníček, jubileum 75 let, mykologie, bibliografie

Key words: Jiří Lazebníček, jubilee of 75 years, mycology, bibliography

Dne 9. června 2009 se dožil významného životního jubilea – 75 let – lesník, botanik, mykolog a cestovatel Ing. Jiří Lazebníček. Podrobný průběh jeho života byl zveřejněn již dříve, např. v *Czech Mycology*, v *Mykologických listech* a v *Preslii*. Proto se v tomto jubileantově medailonu omezíme především na jeho činnost v uplynulých pěti letech.

Ing. J. Lazebníček má stále řadu aktivit, z nichž některé by byly s to samy o sobě plně zaměstnat a vytížit samostatného pracovníka. Stále je předsedou Přírodovědné sekce Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci a členem jejího výboru. Každoročně organizuje a vede zájezdy, botanické i mykologické exkurze nejen pro veřejnost, ale i např. pro Centrum ekologických aktivit (CEA) Sluňákov v Horce nad Moravou, pro ČSOP v Olomouci a v Prostějově (do CHKO Litovelské Pomoraví, do přírodních rezervací U Strejčkova lomu a Bílé hlíny, do podhůří Oderských vrchů aj.).

Časově náročné jsou i výstavy hub. Zajišťuje jejich organizaci, sběr materiálu i poradenskou činnost, např. společně s RNDr. M. Zmrhalovou a s RNDr. B. Hlůzou ve Vlastivěd-

ném muzeu v Šumperku v letech 2004–2009, každoročně na podzim na výstavišti Flora Olomouc v rámci zahradnické výstavy Hortikomplex, s pracovníky ČSOP Iris v Prostějově a s členy Českého svazu zahrádkářů ve Velkém Újezdě.

Přednesl příspěvky na konferencích a seminářích, a to nejen s mykologickou, ale i dendrologickou tematikou, např. na konferenci „Ochrana přírody a krajiny ve vojenských újezdech“ v Městě Libavé (2006), na odborném semináři Národního památkového ústavu ČR v Olomouci (2007), na výroční konferenci ČVSM v Českých Budějovicích (2008).

V letech 2004–2007 prováděl s dalšími členy ČVSM mykofloristický průzkum v NP České Švýcarsko, v roce 2004 se zúčastnil jako botanik, fytocenolog a typolog prací na komplexním průzkumu lesů v rámci soustavy NATURA 2000, a to v LHC Hlubočky a v okolních územích vojenského újezdu Libavá. Pro společnost Ecological Consulting Olomouc provedl v roce 2006 mykofloristický průzkum v lesích Kotouče u Štramberka a v okolí.

Zálibou náročnou na čas a síly je cestování. V roce 2005 uskutečnil Ing. Lazebníček dvoutýdenní poznávací cestu po obou ostrovech Nového Zélandu. V roce 2007 podnikl obdobou cestu po 10 národních parcích Finska, v letech 2007 a 2008 poznávací cesty šesti pohořími Rumunska.

Jako úspěšný fotograf vystavoval několikrát své fotografie z cest i fotografie makromycetů. Např. na výstavě fotografií v Prostějově v r. 2008 vystavoval snímky ze svých zahraničních cest a získal za ně 2. cenu v kategorii dospělých. Podílel se na realizaci dvoutýdenní výstavy „Lesy Dražanské vrchoviny“, která se uskutečnila ve Vlastivědném muzeu v Olomouci (2008).

Kromě publikací v odborných časopisech a sbornících spolupracoval Ing. J. Lazebníček s Českou televizí a s Českým rozhlasem Olomouc.

Můžeme tedy blahopřát Ing. J. Lazebníčkovi nejen k životnímu jubileu, ale také k jeho tak různorodé a záslužné činnosti. Do dalších let pak upřímně přejeme nejen pevné zdraví a všestrannou pohodu, ale i úspěch při uskutečňování jeho dalších záměrů!

BIOGRAFICKÉ ČLÁNKY O ING. J. LAZEBNÍČKOVÍ

Hlůza, B. (1994): K 60. narozeninám Ing. Jiřího Lazebníčka. *Mykologické listy*, 53, s. 25–27.

Hlůza, B. (1995): Ing. Jiří Lazebníček (nar. 9. 6. 1934). *Preslia*, 66 (1994), s. 378–379.

Hlůza, B. (1999): Ing. Jiří Lazebníček – 65 let. *Mykologické listy*, 70, s. 19–20.

Hlůza, B. (2004): Ing. Jiří Lazebníček – 70 let. *Mykologické listy*, 89, s. 24–27.

BIBLIOGRAFIE MYKOLOGICKÝCH PRACÍ ING. J. LAZEBNÍČKA

Bibliografie do roku 2003 byly uveřejněny v *Czech Mycology*, 47 (4), s. 311–317 (1994) a *Czech Mycology*, 56 (3–4), s. 304–305 (2004).

2004

Lazebníček, J. (2004): 75th anniversary of Professor Bronislav Hlůza. *Czech Mycology*, 56(1–2), s. 175–176. (Mykologická bibliografie 1999–2004.)

Lazebníček, J. (2004): K 75. výročí narození profesora Bronislava Hlůzy. *Mykologické listy*, 88, s. 35.

Lazebníček, J. (2004): Vyšla Mycoflora Slovaca. *Mykologický sborník*, 81 (3), s. 122–124.

2006

Lazebníček, J. (2006): Geobiocenologie a makromycety lesů ČR a SR. (Abstrakt.) *Mykologické listy*, 97, s. 37.

2007

Lazebníček, J. (2007): Makromycety Vojenského újezdu Březina. In: Petříček, V. – Kuchařová, P. ed.: *Ochrana přírody a krajiny ve vojenských újezdech : Sborník z konference Libavá 3.–4. května 2006*. Praha : Agentura ochrany přírody a krajiny ČR. S. 145–169. ISBN 978-80-87051-11-5.

Lazebníček, J. (2007): Makromycety Vojenského újezdu Libavá. In: Petříček, V. – Kuchařová, P. ed.: *Ochrana přírody a krajiny ve vojenských újezdech : Sborník z konference Libavá 3.–4. května 2006*. Praha : Agentura ochrany přírody a krajiny ČR. S. 221–225. ISBN 978-80-87051-11-5.

Lazebníček, J. (2007): Makromycety bývalého Vojenského výcvikového prostoru Ralsko. In: Petříček, V. – Kuchařová, P. ed.: *Ochrana přírody a krajiny ve vojenských újezdech : Sborník z konference Libavá 3.–4. května 2006*. Praha : Agentura ochrany přírody a krajiny ČR. S. 309–332. ISBN 978-80-87051-11-5.

Lazebníček, J. (2007): Poznámky k rozšíření makromycetů ve stávajících a zrušených vojenských újezdech České republiky a Slovenské republiky. In: Petříček, V. – Kuchařová, P. ed.: *Ochrana přírody a krajiny ve vojenských újezdech : Sborník z konference Libavá 3.–4. května 2006*. Praha : Agentura ochrany přírody a krajiny ČR. S. 371–375. ISBN 978-80-87051-11-5.

Lazebníček, J. – Hlůza, B. (2007): Srovnání dvou houbařských sezón (2005 a 2006) na střední a severní Moravě. *Mykologický sborník*, 84 (1–2), s. 39–41.

2008

Lazebníček, J. (2008): Les, houby a člověk. In: *Sborník příspěvků z konference Lesník 21. století*. Kašperské Hory : Správa NP a CHKO Šumava. S. 2–3.

Lazebníček, J. (2008): Dřevní houby v Národním parku Šumava. In: *Sborník příspěvků z konference Lesník 21. století*. Kašperské Hory : Správa NP a CHKO Šumava. S. 4–8.

Lazebníček, J. (2008): Check-list makromycetů České republiky (Check-list of macromycetes of the Czech Republic). (Abstrakt.) *Mykologické listy*, 104, s. 48.

Doporučená citace:

Hlůza, B. (2009): Ing. Jiří Lazebníček pětasedmdesátiletý. *Zprávy Vlastivědného muzea v Olomouci*, 297, s. 69–71. ISSN 1212-1134.

Význačný botanik a muzejní pracovník RNDr. Bohumil Šula (3. 1. 1920–2. 11. 2001)

Prominent Botanist and Museum-worker Dr. Bohumil Šula (3. 1. 1920–2. 11. 2001)

Vlastimil Tlusták¹, Bronislav Hlůza²

¹ náměstí Republiky 5, Olomouc, 771 73

² Nádražní 6a, Šternberk, 785 01

ABSTRAKT

RNDr. Bohumil Šula se narodil 3. ledna 1920 ve Stavenici u Mohelnice (okr. Šumperk). V letech 1945–1948 studoval na Přírodovědecké fakultě Masarykovy Univerzity v Brně. Po ukončení vysokoškolských studií a absolvování základní vojenské služby se stal asistentem Botanického ústavu na Univerzitě Palackého v Olomouci. Koncem roku 1951 přešel z univerzity do Krajského vlastivědného muzea v Olomouci (dnes Vlastivědné muzeum v Olomouci). V muzeu převzal botanické pracoviště i botanické sbírky. Působil zde více než 30 let, a to nejen jako botanik, ale i jako vedoucí přírodovědného oddělení a zástupce ředitele. V roce 1955 založil při muzeu biologický kroužek, zasloužil se o záchranu Arboreta v Bílé Lhotě, pracoval v orgánech státní ochrany přírody, byl vedoucím skautského oddílu v Olomouci a instruktorem Jesenícké lesní školy. Za rozsáhlou odbornou, muzeologickou i veřejnou činnost obdržel řadu vysokých ocenění a veřejných uznání.

ABSTRACT

Dr. Bohumil Šula was born in Stavenice near Mohelnice (district Šumperk) on January 3, 1920. He studied at the Science Faculty of Masaryk University in Brno during 1945–1948. After a successful graduation and compulsory military service, he became an assistant at the Department of Botany, Palacký University in Olomouc. At the end of the year 1951, he took the position of a curator of botany in the Regional Museum in Olomouc. There he worked in various positions (head of the Natural History Department, vice-director of the Museum) for more than 30 years. In 1955, he founded a biology club for children and teenagers. He contributed to the protection of the arboretum in Bílá Lhota, worked in nature conservation committees, and was a leader of the Olomouc scout unit and an instructor of the Jeseníky forest school. For his vast contribution to museology and public services, he obtained various awards and public acknowledgements.

Klíčová slova: Bohumil Šula, životopis, botanik, muzejní pracovník, bibliografie

Key words: Bohumil Šula, biography, botanist, museum-worker, bibliography

Dlouholetý organizátor olomouckého přírodovědného dění RNDr. Bohumil Šula se narodil 3. ledna 1920 ve Stavenici u Mohelnice (okr. Šumperk), v obci, která leží na hranici dnešní CHKO Litovelské Pomoraví. Jeho tatínek tam byl obchodníkem. S rodiči se přestěhoval v roce 1923 do Olomouce, kde otec pracoval jako skladník. Po absolvování obecné školy navštěvoval Slovanské gymnázium, na němž maturoval v roce 1940. Další studia však na pět let přerušila válka, během níž byl v rámci všeobecné pracovní povinnosti nasazen jako dělník v olomoucké továrně „Flugzeugwerke“ Letov (1940–1945).

V letech 1945–1948 studoval na Přírodovědecké fakultě Masarykovy Univerzity v Brně. Již tehdy se výrazně orientoval na botaniku, s níž byl spjat celý jeho život. Během vysokoškolských studií působil na Botanickém ústavu Přírodovědecké fakulty MU jako pomocná vědecká síla u univerzitního profesora Josefa Podpěry (ten byl v letech 1904–1908 profesorem olomouckého Slovanského gymnázia). V roce 1948 ukončil univerzitní studia doktorátem přírodních věd po obhajobě disertační práce Geobotanická a sociologická studie květeny Litovelska.

Po ukončení vysokoškolských studií a absolvování základní vojenské služby se stal asistentem Botanického ústavu na Univerzitě Palackého v Olomouci, který tenkrát vedl docent RNDr. Otto Mrkos. Dr. B. Šula vyučoval jak na Pedagogické fakultě UP, tak i na Bienniu přírodních věd při Filozofické fakultě UP. Jeho bývalí žáci (mezi nimi i druhý z autorů) dodnes vzpomínají nejen na jeho botanická cvičení a exkurze, ale i na jeho nadšení pro přírodu.

I když koncem roku 1951 přešel z univerzity do Krajského vlastivědného muzea v Olomouci (dnes Vlastivědné muzeum v Olomouci) a věnoval se botanice jako odborný pracovník, nikdy nezapřel své pedagogické schopnosti, ať již jako externí vysokoškolský učitel (Katedra botaniky a didaktiky biologie na Přírodovědecké fakultě UP, Katedra přírodopisu a pěstitelství Pedagogické fakulty UP, Katedra muzeologie Filozofické fakulty UJEP v Brně), či jako oblíbený vedoucí botanických i ochránářských exkurzí a vycházek.

V muzeu převzal botanické pracoviště i botanické sbírky po Josefu Otrubovi. Díky vědecké erudici a organizačním schopnostem se postupně stal vedoucím přírodovědného oddělení a později náměstkem ředitele muzea (od r. 1978).

V olomouckém vlastivědném muzeu působil více než 30 let, a to nejen jako botanik, ale i jako vedoucí přírodovědného oddělení a zástupce ředitele. Během této doby se všestranně uplatňovaly nejen jeho botanické a odborné přírodovědné znalosti, ale i schopnosti organizační. Kolik to jen bylo porad, přednášek, konzultací, odborných posudků a výzkumů v terénu! Vždy se snažil s přehledem a mnohdy i velkým předstihem o komplexní hodnocení změn, k nimž docházelo a stále ještě dochází v naší přírodě.

Profiloval olomoucké muzejnictví zejména v oblasti přírodních věd. Příznačná byla jeho promyšlená sbírkotvorná činnost (sběr, nákupy i výměny přírodnin). V době jeho působení v muzeu došlo mimo jiné i k profilaci fondů neživé přírody.

V odborné a výzkumné činnosti se zabýval především cévnatými rostlinami a mecho-rosty. Spolupracoval s řadou specialistů různých oborů, např. s bryology RNDr. J. Dudou, CSc., a dr. V. Pospíšilem, CSc., dále s paleobotanikem RNDr. E. Opravilem, CSc., ale i se zoology, geology, mineralogy a speleology.

Výzkumné a sběrné exkurze zaměřoval kromě jiného do CHKO Litovelské Pomoraví, Hrubého Jeseníku i do méně atraktivních a málo známých oblastí Nízkého Jeseníku a Oderských vrchů.

Sbírkové fondy muzea byly jeho zásluhou velmi rozmnoženy, zvláště pokud jde o bohatý herbář, jehož doplňování, uspořádání a revizi se věnoval i po odchodu do důchodu

v roce 1981, neboť v muzeu nepřestal pracovat. V té době byl spokojenější, protože konečně mohl věnovat více času botanice, na niž mu dříve pro množství jiných pracovních povinností nezbyval čas.

Zasloužil se o záchranu Arboreta v Bílé Lhotě. Na jeho podnět bylo rekonstruováno a později vyhlášeno chráněným parkem a v roce 1966 přešlo do správy Vlastivědného muzea v Olomouci. Když později přišel dlouholetý vedoucí parku Stanislav Hekele s originálním nápadem připomenout lavičkami osobnosti, které se o park zasloužily, bylo jasné, že jedna z prvních bude právem věnována dr. B. Šulovi, což se také stalo.

Zasadil se o vznik speleologické skupiny, takže olomoucké muzeum nejen spravovalo zpřístupněné jeskyně v Severomoravském kraji, ale provádělo i výzkumné práce a vypracovávalo průzkumné projekty.

Jako přední muzejní pracovník České republiky uplatňoval svou vědeckou erudici i organizační schopnosti v koordinační a organizátorské činnosti především jako dlouholetý předseda přírodovědných komisí při Ústředním muzeologickém kabinetu, člen Ústřední muzejní rady, člen Krajské muzejní rady pro bývalý Severomoravský kraj a člen národního výboru Mezinárodní rady muzeí (ICOM). Dále byl členem vědeckotechnické komise pro muzea při Ministerstvu kultury ČSR. Více než 20 let organizoval celostátní každoroční setkání muzejních botaniků.

Při muzeu již v roce 1955 založil biologický kroužek, který se později stal biologickou sekcí Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci. Pod jeho vedením kroužek i pozdější sekce vyvíjely pravidelnou činnost (přednášky, exkurze, vycházky, poradenská činnost), která vstoupila do povědomí nejen olomouckých občanů, ale i v širším okolí Olomouce. Dr. B. Šula se stal přední osobností obnovené Vlastivědné společnosti muzejní a mnohaletým členem jejího výboru. V roce 2000 se stal čestným členem této společnosti.

S počátkem jeho práce v muzeu v padesátých letech minulého století je spojena i jeho činnost v orgánech státní ochrany přírody, která byla v mnoha směrech průkopnickou. Od roku 1951 zastával v bývalém Olomouckém kraji a po zrušení krajského zřízení v roce 1960 v okrese Olomouc funkci konzervátora státní ochrany přírody. Až do zřízení Krajského střediska památkové péče a ochrany přírody v Ostravě vedl veškerou agendu spojenou v regionu s ochranou přírody a zejména s rezervacemi. Aktivně prosazoval nutnost ochrany Jeseníků již dlouho před tím, než se podařilo vyhlásit CHKO Jeseníky. Jako botanik a ochranář viděl, jaké nebezpečí hrozí Jeseníkům v budoucnosti, a proto varoval před stupňováním nešetrných zásahů do přírody. Zúčastnil se vypracování návrhu na komplexní územní ochranu Jeseníků.

Zpracovával rozbor vegetačního krytu jako podklady pro rajonizaci krajiny v okresech bývalého Olomouckého kraje. Pro projekty sídlišť vypracoval řadu botanicko-krajinářských posudků.

Dlouhá léta zastával funkci místopředsedy Severomoravské pobočky České botanické společnosti. Staral se o stav parků a zahrad u historických objektů, které mělo olomoucké muzeum ve své správě. Spolupracoval při obnově botanické zahrady v Olomouci, při zřízení zoologické zahrady na Svatém Kopečku a s prof. MUDr. Janem Kabelíkem, DrSc., při výzkumu léčivých rostlin.

Dr. B. Šula dovedl zasvěceně vyprávět o přírodě. Vedl exkurze nejen pro botaniky, ale i pro členy Vlastivědné společnosti muzejní a pro učitele biologie. Oblíbené byly jeho besedy v rozhlasu nebo televizi (např. v seriálu „Lovy beze zbraní“), v nichž poutavým výkladem vzbuzoval u posluchačů i diváků dojem, že jsou přímými účastníky jeho zážitků v přírodě.

Rozsáhlá byla i jeho publikační činnost. Jako autor nebo spoluautor publikoval odborné i vědecké práce, mezi nimi i výsledky dlouholetého botanického výzkumu Oderských vrchů, Nízkého a Hrubého Jeseníku. K tomu přistupuje celá řada odborných posudků a recenzí. Věnoval se i literární činnosti a popularizaci přírodních věd.

Pro příznivce skautingu, děti i dospělé, napsal vyprávění o květinách, která vyšla postupně v letech 1995–1998 v Šumperku pod názvem Pohádky lesní moudrosti. Jde o tři knížky obsahující 110 pohádek o rostlinách s barevnými litografiemi akademické malířky Zdeňky Burgetové. Poslední čtvrtý svazek Pohádky z Arboreta zůstal v rukopisu a je věnován stromům.

V Krajském vlastivědném muzeu v Olomouci byl odpovědným redaktorem celé ediční činnosti. Společně s dr. V. Burianem redigovali a odborně profilovali Zprávy Krajského vlastivědného muzea v Olomouci, Práce odboru přírodních věd (cca 40 svazků), Fričiana (přes 70 svazků) a další publikace muzea. Dr. B. Šulovi se podařilo připravit řadu přírodovědných nadšenců-amatérů metodicky tak, aby v nich publikovali. Sám to považoval za velký úspěch a tato činnost mu přinášela životní uspokojení. Je především jeho zásluhou, že počet vydaných čísel „Zpráv“ se v roce 2009 přiblížil konci třetí stovky.

Spolupracoval i s redakčními radami periodik Severní Morava, Časopis Moravského muzea, Časopis Slezského muzea, Památková péče. Založil a připravoval po dlouhá léta další přírodovědné edice, např. Práce odboru přírodních věd, Fričiana aj.

Po celý život si nacházel cestu k mládeži, a to nejen ve skautském hnutí. Skautovat začal v roce 1934. Již před válkou byl vedoucím skautského oddílu v Olomouci. V letech 1946–1997 byl instruktorem Jesenické lesní školy. Po roce 1968 se zapojil do služeb obnoveného Junáka a z oldskautů vytvořil oddíl Nezmaři, jenž v Olomouci pracuje doposud. Přednášel v kursech pro vedoucí Junáka i pro vedoucí dalších dětských organizací. Působil mezi mládeží po celý život. Několik let byl rádcem Hanácké družiny čestného Svojsíkova oddílu. Stovky skautských vůdců prošly jeho školením a vůdcovskými zkouškami. Byl také dlouholetým předsedou olomoucké okresní komise pro biologickou olympiádu.

Za rozsáhlou odbornou, muzeologickou i veřejnou činnost obdržel řadu vysokých ocenění a veřejných uznání, jako je např. čestný titul Zasloužilý pracovník kultury, Barrandova plaketa Národního muzea v Praze za zásluhy o přírodovědnou práci, stříbrná medaile Univerzity Palackého v Olomouci za účinnou spolupráci ve výchově i ve vědě a další; obdržel skautská vyznamenání Medaile díků, Řád Skautské vděčnosti aj.

Hovoříme-li o osobních vlastnostech Boba (jak dr. Šulovi všichni říkali), musíme především ocenit jeho pracovitost, obětavost i oblíbenost u spolupracovníků a přátel v muzejní a botanické branži. Muzejní práce není vůbec lehká, jak by se na první pohled zdálo. Muzea nikdy nepatřila mezi „bohaté“ organizace a znalost mnoha oborů, řemesel a především obětavost se u muzejníků jaksí předpokládá.

Olomoucké muzejnictví, které je s osobou dr. B. Šuly nedílně spjato, prošlo v poválečném období řadou bouřlivých změn: od malé instituce přes kulturního „molocha“, spravujícího desítky památkových a přírodních objektů, až po součást celostátní muzejní sítě. To bylo spojeno s rozsáhlými pracovními povinnostmi a dr. B. Šula zodpovídal za jeskyně, zámecké parky, zahradnický provoz a bůhví, za co ještě. Vždycky však dokázal prohodit pár povzbuzujících slov i s posledním hlídačem či zahradníkem. Připočteme-li fakt, že muzeum procházelo těžkými zkouškami v padesátých letech a později v období tzv. normalizace, nezbyvá nic, než smeknout. Nejlépe mu bylo na četných setkáních v přírodě s muzejními botaniky a mezi skauty. Tehdy se zdálo, jako by nabíral novou sílu a snáze se vypořádával se zdravotními problémy, které ho léta provázely.

BIBLIOGRAFIE RNDR. BOHUMILA ŠULY

- Šula, B. (1948): *Geobotanická a sociologická studie květeny Litovelska*. Disertační práce. Masarykova Univerzita Brno, Přírodovědecká fakulta. 209 s., 1 fig., 54 map. [deponováno v Archivu disertačních a diplomových prací děkanátu Přírodovědecké fakulty Masarykovy Univerzity Brno, Kotlářská 2]
- Šula, B. (1950): Modely rostlinné buňky a rostlinných pletiv. *Přírodní vědy ve škole : časopis pro didaktiku přírodních věd*, 1, s. 609–613.
- Šula, B. (1951): O vztazích květu náprstníku k životním podmínkám. *Vesmír*, 29, s. 184–185.
- Šula, B. (1951): Botanická zahrada v Olomouci. *Zprávy biologické společnosti Brno*, s. 2–5.
- Šula, B. (1952): Sběr léčivých bylin. *Zprávy SLUKO*, 14, s. 2–3.
- Šula, B. (1953): Otruba Josef. (Nekrolog). *Zprávy SLUKO*, 20, s. 7.
- Šula, B. (1953): Nové stanoviště *Alyssum saxatile* na území Olomouckého kraje. *Zprávy SLUKO*, 23, s. 4.
- Šula, B. (1953): Botanická sekce stálého sboru odborných poradců a spolupracovníků SLUKO. *Zprávy SLUKO*, 24, s. 2.
- Šula, B. (1953): Polák J. (Nekrolog). *Zprávy SLUKO*, 30, s. 5.
- Šula, B. (1954): Ochrana přírody a krajiny. *Zprávy SLUKO*, 35, s. 1–2.
- Šula, B. (1954): Botanické oddělení. *Zprávy SLUKO*, 35, s. 2, Olomouc.
- Šula, B. (1954): Zemřel Josef Otruba. [1882–1952. Ředitel městského přírodovědeckého muzea.]. *Sborník SLUKO*, ser. A-natur., 1, s. 99–101.
- Šula, B. (1955): Několik poznámek o hvězdnatci *Hacquetia epipactis* DC. *Sborník SLUKO*, ser. A-natur., 3, s. 151–158.
- Šula, B. (1955): *Tulostoma mammosum* Mch. na Grygovských kopcích u Olomouce. *Zprávy SLUKO*, 48, s. 4.
- Šula, B. (1955): Botanické oddělení. *Zprávy SLUKO*, 52, s. 6.
- Šula, B. (1955): Lanovka v Jeseníkách. *Zprávy SLUKO*, 52, s. 8–10. (Publikováno pod značkou BŠ)
- Šula, B. (1955): Ochrana přírody v Jeseníkách. *Olomoucký turista*, 1, s. 2–3.
- Šula, B. (1956): Zaměťka po těžbě vyžimání a pěstování. *Zprávy krajského vlastivědného muzea Olomouc*, Extraordinary Number, s. 9–10.
- Šula, B. (1956): Několik pozorování z rostlinné teratologie. *Zprávy SLUKO*, 58, s. 35, 1 fig.
- Šula, B. (1956): Nález nové rostliny na Moravě, hoře panonského. *Zprávy SLUKO*, 64, s. 107.
- Šula, B. (1956): Poznámka k činnosti přírodovědeckých pracovníků muzea. *Zprávy SLUKO*, 67, s. 139.
- Šula, B. (1956): Ochrana přírody v Hrubém Jeseníku, II. *Olomoucký turista*, 2, s. 2–3.
- Šula, B. (1957): Usnesení ze zasedání kroužku č. 2 – pro biologii. In: *Sborník materiálů II. celostátní pracovní konference Svazu českých muzeí a Svazu slovenských muzeí - 3.– 8. července 1956*. Opava : Slezské zemské museum Opava. fasc. 3, s. 54–55.
- Šula, B. (1957): Vlastivědný kroužek biologický. In: Šula B. – Kudla M.: Zpráva o činnosti vlastivědných kroužků KVM v Olomouci za rok 1956. *Zprávy Krajského vlastivědného muzea v Olomouci*, 68, s. 4–5.
- Šula, B. (1957): Botanické oddělení. *Zprávy Krajského vlastivědného muzea v Olomouci*, 69, s. 22.

- Šula, B. (1957): Hořec panonský v Jeseníkách. *Zprávy Krajského vlastivědného muzea v Olomouci*, 72, s. 76.
- Šula, B. (1957): Teratologické formy orlíčku *Aquilegia vulgaris*. *Zprávy Krajského vlastivědného muzea v Olomouci*, 73, s. 92.
- Šula, B. (1957): Z olomoucké květeny. *Zprávy Krajského vlastivědného muzea v Olomouci*, 74, s. 115.
- Burian, V. – Šula, B. (1957): K výskytu „many“ r. 1847. *Zprávy Krajského vlastivědného muzea v Olomouci*, 72, s. 74–75.
- Šula, B. (1958): Botanické oddělení. *Zprávy Krajského vlastivědného muzea v Olomouci*, 76, s. 11.
- Šula, B. (1958): Příspěvek k poznání tvářnosti rostlinného krytu olomouckého okolí. *Zprávy Krajského vlastivědného muzea v Olomouci*, 76, s. 22–23.
- Šula, B. (1958): Příspěvek ke květeně Šternberska. *Zprávy Krajského vlastivědného muzea v Olomouci*, 77, s. 45–46.
- Duda, J. – Krkavec, F. – Šula, B. (1958): Chráněné rostliny Opavska. [Recenze]. *Zprávy Krajského vlastivědného muzea v Olomouci*, 76, s. 31.
- Šula, B. (1959): Poznámky k erozi na Pradědu. *Zprávy Krajského vlastivědného muzea v Olomouci*, 80, s. 29–32.
- Šula, B. (1959): Úvod do diskúzie o botanickej expozícii Slovenského národného múzea. In: *Prírodovedné expozície vo vlastivedných múzeách*. Bratislava : Osvetový ústav Bratislava, 1959, s. 41–42.
- Šula B. (1960): *Hrubý Jeseník*. Ostrava.
- Šula, B. (1960): Nebezpečí eroze v oblasti Pradědu. *Ochrana přírody*, 15, s. 148–151.
- Šula, B. (1960): K výskytu řeřišnice vlaštovčí v ČSR. *Zprávy Krajského vlastivědného střediska v Olomouci*, 81, s. 4.
- Šula, B. (1960): Přírodní rezervace na Dražanské vrchovině. *Zprávy Krajského vlastivědného střediska v Olomouci*, 82, s. 18–19.
- Šula, B. (1960): Chráněné stromy na Olomoucku. *Zprávy Krajského vlastivědného střediska v Olomouci*, 83, s. 33–38.
- Šula, B. (1960): Obohacování květeny přírodních rezervací. *Zprávy Krajského vlastivědného střediska v Olomouci*, 84, s. 49–51.
- Šula, B. (1960): Krajské vlastivědné středisko 1945–1960. *Ochrana přírody. Zprávy Krajského vlastivědného střediska v Olomouci*, 85, s. 92–93.
- Šula, B. (1960): Zbytky slatin u Moravičan. *Zprávy Krajského vlastivědného střediska v Olomouci*, 87, s. 123–124.
- Šula, B. (1960): Poznámky z přírodovědných muzeí v Německé demokratické republice. *Zprávy Krajského vlastivědného střediska v Olomouci*, 89, s. 183–184.
- Šula, B. (1960): Z botanických exkurzí. *Zprávy Krajského vlastivědného střediska v Olomouci*, 90, s. 183–184.
- Šula, B. (1960): O ochranu javoříčského a mladečského krasu. *Zprávy Krajského vlastivědného střediska v Olomouci*, 91, s. 220–223.
- Šula, B. (1960): Dřeviny v zámeckém parku ve Veselíčku (okres Přerov). *Zprávy Krajského vlastivědného střediska v Olomouci*, 92, s. 236–238.
- Šula, B. (1960): *Javoříčský kras*. Ostrava : Severomoravský krajský národní výbor. 11 s.
- Šula, B. (1960): *Mladečské jeskyně*. Ostrava : Severomoravský krajský národní výbor. 8 s.
- Šula, B. (1960): Dendrologický slovník, roč. II, 1959/60, Krajské nakladatelství Ostrava,

- 1960, str. 365. [Recenze]. *Zprávy Krajského vlastivědného střediska v Olomouci*, 90, s. 199. (Publikováno pod značkou bš)
- Šula, B. (1960): Soutěž. *Zprávy Krajského vlastivědného střediska v Olomouci*, 90, s. 199–200. (Publikováno pod značkou bš)
- Pleichinger, O. – Šula, B. (1960): Krajské vlastivědné středisko 1945–1960. Severomoravský kras [lidové družstvo]. *Zprávy Krajského vlastivědného střediska v Olomouci*, 85, s. 94–95.
- Šula, B. (1961): Vlastivědný ústav a mládež. *Zprávy Vlastivědného ústavu v Olomouci*, 95, s. 19–20.
- Šula, B. (1961): *Picea excelsa* f. *multituberculata* Svob. u Rýmařova. *Zprávy Vlastivědného ústavu v Olomouci*, 96, s. 19–20.
- Šula, B. (1961): K účasti mládeže v ochraně přírody. In: *Mezinárodní konference o ochraně přírody*. Bratislava. S. 22–25.
- Šula, B. (1961): K vládnímu usnesení o zajišťování soustavné péče o přírodní prostředí. In: *Olomoucko zdravější a krásnější*. Olomouc : Vlastivědný ústav v Olomouci. S. 3–11.
- Šula, B. (1961): *Olomouc zdravější a krásnější*. [Opatření Okresního národního výboru.] Olomouc : Vlastivědný ústav v Olomouci. Nestr., obr. příl. [Red. B. Šula.]
- Šula, B. (1962): Z činnosti Vlastivědného ústavu v Olomouci v roce 1961. *Zprávy Vlastivědného ústavu v Olomouci*, 98, s. 14–16.
- Šula, B. (1962): Úvodní slovo k semináři muzejních pracovníků přírodovědců. In: *Základy metodiky budování přírodovědných expozic a péče o přírodovědné sbírky*. Praha. S. 4–9.
- Šula, B. (1962): Metodika botanických expozic. In: *Základy metodiky budování přírodovědných expozic a péče o přírodovědné sbírky*. Praha. S. 11–26.
- Kabelík, J. – Šula, B. (1962): Ke konferenci o hygieně vodních nádrží. *Zprávy Vlastivědného ústavu v Olomouci*, 103, s. 21–23.
- Preininger, V. – Vácha, M. – Šula, B. – Šantavý, F. (1962): Isolierung der Alkaloide aus einiger *Papaver*-Arten. *Planta medica*, 10/2, s. 124–133.
- Šantavý, F. – Šula, B. – Maniš, J. (1962): Isolierung der Alkaloide aus *Senecio viscosus* L. und *Senecio rivularis* DC. *Collection of Czechoslovak Chemical Communications*, 27, s. 1666–1672.
- Šula, B. (1963): Květena Zábřežska. In: Březina, J.: *Zábřežsko v období feudalismu do roku 1848*. Ostrava : KN Ostrava. S. 32–37, 4 photo.
- Šula, B. (1964): Předmluva. In: *Muzejní práce*. Praha. Sv. 11, s. 3–4.
- Šula, B. (1964): K jednomu výročí. *Zprávy Vlastivědného ústavu v Olomouci*, 117, s. 4–7.
- Šula, B. (1964): Dřeviny ve Smetanových sadech. *Kdy-Kde-Co v Olomouci*, srpen 1964, s. 12–14. (Publikováno pod značkou bš)
- Šula, B. (1964): Význam chráněných území na zdravé krajině. In: *Hygiena zeleně : Sborník diskusí a referátů z konf. konané 15. –18. 3. 1964 / Poř. Biologická společ. ČSAV, odb. v Olomouci [aj. organ.]. Olomouc : OHES Olomouc. S. 86–87.*
- Šula, B. (1964): E. Galuszka – Z. Kříž: Zeleň ve výstavbě Ostravska. [Recenze.] *Muzejní a vlastivědná práce*, 1964, s. 120.
- Duda, J. – Šula, B. (1964): Rašelinné louky v pramenné oblasti řeky Odry. *Časopis Slezského muzea v Opavě : ser. A*, 13, s. 1–10.
- Šula, B. – Skutil, J. (1964): Filip Kovář, kustod muzea v Olomouci. In: *Filip Kovář (1863–1925), život a dílo*. Žďár nad Sázavou : Muzeum a Galerie Žďársko. S. 3–10.

- Šula, B. (1965): Ochrana přírody a regionální práce. In: Duda, J. – Kříž, Z. (ed.): *Problémy regionální vědecké práce v botanice : Sborník referátů Botanického symposia pořádaného Slezským muzeem v Opavě 23.–24. 9. 1964.* Opava : Slezské muzeum v Opavě. S. 28–35.
- Šula, B. (1965): Výstava „Zlatohorský revír včera a dnes“. *Zprávy Vlastivědného ústavu v Olomouci*, 121, s. 28.
- Šula, B. (1965): Příspěvek k anketě k jubilejnímu ročníku časopisu Ochrana přírody. *Ochrana přírody*, 20, s. 7.
- Šula, B. (1965): *Biologický kroužek při Vlastivědném ústavu 26. května 1955 až 30. dubna 1965.* Olomouc : Vlastivědný ústav v Olomouci. 24 s.
- Šula, B. – Roztomilý, A. (1965): *Biologický kroužek při Vlastivědném ústavu.* Olomouc : Vlastivědný ústav v Olomouci.
- Šula, B. (1966): Jesenickou přírodou. In: Zuber, R. et al.: *Jesenicko v období feudalismu do r. 1848.* Ostrava : Profil. S. 29–35.
- Šula, B. – Duda, J. (1966): Výskyt jalovce, *Juniperus communis*, na Červeném kopci. *Zprávy Vlastivědného ústavu v Olomouci*, 131, s. 16–18.
- Duda, J. – Šula, B. (1966): Příspěvek k poznání květeny Skalského rašeliniště nedaleko Rýmařova. *Časopis Slezského muzea v Opavě : ser. A*, 15, s. 155–162.
- Roztomilý, A. – Šula, B. (1966): Profesor MUDr. Jan Kabelík, DrSc., 75 let. *Zprávy Vlastivědného ústavu v Olomouci*, 131, s. 23.
- Šula B. (1966): *Zbrašovské aragonitové jeskyně.* Olomouc.
- Šula, B. (1967): Smetanovy sady očima dendrologa. In: *Flora – Olomouc '67.* Olomouc 1967. S. 53–55.
- Šula, B. (1967): Odkud pochází jméno lesa Království? *Zemědělské informace*, 1, s. 3.
- Šula, B. (1967): Z přírodního bohatství Olomoucka. *Zemědělské informace*, 3, s. 3–4.
- Šula, B. (1967): Krátce o zámeckých parcích na Olomoucku. *Zemědělské informace*, 4, s. 4–5.
- Šula, B. (1967): Zelené hodnoty. *Zemědělské informace*, 5, s. 2.
- Šula, B. (1968): Dřeviny olomouckých parků. In: *Flora Olomouc.* Olomouc. S. 2–3.
- Šula, B. (1968): Podzemní bohatství a krásy na Olomoucku. *Zemědělské informace*, 5, s. 2.
- Šula, B. (1968): K problematice zeleně ve městě. *Zprávy Vlastivědného ústavu v Olomouci*, 138, s. 22–24.
- Procházka, F. – Šula, B. (1968): Zajímavá lokalita v Liptovských holích. *Zprávy Československé botanické společnosti*, 3, s. 69–70.
- Šula, B. (1969): Historický vývoj olomouckých parků. In: *Flora Olomouc.* Olomouc. S. 3–4.
- Kabelík, J. – Šula, B. (1969): Biologické indikátory znečištění ovzduší. *Zprávy Vlastivědného ústavu v Olomouci*, 143, s. 28–30.
- Burian, V. – Šula, B. (1971): Třetí padesátka Zpráv Vlastivědného ústavu v Olomouci. *Zprávy Vlastivědného ústavu v Olomouci*, 150, s. 1–2.
- Šula, B. (1972): Několik poznámek k ekologii pýřečku alpinského. Einige Bemerkungen zur Ökologie von *Trichophorum alpinum* (L.) PERS. *Ochrana přírody*, append. ad 27/4, s. 17–18.
- Šula, B. (1972): Chemický a biologický boj proti škůdcům. In: *Ekologie člověka a krajiny : sborník ref. z celost. konf. / Poř. Biologická společ. při ČSAV, pobočka Olomouc a Vlastivědný ústav v Olomouci*, 20.–21. října 1971, Olomouc. Olomouc : [nákl. vl.]. S. 11–13.
- Šula, B. (1972): Jeskyně Na Pomezí. *Vlastivědné zajímavosti*, 51.

- Šula, B. (1972): Jeskyně Na Špičáku. *Vlastivědné zajímavosti*, 52.
- Šula, B. (1972): Osmdesát let prof. MUDr. Jana Kabelíka, DrSc. *Sborník Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci*, 61, s. 189–190.
- Šula, B. (1973): Vlastivědný ústav v Olomouci a VI. Mezinárodní speleologický kongres v ČSSR. *Zpravodaj Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci*, 3, s. 4. (Publikováno pod značkou bš)
- Šula, B. (1974): Arboretum v Bílé Lhotě. *Kdy-Kde-Co v Olomouci*, srpen 1974, s. 2–3.
- Šula, B. – Duda, J. (1974): Květena při horním toku Odry. *Vlastivědný sborník okresu Nový Jičín*, 14, s. 60–65.
- Duda, J. – Šula, B. (1974): Rašelinné louky nedaleko Jamartic u Rýmařova. *Časopis Slezského muzea v Opavě : ser. A*, 23 (1), s. 85–88.
- Šula, B. (1975): O změnách přírodního prostředí v okolí Olomouce : Výskyt vzácnějších druhů rostlin. *Zprávy Vlastivědného ústavu v Olomouci*, 173, s. 12–22.
- Šula, B. (1975): O botanických sbírkách. *Kdy-Kde-Co v Olomouci*, duben 1975, s. 22.
- Šula, B. (1975): Cestou přátelství : Na okraj stejnojmenné výstavy. *Zprávy Vlastivědného ústavu v Olomouci*, 176, s. 30–32.
- Šula, B. (1975): Ekologie zemědělské krajiny. *Zprávy Vlastivědného ústavu v Olomouci*, 177, s. 32–33.
- Šula, B. (1975): Zpráva o výroční členské schůzi VSMO. *Zpravodaj Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci*, 5, s. 1–3. (Publikováno pod značkou bš)
- Šula, B. (1976): Některé památné olomoucké stromy. *Kdy-Kde-Co v Olomouci*, únor 1976, s. 21–22. (Publikováno pod značkou bš)
- Šula, B. (1976): Olomoucké parky. *Kdy-Kde-Co v Olomouci*, květen 1976, s. 22. (Publikováno pod značkou -bš-)
- Šula, B. (1976): Zahradní keramika v parku. *Kdy-Kde-Co v Olomouci*, srpen 1976, s. 22.
- Šula, B. (1977): Liliovník tulipánokvětý. *Kdy-Kde-Co v Olomouci*, červen 1977, s. 17–18.
- Šula, B. (1977): Z olomoucké přírody : Chráněná území. *Kdy-Kde-Co v Olomouci*, červenec 1977, s. 22–23.
- Šula, B. (1977): O vlašském ořešáku. *Kdy-Kde-Co v Olomouci*, září 1977, s. 20.
- Šula, B. (1977): K problematice dokumentace kultivarů. *Metodický zpravodaj pro vlastivědu v Severomoravském kraji*, 3, s. 81.
- Šula, B. – Zaoral, B. (1977): Jednatelská zpráva na výroční schůzi VSMO dne 12. prosince 1975. *Zpravodaj Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci*, 8, s. 2–11.
- Šula, B. (1978): Ozdobné trávy. *Camelia*, 5, s. 19–22.
- Šula, B. (1978): Pozvání do Javoříčka. [Květena v okolí.] *Kdy-Kde-Co v Olomouci*, květen 1978, s. 23–24.
- Šula, B. (1978): Sochařská tvorba v arboretu. *Kdy-Kde-Co v Olomouci*, červenec 1978, s. 23–24.
- Šula, B. (1978): Tvárnost dnešní vegetace v důsledku změny hladiny spodní vody. In: *Sborník referátů OSSPPOP*. Olomouc. S. 28–29.
- Šula, B. (1978): Jednatelská zpráva. In: Výroční členská schůze VSMO. *Zpravodaj Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci*, 9, s. 4–7.
- Šula, B. (1979): Mapa okresu Olomouc z hlediska přírodovědného a možnosti jejího využití ve vlastivědné práci. In: *Sborník prací Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, Historie 5*. Praha : Státní pedagogické nakladatelství. S. 147–150.

- Šula, B. (1979): Jednatelská zpráva VSMO za rok 1978. *Zpravodaj Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci*, 11–12, s. 4–5.
- Šula, B. (1979): Přehled činnosti sekcí VSMO za rok 1978. *Zpravodaj Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci*, 11–12, s. 5–11.
- Šula, B. (1979): Výhledový plán sekcí. *Zpravodaj Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci*, 11–12, s. 11–13.
- Šula, B. (1979): Rozloučení s dr. Bohumilem Zaoralem. *Zpravodaj Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci*, 11–12, s. 13–14. (Publikováno pod značkou bš)
- Pospíšil, V. – Šula, B. (1979): Památce moravského botanika Ferdinanda Webera. *Zprávy Krajského vlastivědného ústavu v Olomouci*, 197, s. 29–31.
- Smahel, R. - Šula, B. (1979): *Jeseníky*. Martin : Osveta ; Ostrava : Profil. 176 s.
- Šula, B. (1980): K některým otázkám přírodovědné práce v našich muzeích. *Metodický zpravodaj pro vlastivědu v Severomoravském kraji*, 2, s. 46.
- Šula, B. (1980): Poznámky k výskytu náprstníku červeného v Hrubém Jeseníku. *Severní Morava*, 39, s. 63–65.
- Šula, B. (1980): Poznámka ke kulturní práci v KVMO. *Kdy-Kde-Co v Olomouci*, únor 1980, s. 20–22.
- Šula, B. (1980): Z historie olomoucké botaniky : František Polívka, 1. 8. 1860–1923. *Kdy-Kde-Co v Olomouci*, únor 1980, s. 22–23. (Publikováno pod značkou bšu.)
- Šula, B. (1980): Jednatelská zpráva za rok 1979. *Zpravodaj Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci*, 13–14, s. 5–11.
- Šula, B. (1981): Poznámky k výskytu hvězdnatce čemeřicového v okolí Olomouce. *Zprávy Krajského vlastivědného muzea v Olomouci*, 209, s. 47.
- Šula, B. (1981): Zabezpečovací práce v jeskyních Javoříčko. *Zprávy Krajského vlastivědného muzea v Olomouci*, 211, s. 6–10.
- Šula, B. (1981): Zpráva o činnosti VSMO v r. 1980. *Zpravodaj Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci*, 15–16, s. 1–10.
- Šula, B. (1981): Na okraj minulého roku. *Kdy-Kde-Co v Olomouci*, leden 1981, s. 20–21.
- Šula, B. (1981): První poslové jara – čemeřice. *Kdy-Kde-Co v Olomouci*, únor 1981, s. 22–23.
- Šula, B. (1981): Otevřely se hrady, zámky, jeskyně. *Kdy-Kde-Co v Olomouci*, květen 1981, s. 26.
- Šula, B. (1981): O Arboretu v Bílé Lhotě. *Kdy-Kde-Co v Olomouci*, říjen 1981, s. 26–27. (Publikováno pod značkou bšu)
- Šula, B. (1982): Poznámky k zeleni v Olomouci. *Sborník Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci*, 6, s. 69–71.
- Šula, B. (1982): Výroční členská schůze Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci : Zpráva jednatele za rok 1981. *Zpravodaj Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci*, 17–18, s. 10–17.
- Šula, B. (1982): Park v zimě : Význačné dřeviny ve Smetanových sadech. *Kdy-Kde-Co v Olomouci*, únor 1982, s. 24–25. (Publikováno pod značkou bšu)
- Šula, B. (1982): Několik námětů k problematice životního prostředí města Olomouce a jeho okolí. *Kdy-Kde-Co v Olomouci*, duben 1982, s. 1.
- Šula, B. (1982): O vůni rostlin. *Kdy-Kde-Co v Olomouci*, červenec 1982, s. 24–25.

- Šula, B. (1983): Úvod. In: *Krajské vlastivědné muzeum (1951–1983). 100 let: Sborník k 100. výročí založení 1. českého muzea na Moravě a u příležitosti 135. výročí vzniku olomouckého muzejnictví*. Olomouc : Krajské vlastivědné muzeum. S. 11–13.
- Šula, B. (1983): Příspěvek k problematice botanických sbírek v muzeu. *Zprávy Krajského vlastivědného muzea v Olomouci*, 221, s. 43–46.
- Šula, B. (1984): Rostliny jako symbol míru. *Kdy-kde-co v Olomouci*, březen 1984, s. 25.
- Šula, B. (1985): Josef Duda – 60 let. *Časopis Slezského muzea v Opavě : ser. A*, 35 (1), s. 95–96.
- Šula, B. – Hekele, S. (1985): Arboretum v Bílé Lhotě. *Zprávy Krajského vlastivědného muzea v Olomouci*, 233, s. 7–10.
- Labská, H. – Šula, B. (1985): Zoologická zahrada v Olomouci. *Zprávy Krajského vlastivědného muzea v Olomouci*, 233, s. 2–4.
- Randuška, D. – Šomšák, L. – Háberová, I. (1986): *Barevný atlas rostlin*. Ostrava : Profil, Bratislava : Obzor. [Překlad]
- Šula, B. (1986): Několik poznámek ke Grygovským kopcům : Květena. *Kdy-Kde-Co v Olomouci*, březen 1986, s. 17. (Publikováno pod značkou bš)
- Šula, B. (1986): Jaro v lese Království : Květena. *Kdy-Kde-Co v Olomouci*, květen 1986, s. 20–21. (Publikováno pod značkou bš)
- Duda, J. – Opravil, E. – Šula, B. (1990): Horské druhy v květeně Nízkého Jeseníku a přilehlých území. *Časopis Slezského zemského muzea v Opavě : ser. A*, 39 (2), s. 133–146.
- Duda, J. – Opravil, E. – Šula, B. (1990): Horské druhy v květeně Nízkého Jeseníku a přilehlých území. (Dokončení). *Časopis Slezského zemského muzea v Opavě : ser. A*, 39 (3), s. 247–265.
- Šula, B. (1992): Josef Otruba a Heinrich Laus, olomoučtí botanikové 1. poloviny 20. století. *Zprávy Vlastivědného muzea v Olomouci*, 269, s. 50–51.
- Duda, J. – Opravil, E. – Šula, B. (1992): Karpatský geoelement v květeně Nízkého Jeseníku a přilehlých území. *Časopis Slezského zemského muzea v Opavě : ser. A*, 41 (2), s. 133–149.
- Duda, J. – Opravil, E. – Šula, B. (1993): Chráněné a ohrožené druhy v květeně Nízkého Jeseníku a přilehlých území – 1. *Časopis Slezského zemského muzea v Opavě : ser. A*, 42 (1), s. 31–42.
- Duda, J. – Opravil, E. – Šula, B. (1993): Chráněné a ohrožené druhy v květeně Nízkého Jeseníku a přilehlých území – 2. *Časopis Slezského zemského muzea v Opavě : ser. A*, 42 (2), s. 137–152.
- Duda, J. – Opravil, E. – Šula, B. (1994): Chráněné a ohrožené druhy v květeně Nízkého Jeseníku a přilehlých území – 3. *Časopis Slezského zemského muzea v Opavě : ser. A*, 43 (1), s. 45–56.
- Duda, J. – Opravil, E. – Šula, B. (1994): Chráněné a ohrožené druhy v květeně Nízkého Jeseníku a přilehlých území – 4. *Časopis Slezského zemského muzea v Opavě : ser. A*, 43 (2), s. 113–127.
- Duda, J. – Opravil, E. – Šula, B. (1994): Chráněné a ohrožené druhy v květeně Nízkého Jeseníku a přilehlých území – 5. *Časopis Slezského zemského muzea v Opavě : ser. A*, 43 (3), s. 263–275.
- Duda, J. – Opravil, E. – Šula, B. (1995): Chráněné a ohrožené druhy v květeně Nízkého Jeseníku a přilehlých území – 6. *Časopis Slezského zemského muzea v Opavě : ser. A*, 44 (1), s. 63–74.

- Duda, J. – Opravil, E. – Šula, B. (1995): Chráněné a ohrožené druhy v květeně Nízkého Jeseníku a přilehlých území – 7. *Časopis Slezského zemského muzea v Opavě : ser. A*, 44 (2), s. 111–122.
- Duda, J. – Opravil, E. – Šula, B. (1995): Zajímavé druhy v květeně Nízkého Jeseníku a přilehlých území – 1. *Časopis Slezského zemského muzea v Opavě : ser. A*, 44 (2), s. 193–202.
- Šula, B. (1999): Přírodovědné sbírky olomouckého muzea a přírodovědná pracoviště před půl stoletím. In: *150 let olomouckého muzejnictví : sborník příspěvků z konference : Olomouc, říjen 1998*. Olomouc : Vlastivědné muzeum v Olomouci. S. 11–13. ISBN 80-85037-19-X.
- Šula B. (2000): O dvou bratrancích. In: Kolář, B. (ed.): *Slovanské gymnázium literární : výběrová antologie literárně orientovaných textů studentů a absolventů*. Olomouc : Danal. S. 160–162. ISBN: 80-85973-81-2.
- Šula B. (2002): *Pohádky o květinách ; z knih „Pohádky lesní moudrosti“ upravila Anna Velichová-Ida*. Praha : Junák – svaz skautů a skautek ČR. 64 s. ISBN 80-86109-82-8.

Publikace bez uvedení roku vydání

- Šula B. [1995]: *Pohádky lesní moudrosti : pohádky pro děti i dospělé*. Mohelnice : Pavel Krajíček. 123 s.
- Šula B. [1996]: *Pohádky lesní moudrosti II*. Mohelnice : Pavel Krajíček. 70 s.
- Šula B. [1998]: *Pohádky lesní moudrosti III*. Mohelnice : Pavel Krajíček. 83 s.

Nepublikované studie, uložené dnes vesměs v příslušných okresních archivech

- Šula, B. (1953): *Krajinářsko-botanický posudek pro sídliště Technoplast Chropyně*. 13 s., MS. [Součást projektu; depon. in Archiv KNV Gottwaldov.]
- Šula, B. (1953): *Krajinářsko-botanický posudek pro sídliště Lignit Dubňany*. 11 s., MS. [Součást projektu; depon. in Archiv KNV Gottwaldov.]
- Šula, B. (1953): *Krajinářsko-botanický posudek pro sídliště Zouhar Ždánice*. 9 s., MS. [Součást projektu; depon. in Archiv KNV Gottwaldov.]
- Šula, B. (1953): *Krajinářsko-botanický posudek pro sídliště Nafta u Lužice*. 11 s., MS. [Součást projektu; depon. in Archiv KNV Gottwaldov.]
- Šula, B. (1953): *Rašeliniště u Vidnavy a případné možnosti využití*. 10 s., MS. [Depon. in Archiv KNV Olomouc.]
- Šula, B. (1953): *Rozbor vegetačního krytu v okresech Olomouckého kraje (pro účely rajonizace krajiny)*. [Okr. Olomouc 71 s., Bruntál 36 s., Hranice 54 s., Jeseník 45 s., Kojetín 36 s., Litovel 46 s., Prostějov 52 s., Přerov 39 s., Rýmařov 40 s., Šternberk 40 s., Šumperk 60 s., Zábřeh na Mor. 46 s.] MS. [Depon. in Archiv KNV Olomouc, součást projektu.]
- Šula, B. (1954): *Krajinářsko-botanický posudek sídliště Bažantnice u Hodonína*. 9 s., MS. [Součást projektu; depon. in Archiv KNV Gottwaldov.]
- Šula, B. (1954): *Přírodní poměry některých okresů (Bruntál, Jeseník, Olomouc, Rýmařov, Šumperk)*. [Součást projektu; depon. in Archiv Kraj. střed. územ. plán. Olomouc.]
- Šula, B. (1954): *Studie k projektu Jesenického národního parku přírodního*. – 86 p., ms. [Depon. in Archiv KNV Olomouc.]
- Šula, B. (1957): *Studie k projektu Jesenického přírodního parku*. 86 s., MS. [Depon. in Archiv KNV Olomouc.]

Šula, B. (1957): *Sopečné útvary na Bruntálsku (část botanická)*. 27 s., MS. [Depon. in Archiv KNV Olomouc.]

Životopisné články o RNDr. Bohumilu Šulovi:

Anonymus (1976): Láska k přírodě. *Středisko*, 63 (1974–1976), s. 253.

Anonymus (1980): Zasloužil se o olomoucké muzejnictví. *Kdy-Kde-Co v Olomouci*, leden 1980, s. 23.

Anonymus (1980): Zasloužilý pracovník kultury. *Zpravodaj Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci*, 13/14, s. 16–17.

BH [Bronislav Hlůza] (2007): Šula Bohumil. Heslo In: Dokoupil, L. (ed.): *Biografický slovník Slezska a severní Moravy*, nová řada, seš. 10 (22), s. 65–66.

Duda, J. (1980): RNDr. Bohumil Šula šedesátníkem. (Bibliografie 1950–1978). *Časopis Slezského muzea v Opavě : ser. A*, 29 (1), s. 93–96.

Hlůza, B. (1985): RNDr. Bohumil Šula – 65 let. *Zpravodaj Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci*, 21/22, s. 28–29.

J. D. [Josef Duda] (1980): K šedesátinám dr. Bohumila Šuly. *Vlastivědné listy Severomoravského kraje*, roč. 6, č. 2, s. 42–43.

Janáčková, H. (1980): Dr. Bohumil Šula šedesátníkem. *Severní Morava*, 39, s. 75–77. (Výběr z botanické bibliografie 1948–1980).

Kolář, B. (2002): Nejznámější botanik na Moravě? Doktor Šula, zvaný Bob. In: Bartoš, L. (ed.): --vzděláván budiž-- : 135 let Slovanského gymnázia, 100 let od založení České reálky. Olomouc : Slovanské gymnázium. S. 253–254. ISBN 80-238-9308-4.

MT [Milan Tichák] (2000): Bohumil Šula. In: Kolář, B. (ed.): *Slovanské gymnázium literární : výběrová antologie literárně orientovaných textů studentů a absolventů*. Olomouc : Danal. S. 160. ISBN: 80-85973-81-2.

Neuhäuslová, Z. (1996): Jubilea členů ČBS. *Preslia*, 67 (1965), s. 327–332. (s. cit. s. 327: RNDr. Bohumil Šula – 75 let. - Odkaz na článek V. Pospíšila in *Preslia* 52 (3), s. 279–282).

Pospíšil, V. (1980): RNDr. Bohumila Šula. *Preslia*, 52 (3), s. 279–282. (Bibliografie botanických prací 1948–1979).

Purkyňová, E. (2002): Vzpomínka na RNDr. Bohumila Šulu. *Časopis Slezského zemského muzea v Opavě : ser. A*, 51, s. 286.

Rusek, L. (2002): Z pietního rozloučení s RNDr. Bohumilem Šulou, CSc. (maturitní ročník 1940, C). In: Bartoš L. (ed.): --vzděláván budiž-- : 135 let Slovanského gymnázia, 100 let od založení České reálky. Olomouc : Slovanské gymnázium. S. 254–256. ISBN 80-238-9308-4.

Tlusták, V. (1990): Muzejní botanická práce. *Zprávy Krajského vlastivědného muzea v Olomouci*, 263, s. 29–31.

Další prameny:

Kantor, L. Čibiabos (2008): RNDr. Bohumil Šula – Bobšula. In: *Významné osobnosti JeLŠ – Jesenická lesní škola*. [online]. ©2008 [cit. 10.7.2009]. Dostupné na World Wide Web: <<http://jels.skauting.cz/text/kategorie/osobnosti>>.

Kvapil, L. Sir (2001): *In memoriam bratra Boba*. [online]. [cit. 11.3.2005]. Dostupné na World Wide Web: <<http://jels.skauting.cz/index.php?co=memoriam.html>>.

Rusek, L. Šaman (2001): *Rozloučení s bratrem Bobem Šulou*. [online]. [cit. 11.3.2005]. Dostupné na World Wide Web: <[internethhttp://jels.skauting.cz/index.php?co=memoriam.html](http://jels.skauting.cz/index.php?co=memoriam.html)>.

Doporučená citace:

Tlusták, V. – Hlůza, B. (2009): Význačný botanik a muzejní pracovník RNDr. Bohumil Šula (3. 1. 1920–2. 11. 2001). *Zprávy Vlastivědného muzea v Olomouci*, 297, s. 72–85. ISSN 1212-1134.

K osmdesátinám prof. RNDr. Bronislava Hlůzy, CSc. 80-year Anniversary of Professor RNDr. Bronislav Hlůza, CSc.

Magda Zmrhalová

Vlastivědné muzeum v Šumperku, Hlavní třída 22, 787 31 Šumperk

ABSTRAKT

8. března 2009 oslavil své osmdesáté narozeniny prof. RNDr. Bronislav Hlůza, CSc., vysokoškolský učitel, botanik a mykolog. Narodil se v roce 1929 v Lošticích. V předloženém článku jsou zaznamenány vzpomínky oslavence na jeho život a profesní dráhu vysokoškolského pedagoga a mykologa. Působil jako odborný asistent a vedoucí katedry na Pedagogickém institutu v Olomouci (1960–1964) a vedoucí Katedry přírodopisu a základů zemědělské výroby Pedagogické fakulty Univerzity Palackého (1964–1970, 1975–1990 a 1991–2001). V roce 1997 byl jmenován profesorem pro obor botanika. Jsou uvedeny i jeho mimoprofesní aktivity (zpravodaj a konzervátor ochrany přírody, soudní znalec v oboru mykotoxikologie), jeho popularizační, osvětová, výstavní a vědecká činnost. Publikoval na 220 vědeckých prací, odborných i populárních článků. Úplná bibliografie jeho prací je součástí tohoto článku.

ABSTRACT

Professor RNDr. Bronislav Hlůza, CSc., pedagogue, botanist and mycologist, celebrated his 80th Birthday on 8 March, 2009. He was born in 1929 in Loštice. Honoree's memories on his life and career of academic pedagogue and mycologist are given in the paper. He used to be an assistant professor and a head of Pedagogic Institut in Olomouc (1960–1964) and a head of Department of biology, Faculty of Education, Palacký University Olomouc (1964–1970, 1975–1990 and 1991–2001). He obtained a Professor degree for botany in 1997. All his other activities he has been involved are mentioned (correspondent and conservator of nature conservation, authorized expert in mycotoxicology, interpretation, cultural, exhibitory and scientific activities). He has written about 220 scientific and popular science papers. A comprehensive bibliography of the papers is included.

Klíčová slova: Bronislav Hlůza, Loštice, pedagog, mykolog, mykotoxikolog, Univerzita Palackého Olomouc, bibliografie

Key words: Bronislav Hlůza, Loštice, pedagogue, mycologist, mycotoxicologist, Palacký University Olomouc, bibliography

Letošního 8. března oslavil své osmdesáté narozeniny prof. RNDr. Bronislav Hlůza, CSc., významný mykolog, botanik a vysokoškolský pedagog, dlouholetý člen a předseda biologické sekce Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci (VSMO) a vedoucí mykolo-

gické poradny při Krajském vlastivědném muzeu v Olomouci (KVM), a především vzácný a ušlechtilý člověk.

Profesor Hlůza se narodil 8. března 1929 v Lošticích. V roce 1948 ukončil studia na Opletalově státním reálném gymnáziu v Litovli maturitou, po níž absolvoval přírodovědecké biennium na Filozofické fakultě UP, obor učitelství přírodopisu a zeměpisu pro školy III. stupně. Ve studiu těchto oborů pokračoval na Přírodovědecké fakultě Masarykovy univerzity v Brně, kde v roce 1952 získal aprobaci pro vyučování geografie, biologie a geologie na školách III. stupně. Rok před ukončením studií se dobrovolně přihlásil do učitelské služby v Ostravském kraji, kde byl nedostatek učitelů. Tehdy učil na Škole důstojnického dorostu v Novém Jičíně. V letech 1954–1957 učil na Jedenáctileté střední škole ve Šternberku a v letech 1957 až 1959 na Fučíkově střední pedagogické škole v Olomouci. V letech 1959–1964 působil jako odborný asistent a vedoucí katedry na Pedagogickém institutu v Olomouci a s obnovením Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v roce 1964 se stal vedoucím Katedry přírodopisu a základů zemědělské výroby. Tuto funkci vykonával v letech 1964–1970, 1975–1990, 1991–2001 (v roce 1985 byla katedra přejmenována na Katedru biologie a didaktiky biologie a současný název je Katedra biologie). V roce 1967 obhájil disertační práci z oboru mykologie, složil rigorózní zkoušky na Přírodovědecké fakultě UP a byl promován na doktora přírodních věd. V roce 1976 obhájil kandidátskou práci z oboru mykologie (Rozšíření některých druhů rodu *Amanita* v ČSR a poznámky k jejich ekologii) a získal titul kandidáta biologických věd. V roce 1983 byl jmenován docentem pro obor botanika na Přírodovědecké fakultě UP. V roce 1997 byl jmenován profesorem pro obor botanika a v roce 2004 byl jmenován emeritním profesorem UP.

Jako vysokoškolský pedagog a vědecký pracovník se profesor Hlůza významně zasloužil o výchovu přírodovědně zaměřených pedagogů a o rozvoj mykologie. V letech 1955–1971 působil jako zpravodaj a od roku 1972 až do zrušení okresů jako konzervátor Státní ochrany přírody. Významnou měrou se zasloužil o popularizaci a o osvětovou činnost. V letech 1963–2003 působil v Olomouci v mykologické poradně, doposud pořádá přednášky pro veřejnost, vede mykologické a vlastivědné exkurze a organizuje výstavy hub. V letech 1971–1995 byl předsedou biologické sekce Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci. V rámci této funkce konal přednášky a vedl exkurze pro členy sekce i pro ostatní veřejnost. Je soudním znalcem v oboru mykotoxikologie a od 70. let dvacátého století spolupracuje s Lékařskou fakultou UP v Olomouci a zdravotnickými zařízeními na řešení vážných případů otrav houbami. Současně také spolupracuje s památkáři – vypracovává expertizy zdravotního stavu krovů chráněných objektů z hlediska napadení dřevokaznými houbami.

O aktivní životní dráze profesora Hlůzy, naplněné svědomitou a obětavou prací, je více napsáno např. ve Zpravodaji VSMO z roku 1985 (č. 21–22) v příspěvku Václava Stratila nazvaném *Jubilejní bilance* a v níže citovaných jubilejních medailoncích (kapitola Publikované životopisy a hodnocení práce). Chtěla jsem se však o milém jubilantovi dozvědět ještě něco víc, a proto jsem ho poprosila o krátký rozhovor. Je mi ctí, že na stránkách Zpráv VMO nyní mohu přetlumočit jeho vyprávění.

Zajímalo mě, co jej vedlo k tak hlubokému zájmu o mykologii, botaniku, o přírodovědu vůbec. Jeho vztah k přírodě se formoval již v rodině a samozřejmě v prostředí, ve kterém žil – v Lošticích, kam se stále tak rád vrací. Jako 12–13letý chlapec vstával i o prázdninách denně již v pět hodin, aby se svými vrstevníky podnikal výpravy i do vzdálenějšího okolí Loštic, např. podél Třebůvky do Jeřmaně a dále do Obectova. Měl také

šťestí na své učitele: první, kdo ovlivnil jeho budoucí dráhu botanika a pedagoga a kdo v něm probudil hluboký zájem o houby a rostliny, byl jeho učitel na gymnáziu v Litovli, botanik RNDr. Eduard Hejný. Profesor Hejný tehdy vedl školní knihovnu, ve které mu náš oslavenec pomáhal a občas si jako 11–12letý něco přečetl. Tehdy se mu do rukou dostal Polívkův Klíč ke květeně českých zemí, který se mu stal významnou inspirací k zájmu o botaniku. Na začátku sekundy mu také prof. Hejný předal Diplom časopisu Vesmír, který se uděloval za výjimečný zájem o přírodní vědy. Diplom byl podepsaný budoucím akademikem Bohumilem Němcem a jeho obdržení znamenalo pro tehdejšího studenta Hlůzu první zásadní postrčení života k tomu, aby jeho počínání bylo cílevědomé.

Lošticko bývalo velmi bohaté zvláště na jedlé houby a prof. Hlůza si již v chlapeckém věku vedl fenologický kalendář hub. Své první mykologické údaje pak předával přednímu českému mykologovi Františku Smotlachovi, s nímž si korespondoval již ve svých 13 letech. Od něho zjistil, že existuje časopis houbařů, objednal si ho a Smotlacha mu napsal: „Vítám vás do řad mykologů“. Motivoval ho tím, že v říši hub je ještě mnoho zajímavých, dosud neodhalených věcí. Jejich korespondence brzy vyústila v úzkou spolupráci. V roce 1963 navrhl našemu jubilantovi RNDr. František Šmarda, aby se specializoval na biologii a zeměpisné rozšíření rodu muchomůrka (*Amanita*) se slovy, že jeho samotného ten rod zajímá, ale už nebude mít čas ho zpracovat. Tomuto tématu se pak prof. Hlůza věnoval ve své kandidátské práci z oboru mykologie (Rozšíření některých druhů rodu *Amanita* v ČSR a poznámky k jejich ekologii, 1976) a dále jej rozvíjel v dalších odborných článcích.

O své budoucí profesi uvažoval prof. Hlůza již na vyšším gymnáziu, kdy začal vznikat jeho zájem o učitelství přírodovědy a zeměpisu. Jako student primy se seznámil s prvními populárně vědnými časopisy, kterými pro něj byly Vesmír a Širým světem. Díky těmto časopisům si začal uvědomovat, že přírodní vědy a geografie mají mnoho styčných bodů a že je to dobrá kombinace pro studium na vysoké škole. Když se po maturitě rozhodoval, co v životě dělat dál, zvolil si studium těchto oborů. Ke konci vysokoškolského studia se v souvislosti s reformou školství musel rozhodnout, zda bude studovat větev učitelskou nebo odbornou (učitelé nemohli končit doktorátem). A protože, jak sám říká, nechtěl dělat vědu, ale chtěl učit a být v terénu, rozhodl se pro učitelské studium. Když v r. 1951 přišla výzva, že je nedostatek učitelů, přihlásil se před ukončením studií na Ostravsko a působil jako učitel na Škole důstojnického dorostu v Novém Jičíně. Na toto období prof. Hlůza rád vzpomíná, neboť se konečně dostal k pedagogické činnosti a současně dalším kantorským aktivitám. Byly to především terénní exkurze do Veřovských vrchů a Beskyd. Tam začaly jeho první terénní sondy – cílevědomé zapisování hub, rostlin a terénních i vlastivědných poznámek ke všemu, co ho zaujalo, co potřeboval k výuce. Tam si začal uvědomovat, že učit znamená znát něco podrobněji, než lze nastudovat z knih. Došel k poznání, že se nelze naučit pouze z knih, co a jak učit, ale že je třeba získat především praktickou zkušenost, neztrácet kontakt s přírodou a společností. Do pedagogické činnosti, jako ostatně do všech svých aktivit, vkládal velké osobní zaujetí. Své žáky vedl k badatelské práci ve studentském vědeckém kroužku, byl organizátorem a členem poroty okresních kol biologických olympiád. V mimoškolní činnosti se nevěnoval pouze svým studentům, ale vedl i kurzy pro učitele přírodopisu a biologie v bývalém Severomoravském kraji. Během své pedagogické praxe vychoval přes 1200 pedagogů. S mnoha svými bývalými žáky udržuje přátelské vztahy a pravidelně se s nimi setkává.

Ruku v ruce s jeho pedagogickou činností a vědeckou prací jde také popularizační a osvětová činnost, kterou profesor Hlůza považoval za významnou složku své vzdě-

lávací práce a již se věnuje trvale. V této oblasti spolupracuje řadu let s olomouckým muzeem, kde navázal úzký kontakt s významným botanikem a muzejním pracovníkem RNDr. Bohumilem Šulou. Poprvé se s ním coby skautským instruktorem setkal již v roce 1946 jako účastník skautské Lesní školy ve Zlatých Horách a později jako student na přírodovědeckém bienniu, kde tehdy dr. Šula učil. V roce 1955 navštívil dr. Šulu již jako botanika olomouckého muzea a stal se členem tehdy biologického kroužku (který přerostl v biologickou sekci Vlastivědné společnosti muzejní). Tak začala jeho dlouholetá a neutu-
chající přednášková činnost pro veřejnost, organizace mykologických výstav, botanických, mykologických a vlastivědných exkurzí a zájezdů. Mykologické výstavy organizuje i mimo Olomouc. Díky jeho vlastní aktivitě se např. ve Vlastivědném muzeu v Šumperku od roku 1999 pořádají houbařské výstavy každoročně (s výjimkou roku 2003, kdy se pro nepří-
znivé klimatické podmínky pro výskyt hub musela výstava zrušit). Mykologické výstavy v Šumperku spoluorganizuje společně s Ing. Jiřím Lazebníčkem.

Není to ovšem jen osvětová činnost, které se profesor Hlůza stále aktivně věnuje. Spo-
lupracuje např. s Botanickým ústavem Akademie věd ČR, kam pravidelně posílá údaje o svých floristických nálezech, jejichž dosavadní počet činí neuvěřitelných 34 000. Podílí se na budování mykologického herbáře sbírkových fondů Vlastivědného muzea v Olomouci, do něhož zpracoval již téměř 1700 herbářových položek. Profesor Hlůza je aktivně činný i publikačně, dosud publikoval na 220 vědeckých prací, odborných i populárních článků. Úplná bibliografie jeho prací, která dosud nebyla uveřejněna, je součástí tohoto článku.

Životní dráha profesora Hlůzy je mimořádná a je naplněná významnými událostmi a obdivuhodným množstvím aktivit. Kdo ho zná, ví, že profesor je velmi laskavý, spra-
vedlivý a skromný člověk. Vše, do čeho se pustí, vykonává s láskou, velmi pečlivě a neo-
kázale. Přestože se plně a aktivně věnoval vědě, mykologii, sám se považoval především za pedagoga – studenti pro něj byli vždy na prvním místě. Naprosto samozřejmě a bez
ustání naplňuje své životní krédo: Udělat víc, než je povinnost. Přitom svůj přínos pro vědu hodnotí skromně: „Nepovažuji se za vědce. Snažil jsem se dobře učit a udělat něco navíc; sám svůj přínos mohu těžko hodnotit... snad že jsem přispěl k poznatkům o rozšíření
hub v České republice...“.

Popřejme tedy váženému a milému panu profesorovi pevné zdraví do dalších let, hod-
ně pěkných mykologických nálezů, mnoho krásných chvil strávených v kruhu rodinném
i s přáteli, a aby uskutečnil všechno, co má ještě na mnoho let naplánováno.

BIBLIOGRAFIE

1944

Hlůza, B. (1944): Zvířetníkové světlo. *Vesmír*, 22 (1943–44), s. 198. ISSN 0042-4544.

1945

Hlůza, B. (1945): Můj kalendář hub z okolí Loštic (Morava). *Časopis československých houbařů*, 24, s. 30.

1949

Hlůza, B. (1949): *Názvy pozemkových tratí katastru města Loštic*. Seminární práce ze zeměpisu. Univerzita Palackého, Přírodovědné biennium. 6 s.

1951

Hlůza, B. (1951): Loštice (zpráva). *Časopis československých houbařů*, 28, s. 147.

1952

Hlůza, B. (1952): *Kravařsko (Zeměpisná vlastivědná práce)*. Písemná závěrečná práce ze zeměpisu. Masarykova Univerzita Brno, Přírodovědecká fakulta, Katedra geografie. 262 s.

1955

Hlůza, B. (1955): K průzkumu lidových názvů hub. *Časopis československých houbařů*, 32, s. 131.

1956

Hlůza, B. (1956): Houby a kalendář. *Časopis československých houbařů*, 33, s. 107

1958

Hlůza, B. (1958): Přírodní poměry. In: Vlach, J.: *Nízký Jeseník a přilehlé oblasti*. Praha : Sportovní a turistické nakladatelství.

1959

Hlůza, B. (1959): Houby v okolí Staré Lubovně. *Časopis československých houbařů*, 35, s. 55–56.

Hlůza, B. (1959): Přírodní poměry. In: Vlach, J. – Janoušek, V.: *Haná*. Praha : Sportovní a turistické nakladatelství.

1960

Hlůza, B. (1960): Příspěvek k poznání mykoflory v okrese Kamenice nad Lipou. *Časopis československých houbařů*, 36, s. 94–95.

Hlůza, B. (1960): Přírodní poměry. In: Vlach, J. et al.: *Uherskobrodsko*. Praha : Sportovní a turistické nakladatelství.

1961

Hlůza, B. (1961): *Poznávání přírody v terénu*. MS, Pedagogické čtení, Olomouc. 41 s.

Hlůza, B. (1961): Vázičky na stěnu. *Přírodní vědy ve škole : časopis pro didaktiku přírodních věd*, 11 (1960–61), s. 83–84.

Hlůza, B. (1961): Zpráva z Olomoucka. *Časopis československých houbařů*, 38, s. 57.

1963

Hlůza, B. (1963): Houby v přírodopisném praktiku I. *Přírodní vědy ve škole : časopis pro didaktiku přírodních věd*, 13 (1962–63), s. 539–549.

Hlůza, B. (1963): Houby v přírodopisném praktiku II. *Přírodní vědy ve škole : časopis pro didaktiku přírodních věd*, 14 (1963–64), s. 108–117.

Kráčmar, V. – Hlůza, B. (1963): Metodické listy k experimentálnímu pořadu Čsl. Rozhlasu. *Československý rozhlas*.

Metodické listy k experimentálnímu pořadu Čsl. Rozhlasu, který byl vysílán pro ZDŠ

– Metodický list k pořadu „Srdce“. (Vysíláno 21. V. 1963).

– Metodický list k pořadu „Na čekané“. (Vysíláno 21. V. 1963).

- Metodický list k pořadu „Vstup zakázán“. (Vysíláno 22. V. 1963).
- Metodický list k pořadu „Na tom našem dvoře“. (Vysíláno 22. V. 1963).

1964

- Hlůza, B. (1964): Houby. In: Hadač, E. et al.: *Práce s rostlinným materiálem pro posluchače Pedagogického institutu a učitele*. Praha : Státní pedagogické nakladatelství. S. 142–159.
- Hlůza, B. (1964): Přírodní poměry. In: Škrobánek, F. et al.: *Hrubý Jeseník : turistický průvodce*. Praha : Sportovní a turistické nakladatelství.
- Hlůza, B. (1964): Přírodní poměry. In: Turoň, J. – Škrobánek, F. – Vlach, J.: *Severomoravský kraj*. Praha. S. 7–12.
- Hlůza, B. et al. (1964): Severní Morava v diplomových pracích UP a PI v Olomouci. *Severní Morava*, sv. 10, s. 67).

1965

- Hlůza, B. (1965): Dvě nové lokality třepenitky modrající *Hypholoma coprinifacies* (Roll.) Herink na severní Moravě. *Zprávy Vlastivědného ústavu Olomouc*, 122, s. 22–23.

1966

- Hlůza, B. (1966): Příspěvek k ekologii třepenitky modrající *Hypholoma coprinifacies* (Roll.) Herink. *Česká mykologie : časopis Československé vědecké společnosti pro mykologii k šíření znalosti hub po stránce vědecké i praktické*, 20, s. 34–37.
- Rychtera, L. – Hlůza, B. (1966): Z činnosti mykologické poradny v Olomouci. *Česká mykologie : časopis Československé vědecké společnosti pro mykologii k šíření znalosti hub po stránce vědecké i praktické*, 20, s. 128–129.
- Rychtera, L. – Hlůza, B. (1966): Výstava hub v Olomouci. *Zprávy Vlastivědného ústavu Olomouc*, 126, s. 22–23.

1967

- Hlůza, B. (1967): *Ekologická studie muchomůrky citronové, muchomůrky porfyrové a jejich rozšíření v Československu*. Disertační práce. Univerzita Palackého Olomouc, Přírodovědecká fakulta, Katedra botaniky. 225 s., 93 diagr.
- Hlůza, B. (1967): Houby. In: Hadač, E. et al.: *Praktická cvičení z botaniky (pro pedagogické fakulty)*. Praha : Státní pedagogické nakladatelství. S. 122–137, 4 tab.
- Hlůza, B. – Řihošek, B. (1967): Ladislav Rychtera (1922–1967). *Česká mykologie : časopis Československé vědecké společnosti pro mykologii k šíření znalosti hub po stránce vědecké i praktické*, 21, s. 195.
- Řihošek, B. – Hlůza, B. (1967): Za Ladislavem Rychterou (1922–1967). *Mykologický zpravodaj*, 11, s. 7–8.

1968

- Hlůza, B. (1968): Přírodní poměry. In: Vlach, J. et al.: *Turistický průvodce po ČSSR č. 28 : Nízký Jeseník a Oderské vrchy*. Praha : Olympia. S. 3–10.

1969

- Hlůza, B. (1969): Příspěvek k zeměpisnému rozšíření vybraných druhů rodu muchomůrka (*Amanita*). In: Kříž, K. – Lazebníček, J. (ed.): *Zeměpisné rozšíření hub v Československu : Sborník referátů 4. pracovní konference Československých mykologů v Opavě 2.– 5. 9. 1969*. Brno : Československá vědecká společnost pro mykologii, s. 83–86.
- Hlůza, B. (1969): Makroklimatická charakteristika jedovatých muchomůrek (*Amanita*). In: Kříž, K. – Lazebníček, J. (ed.): *Zeměpisné rozšíření hub v Československu : Sborník referátů 4. pracovní konference Československých mykologů v Opavě 2.– 5. 9. 1969*. Brno : Československá vědecká společnost pro mykologii, s. 86–88.
- Hlůza, B. (1969): Areál a ekologie muchomůrky červené – *Amanita muscaria* (L. ex Fr.) Hooker a muchomůrky královské – *Amanita regalis* (Fr.) Michael v Československu. In: Kříž, K. – Lazebníček, J. (ed.): *Zeměpisné rozšíření hub v Československu : Sborník referátů 4. pracovní konference Československých mykologů v Opavě 2.– 5. 9. 1969*. Brno : Československá vědecká společnost pro mykologii, s. 88–90.
- Hlůza, B. (1969): Přírodní poměry. In: Pernica, M. et al.: *Českomoravská vrchovina III. : Střední Svratecko*. Praha. 115 s.

1970

- Hlůza, B. (1970): Zpráva z Olomouce. *Mykologický zpravodaj*, 14, s. 16.

1971

- Hlůza, B. (1971): Příspěvek k poznání hub řádu Agaricales Nízkého Jeseníku v okrese Olomouc. In: *Sborník prací Pedagogické fakulty UP Olomouc, Biologie*, 1971, s. 75–89.
- Hlůza, B. – Řihošek, B. (1971): Olomoucké rozjímání. *Mykologický zpravodaj*, 15, s. 93.

1972

- Hlůza, B. (1972): Příspěvek k ekologii a fenologii václavky obecné (*Armillaria mellea* [Vahl. ex Fr.] Kumm.). Teze referátu. In: *Symposium o václavce obecné Armillaria mellea (Vahl. ex Fr.) Kumm.*, Brno, s. 15–16.
- B. H. [Bronislav Hlůza] (1972): Zpráva z výroční schůze VSMO : Biologická sekce. *Zpravodaj Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci*, 1, s. 3.

1973

- Hlůza, B. (1973): Příspěvek k ekologii a fenologii václavky obecné (*Armillaria mellea* [Vahl. ex Fr.] Kumm.). Teze referátu. In: *Symposium o václavce obecné (Armillaria mellea [Vahl. ex Fr.] Kumm.)*. (Sborník referátů). Brno. S. 81–92.
- B. H. [Bronislav Hlůza] (1972): Zprávy o činnosti sekcí VSMO : Biologická sekce. *Zpravodaj Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci*, 2, s. 3.

1974

- Hlůza, B. (1974): V. celostátní mykologická konference v Olomouci. *Mykologický zpravodaj*, 18, s. 40.
- Hlůza, B. (1974): Houby na olympiádě v r. 1973. *Mykologický zpravodaj*, 18, s. 56.
- B. H. [Bronislav Hlůza] (1974): Zprávy o činnosti sekcí VSMO : Biologická sekce. *Zpravodaj Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci*, 3, s. 5.

1975

- Hlůza, B. (1975): V „Lovech beze zbraní“ za houbami. *Mykologický zpravodaj*, 19, s. 17.
- Hlůza, B. (1975): Konference o národní odborné nomenklatuře rostlin. *Mykologický zpravodaj*, 19, s. 37.
- Hlůza, B. (1975): Uznání olomouckým mykologům. *Mykologický zpravodaj*, 19, s. 102.
- Hlůza, B. (1975): Bohumil Řihošek – 85 let. *Mykologický zpravodaj*, 19, s. 102.
- (-bh-) [Hlůza, B.] (1975): Přednášky v Biologické sekci VSMO. *Zpravodaj Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci*, 6, s. 8.
- (-bh-) [Hlůza, B.] (1975): Z mykologické poradny. *Zpravodaj Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci*, 6, s. 8.
- (-bh-) [Hlůza, B.] (1975): „Mykologický zpravodaj“ o členech VSMO. *Zpravodaj Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci*, 6, s. 9.

1976

- Hlůza, B. (1976): Rozšíření některých druhů rodu *Amanita* v ČSR a poznámky k jejich ekologii. Kandidátská disertační práce. Botanický ústav ČSAV Průhonice. 333 s., 94 tab., 75 grafů, 10 map + append.: Soupis lokalit vybraných druhů rodu *Amanita* v Čechách a na Moravě. 476 s.
- Hlůza, B. (1976): Rozšíření některých druhů rodu *Amanita* v ČSR a poznámky k jejich ekologii. Autoreferát. Univerzita Palackého Olomouc, Pedagogická fakulta. 20 s.
- Hlůza, B. (1976): Jaroslav Kupka – 65 let. *Mykologický zpravodaj*, 20, s. 76.
- Hlůza, B. (1976): Jaromír Diener sedmdesátníkem. *Mykologický zpravodaj*, 20, s. 77–78.
- Hlůza, B. (1976): K 70. narozeninám profesora Jaromíra Dienera. *Zprávy Vlastivědného ústavu v Olomouci*, 179, s. 26–29.
- Hlůza, B. – Šteigl, J. (1976): Problematika ochrany přírody a péče o životní prostředí ve výuce na Pedagogické fakultě UP. In: *Sborník z Ideologického symposia o ochraně a tvorbě životního prostředí 7. října 1976 : k oslavám 30. výročí obnovení univerzity v Olomouci*. S. 206–210.

1978

- Hlůza, B. (1978): K 85. narozeninám Bohumila Knoflíčka. *Zprávy Vlastivědného ústavu v Olomouci*, 193, s. 26.

1979

- Hlůza, B. (1979): Karte der Verbreitung des grünen Knollenblätterpilzes – *Amanita phalloides* – in der Tschechoslowakei. *Česká mykologie*, 33, s. 250–251.
- Hlůza, B. (1979): Výzva ke spolupráci při mapování jedovatých druhů hub v ČSSR. *Česká mykologie*, 33, s. 250–251.
- Hlůza, B. (1979): Používání jednotného národního názvosloví (Diskusní příspěvek). In: Holub, J. (ed.): *K problematice českého odborného jmenosloví rostlin : Sborník referátů a diskuzních příspěvků : Praha : 30. 11.–1. 12. 1979. 1. vyd. Praha : Academia. Edice – Studie ČSAV*, 6, s. 168–169.

1980

- Hlůza, B. (1980): O mapování jedovatých druhů hub. *Zprávy Krajského vlastivědného muzea v Olomouci*, 205, s. 21–23.

1981

- Hlůza, B. (1981): Na pomoc nové mapovací akci. *Mykologické listy*, 2, s. 14–15.
- Hlůza, B. (1981): Je klouzek obecný potenciálně jedovatý? *Mykologické listy*, 3, s. 15–16.
- Hlůza, B. (1981): Jaromír Diener – 75 let. *Mykologické listy*, 3, s. 20.
- Hlůza, B. (1981): K 70. narozeninám Jaroslava Kupky : Bibliografie 1948–1979. *Zprávy Krajského vlastivědného muzea v Olomouci*, 209, s. 37–46.
- Hlůza, B. (1981): Mapování jedovatých hub v ČSSR. In: Semerdžieva, M. – Šašek, V. (ed.): *Organizace boje proti otravám houbami v ČSSR a v Polsku : Sborník referátů z československo-polského mykologického semináře : 6.–10. října 1981 : Ostravice*. Praha. S. 33–39.
- Hlůza, B. (1981): Vzpomínka na profesora RNDr. Eduarda Hejného. In: Lón, F. (ed): *Osmdesát let gymnázia Jana Opletala v Litovli 1901–1981*. Litovel : Gymnázium Jana Opletala. S. 160–161.

1982

- Hlůza, B. (1982): Čarovné kruhy hub. *Živa*, 7, s. 18.
- Hlůza, B. (1982): Nové mapované druhy hub v ČSSR. *Mykologické listy*, 7, s. 18.
- Hlůza, B. (1982): Údaje o rozšíření muchomůrky zelené (*Amanita phalloides* [Fr.] Link.). *Mykologické listy*, 7, s. 18.
- Hlůza, B. – Kuthan, J. – Lizoň, P. (1982): Geografický výskyt, ekologie a fenologie *Amanita phalloides* v Československu. In: *Souhrny referátů VII. celostátní mykologické konference v Českých Budějovicích 13.–18. září 1982*. Praha : Československá vědecká společnost pro mykologii při ČSAV. S. 17.

1983

- Hlůza, B. – Kuthan, J. – Lizoň, P. (1983): Geographical distribution, ecology and phenology of *Amanita phalloides* in Czechoslovakia : Abstrakty referátů přednesených na VII. celostátní mykologické konferenci v Českých Budějovicích 13. –18. září 1982. *Česká mykologie*, 37, s. 122–123.
- Hlůza, B. – Kuthan, J. – Lizoň, P. (1983): Geografický výskyt, ekologie a fenologie *Amanita phalloides* (Fr.) Link. v Československu. *Zprávy Krajského vlastivědného muzea v Olomouci*, 225, s. 21–30.

1984

- Antonín, V. – Hlůza, B. (1984): Rozšíření a ekologie muchomůrky porfyrové – *Amanita porphyria* (Alb. et Schw. ex Fr.) Schummel na Moravě. *Časopis Moravského musea v Brně : Vědy přírodní*, 69, s. 95–100.

1985

- Hlůza, B. (1985): RNDr. Bohumil Šula – 65 let. *Zpravodaj Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci*, 21/22, s. 28–29.
- Hlůza, B. (1985): Výchova k péči o životní prostředí na školách v ČSSR. *Bulletin vedoucího pracoviště vědeckotechnického rozvoje Státního ústavu památkové péče a ochrany přírody*, 2/1985, s. 169–173.
- Hlůza, B. (1985): Houby jako bioindikátory. *Bulletin vedoucího pracoviště vědeckotechnického rozvoje Státního ústavu památkové péče a ochrany přírody*, 2/1985, s. 245–253.

Hlůza, B. (1985): Jaromír Diener (14. V. 1906– 6. V. 1984). *Česká mykologie*, 39, s. 183–184.

Antonín, V. – Hlůza, B. (1985): Rozšíření a ekologie muchomůrky tygrované *Amanita pantherina* (DC. ex Fr.) Krombh. na Moravě. *Časopis Moravského musea v Brně : Vědy přírodní*, 70, s. 93–107.

1986

Hlůza, B. (1986): Jaroslav Kupka – 75 let : Bibliografie 1980–1985. *Zprávy Krajského vlastivědného muzea v Olomouci*, 243, s. 29–31.

Hlůza, B. – Antonín, V. (1986): Bibliografie Mykologického zpravodaje (1957–1977). *Acta Universitatis Palackianae Olomucensis, Biologica*, 4, s. 7–96.

Antonín, V. – Hlůza, B. (1986): Rozšíření a ekologie muchomůrky slámožluté – *Amanita gemmata* (Fr.) Gill. na Moravě. *Časopis Moravského musea v Brně : Vědy přírodní*, 71, s. 73–84.

Kubička, J. – Hlůza, B. (1986): Verbreitung des Satanaspilzes (*Boletus satanas* Lenz) in der ČSSR. *Česká mykologie*, 40, s. 118–119.

1987

Hlůza, B. (1987): Chorologie jedovatých hub v ČSSR. *Zprávy Československé botanické společnosti při ČSAV*, 22, append. (Materiály) 7, 13–16.

Hlůza, B. (1987): Výsledky mapování jedovatých hub v ČSSR. *Mykologické listy*, 28, s. 19–20.

Hlůza, B. (1987): Rozšíření muchomůrky královské – *Amanita regalis* (Fr.) Michael v Československu. In: Kuthan, J. (ed.): *Houby horských smrčín a podhorských smrkových porostů v Československu*. Praha : ČSVSM. S. 48–51.

Hlůza, B. (1987): Příspěvek k autekologii muchomůrky růžovky – *Amanita rubescens* (Pers. ex Fr.) S. F. Gray. In: Fellner, R. (ed.): *Ekologie mykorrhiz a mykorrhizních hub*. Pardubice : DT ČSVTS. S. 130–136.

Antonín, V. – Hlůza, B. (1987): Rozšíření a ekologie muchomůrky červené – *Amanita muscaria* (L. Fr.) Hook. na Moravě. *Acta Musei Moraviae : Scientiae Naturales*, 72, s. 97–105.

1988

Hlůza, B. (1988): Příspěvek k poznání mykoflóry bučin v Severomoravském kraji. In: Kuthan, J. (ed.): *Houby bučin v Československu*. Praha : ČSVSM. S. 25–29.

Antonín, V. – Hlůza, B. (1988): Rozšíření a ekologie muchomůrky citrónové – *Amanita citrina* (Schaeff.) ex Roques na Moravě. *Acta Musei Moraviae : Scientiae Naturales*, 73, s. 97–113.

Hlůza, B. – Antonín, V. (1988): Rozšíření a ekologie vláknice začervenalé – *Inocybe erubescens* Blytt na Moravě. *Acta Universitatis Palackianae Olomucensis, Biologica*, 5, s. 161–174.

Semerdzíeva, M. – Cvrček, Z. – Herink, J. – Hlůza, B. – Hruška, L. – Kuthan, J. – Šimůnek, J. – Štětková, A. (1988): Statistik der Pilzvergiftungen in den Jahren 1985 und 1986 in vier Bezirken (Verwaltungskreisen) der böhmischen Länder. *Česká mykologie*, 42(4), s. 222–226.

1989

- Hlůza, B. (1989): K rozšíření muchomůrky císařky (*Amanita caesarea*) v Československu. In: Kotlaba, F. – Šebek, S. (ed.): *Aktuální rozšíření některých druhů řas, mechů, lišejníků a hub v Československu*. Praha : ČSVSM. S. 15–21.
- Hlůza, B. (1989): Katedra biologie a didaktiky biologie pedagogické fakulty. *Stráž Lidu*, roč. 69, č. 96, 17.8.1989, s. 4.
- Antonín, V. – Hlůza, B. (1989): Rozšíření a ekologie závojenky olovové (*Entoloma eulividum* Noordeloos) na Moravě. *Acta Musei Moraviae : Scientiae Naturales*, 74, s. 125–134.

1990

- Hlůza, B. (1990): Příčiny úbytku hub v ČSSR. In: Jalynskaja, N. S. – Karczmarz, K. – Bystrek, J. – Wolgin, S. A. (eds.): *Badania biologiczne ekosystemów ladowych i wodnych Roztocza i Karpat Wschodnich w warunkach antropopresji*. Lublin : Instytut Biologii, Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej. S. 45–47.
- Hlůza, B. (1990): Bibliografický index 1.–12. ročníku České mykologie (1947–1958). *Acta Universitatis Palackianae Olomucensis, Biologica*, 6, s. 9–50.
- Hlůza, B. (1990): Mykofloristika na Olomoucku. In: *Problematika regionální floristické práce*. Olomouc : Krajské vlastivědné muzeum v Olomouci. S. 17–21.
- Hlůza, B. (1990): Zur Fragen der Erziehung zum Naturschutz und Umweltpflege an Schulen der ČSSR. In: *Aus dem wissenschaftlichen Leben der Pädagogischen Hochschule N. K. Krupskaja Halle/S. Materiale der wissenschaftlichen Tagung „Habitatinseln in der Agrarlandschaft. – III, Teil 2 vom 18.10. –19.10.1988 in Halle (Saale) DDR. Heft 1/1990*, s. 55–58.
- Hlůza, B. (1990) (recenze): J. Klán, Co víme o houbách. *Česká mykologie*, 44(3), s. 190–191.
- Antonín, V. – Hlůza, B. (1990): Rozšíření a ekologie závojenky jarní (*Entoloma vernum* Lundell) na Moravě. *Acta Musei Moraviae : Scientiae Naturales*, 75, s. 133–141.
- Kolektiv (1990): *Cvičení z problematiky péče o životní prostředí*. Vysokoškolská skripta. Univerzita Hradec Králové, Pedagogická fakulta. 165 s. (Hlůza, B. – člen autorského kolektivu – jeho úkoly na str. 15–17, 26–27, 31–35, 63–64).

1991

- Hlůza, B. (1991): Poznámka k souboru diapoaktivů „Dějiny biologie“ pro první ročník střední školy. In: *Práce z dějin přírodních věd*, Sv. 27, s. 457–458.
- Antonín, V. – Hlůza, B. (1991): Rozšíření a ekologie ucháče obecného *Gyromitra esculenta* (Pers.) Fr. na Moravě a ve Slezsku. *Acta Musei Moraviae : Scientiae Naturales*, 76, s. 149–157.

1992

- Hlůza, B. (1992): Muchomor cesarski (*Amanita caesarea* /Scop.:Fr./ Pers.) zagrożony gatunek we florze grzybów Czeskiej Republiki. In: *Roslina i człowiek : Streszczenia referatów i plakatów : 49. Zjazd Polskiego Towarzystwa Botanicznego, 1.–5. 9. 1992, Kielce*. S. 176.
- Hlůza, B. (1992): Ekologická výchova na pedagogické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. In: *Sborník VI. celostátní konference Ekologická výchova se zahraniční účastí na téma: Vztah díla Jana Amose Komenského k ekologické výchově*. Fulnek : MAB. S. 63–67, 129–131.

Chmiel, M. A. – Flisińska, Z. – Hlůza, B. (1992): Vstepne uwagi o florze grzybów wielkoowocnikowych (macromycetes) Kazimierskiego Parku Krajobrazowego. *Folia Societatis Scientiarum Lublinensis*, od. 34.

1993

-bh- [Bronislav Hlůza] (1993): Otravy houbami. *Puls*, 25.9.1993, s. 4.

Antonín, V. – Hlůza, B. (1993): Ekologie a rozšíření čirůvky tygrované *Tricholoma pardalotum* Herink et Kotlaba v Československu. *Acta Musei Moraviae : Scientiae Naturales*, 77, s. 89–97.

Antonín, V. – Hlůza, B. (1993): Rozšíření a ekologie muchomůrky jízlivé *Amanita virosa* (Fr.) Bertillon v České republice. *Acta Musei Moraviae : Scientiae Naturales*, 78, s. 57–67.

Salata, B. – Hlůza, B. (1993): Mykologická problematika na 49. sjezdu Polskiego towarzystwa Botanicznego (PTB), 1.–5. IX. 1992, Kielce. *Mykologické listy*, 49, s. 19.

1994

Hlůza, B. (1994): Jiří Lazebníček – 60th birthday. *Czech Mycology*, 47(4), s. 311–318.

Hlůza, B. (1994): K 60. narozeninám Ing. Jiřího Lazebníčka. *Mykologické listy*, 53, s. 25–27.

Hlůza, B. (1994): Contents and index of generic and specific names of fungi in Vol. 46 (1992). *Czech Mycology*, 47(1), s. 3–19.

1995

Hlůza, B. (1995): Mycogeographical and ecological characteristics of *Amanita phalloides* (Fr.) Link. in the Czech Republic. *Acta Musei Moraviae : Scientiae Naturales*, 79 (1994), s. 65–71.

Hlůza, B. (1995): Ing. Jiří Lazebníček (nar. 9. 6. 1934). *Preslia*, 66 (1994), s. 378–379.

Hlůza, B. (1995): Výchova k péči o životní prostředí v České republice (souhrn referátu). In: *Zagrozenie srodowiska (Sesja naukowa z udzialem nauczycieli szkól Podstawowych w Uscimowie Starym, 19.–20. listopada 1995)*. Uscimow Stary : Lubelska fundacja ochrony Srodowiska naturalnego, Zaklad systematiki roślin Instytutu Biologii UMCS, Szkoła podstawowa w Uscimowie Starym. 1 strana (nečíslováno).

Hlůza, B. (1995): Vzpomínka na Jesenickou oblastní lesní školu v Cukmantlu 1946. In: *Vzpomínkový sborník k 60. výročí založení první skautské družiny v Lošticích. (1935–1995 Středisko Loštice)*. Loštice : Městský úřad Loštice. S. 18.

Hlůza, B. – Tomančáková, M. (1995): Zwiazek zawodowej pracy nauczyciela z wychowaniem ekologicznym. In: Jasiński, Z. (ed.): *Tradycje i perspektywy edukacji : Czesko-polskie studia pedagogiczne : praca zbiorowa*. Opole : Uniwersytet Opolski, Univerzita Palackého v Olomouci. Sv. 3, s. 25–32. ISBN 83-85678-65-4.

Hlůza, B. – Tomančáková M. (1995): Vztah odborné činnosti učitelů k ekologické výchově. *Česko-polské pedagogické studie*, s. 16–22.

Hlůza, B. – Tomančáková M. (1995): Ekologická výchova na Pedagogické fakultě UP v Olomouci. In: *Ekologické vzdělávání a výchova na fakultách připravujících učitele*. Ostrava : VŠB-Technická univerzita, Středisko projektu PHARE. S. 21–23.

1996

Hlůza, B. (1996): Mykologické listy – obsah a index č. 1–50 (1980–1993). *Mykologické listy*, příloha, 61 s.

- Hlůza, B. (1996): Contents and index of generic and specific names of fungi in Vol. 47 (1993–1994). *Czech Mycology*, 48(1), s. 3–11.
- Hlůza, B. – Kovářiček, V. – Kropáč, J. (1996): Pedagogická fakulta. In: Pospíchal, M. (ed.): *Padesát let : Z dějin obnovené univerzity*. Olomouc : Univerzita Palackého. S. 103–112. ISBN 80-7067-626-4.
- Antonín V. – Hlůza, B. (1996): Rozšíření a ekologie hříbu nachovýtrusného *Porphyrellus porphyrosporus* na Moravě a ve Slezsku. *Acta Musei Moraviae : Scientiae Naturales*, 80, s. 73–86.
- Holínek, B. – Zmrhalová, M. – Hlůza, B. (1996): Příspěvek k poznání hub navrhované přírodní rezervace Pod Trlinou. *Severní Morava*, sv. 72/1976, s. 35–46.

1998

- Hlůza, B. (1998): Index Mykologických listů č. 51–60. *Mykologické listy*, 63, s. 8–28.
- Hlůza, B. (1998): Návrh na červený seznam ohrožených druhů hub v CHKO Litovelské Pomoraví. In: Klaudisová, A.: *Výzkum a management ohrožených druhů rostlin II*. Praha : Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 12, s. 171–176. ISBN 80-86064-07-7; ISSN 1211-3603.
- Hlůza, B. (1998): Květena okolí Loštic. In: Goš, V. (ed.): *Loštice, město a jeho obyvatelé*. Loštice : Městský úřad Loštice. S. 6–7.
- Hlůza, B. – Matejko-Gosztyla, E. (1998): Sympózium polských mykologů. *Mykologické listy*, 65, s. 24–25.
- bh- [Bronislav Hlůza] (1998): Výstava hub. *Žurnál UP*, roč. 8, č. 6, s. 3.
- bh- [Bronislav Hlůza] (1998): Krátký studijní pobyt polské mykoložky na UP. *Žurnál UP*, roč. 8, č. 9, s. 5.
- bh-, -mav- [B. Hlůza. – V. Mazochová] (1998): Německý botanik hostem PdF UP. *Žurnál UP*, roč. 8, č. 9, s. 5.
- bh- [Bronislav Hlůza] (1998): Environmentální vzdělávání a vysoké školy. *Žurnál UP*, roč. 8, č. 13, s. 4.
- bh- [Bronislav Hlůza] (1998): Výstava hub. *Žurnál UP*, roč. 8, č. 6. [Výstava v Tovačově]
- bh- [Bronislav Hlůza] (1998): IUNC jubiluje. *Žurnál UP*, roč. 8, č. 13, s. 4.

1999

- Hlůza, B. (1999): The contents and bibliographical index of of the journal *Mycologia* (Praha) of Vol. 1–8 (1924–1931). *Czech Mycology*, 51(4), s. 207–271.
- Hlůza, B. (1999): Příspěvek k ekologii a fenologii muchomůrky šedivky *Amanita spissa* (Fr.) Opiz. In: Jankovský, L. – Krejčíř, R. – Antonín, V. (eds.): *Houby a les : Sborník referátů z konference Houby a les : 3.–5. června 1999*. Brno : Mendelova zemědělská a lesnická univerzita Brno. S. 32–34. ISBN 80-7157-420-1.
- Hlůza, B. (1999): Ing. Jiří Lazebníček – 65 let. *Mykologické listy*, 70, s. 19–20.
- Hlůza, B. (1999): Za Jaroslavem Kupkou. *Mykologické listy*, 70, s. 24–26.
- Hlůza, B. – Pavelková, J. – Rychnovský, B. – Tomančáková, M. – Vosičková, J. – Závodská, R. (1999): *Metodický pokyn pro předmět PŘÍRODOPIS*. Praha : projekt TULIPÁN. 29 s.
- Kosatík, A. – Zedníková, K. – Hlůza, B. (1999): Otravy houbami. In: *Ostravské toxikologické dny a dny forenzních věd : Sborník prací soudně-lékařských konferencí*. Ostrava : Ústav soudního lékařství Fakultní nemocnice Ostrava, Sociálně zdravotní fakulta Ostravské university. S. 79–82.

Lazebníček, J. – Hlůza, B. (1999): Výstava hub v Tovačově. *Mykologický sborník*, 76(2), s. 78–79.

Tomančáková, M. – Hlůza, B. (1999): Možnosti mezinárodní spolupráce v environmentální výchově. In: *Sborník první česko-slovenské konference „Enviromentální vzdělávání a výchova na vysokých školách připravujících učitele a výchovné pracovníky“*. Uherské Hradiště : Joker. S. 66–67.

(-bh-) [Bronislav Hlůza] (1999): Tulipán v Olomouci. *Žurnál UP*, roč. 8, č. 19, s. 7.

(-bh-) [Bronislav Hlůza] (1999): Již Josef Dobrovský... *Žurnál UP*, roč. 8, č. 19, s. 7.

(-bh-, -tj-) [Bronislav Hlůza, Tomáš Jemelka] (1999): Ocenění spolupráce prof. J. J. Wagnera. *Žurnál UP*, roč. 8, č. 20.

(-bh-) [Bronislav Hlůza] (1999): Za profesorem B. Salatou. *Žurnál UP*, roč. 8, č. 24, s. 4.

(-bh-) [Bronislav Hlůza] (1999): Tulipán zahájen. *Žurnál UP*, roč. 8, č. 24.

(-bh-) [Bronislav Hlůza] (1999): Pesimisté měli pravdu. *Žurnál UP*, roč. 9, č. 2, s. 5.

2000

Hlůza, B. (2000): *Les : Metodická doporučení*. Praha : projekt TULIPÁN. 40 s.

(-bh-) [Bronislav Hlůza] (2000): Pozvánka na výstavy hub. *Žurnál UP*, roč.10, č. 2, s. 2.

(-bh-, -tj-) [Bronislav Hlůza, Tomáš Jemelka] (2000): Tulipán bilancoval. *Žurnál UP*, roč. 10, č. 2, s. 4.

2001

Lazebníček, J. – Hlůza, B. (2001): Tři houbařské výstavy na střední a severní Moravě v září 2000. *Mykologický sborník*, 78(1), s. 54–55.

2002

Hlůza, B. (2002): Index Mykologických listů 71–80. *Mykologické listy*, 81, s. 14–32. ISSN 1213-5887.

2003

Hlůza, B. (2003): Vejmutovky onemocněly. *Šternberské listy*, 9/2003, s. 6.

Hlůza, B. (2003): Rozkvetly tavolníky. *Šternberské listy*, 10/2003, s. 9.

Hlůza, B. (2003): Chvála černého bezu. *Šternberské listy*, 11/2003, s. 7.

Hlůza, B. (2003): Jaké bylo houbařské jaro? *Šternberské listy*, 12/2003, s. 5.

Hlůza, B. (2003): Trnitý strom u nádraží trpí : (Ani vyvěšené plakáty dřezovci nesvědčí). *Šternberské listy*, 13/2003, s. 5.

Hlůza, B. (2003): „Okurková sezóna“ končí. *Šternberské listy*, 14/2003, s. 4.

Hlůza, B. (2003): Houbaři se snad letos ještě dočkají. *Šternberské listy*, 16/2003, s. 5.

Hlůza, B. (2003): Podzim – čas václavků. *Šternberské listy*, 17/2003, s. 5.

Hlůza, B. (2003): Chryzantémy – okrasa podzimních zahrádek. *Šternberské listy*, 18/2003, s. 4.

Hlůza, B. (2003): Svědkové tří staletí : (Nejen o šternberských platanech). *Šternberské listy*, 19/2003, s. 4.

Hlůza, B. (2003): Všude samé listí : (Z listopadové přírody v našem městě). *Šternberské listy*, 20/2003, s. 4.

Hlůza, B. (2003): Jmelí – rostlina vánoční. *Šternberské listy*, 21/2003, s. 5.

Císařová, O. – Zedníková, K. – Kubištová, Z. – Hlůza, B. (2003): Intoxikace houbami v ÚSL FN v Olomouci. In: *Súhrn prednášok : 44. Májová súdnolekárska konferencia, Bratislava 27. –29. mája 2003*. Bratislava : Lekárska fakulta Univerzity Komenského.

2004

Hlůza, B. (2004): Ing. Jiří Lazebníček – 70 let. *Mykologické listy*, 89, s. 24–27.

Hlůza, B. (2004): Ing. Jiří Lazebníček – septuagenarian. *Czech Mycology*, 56 (3–4), s. 303–305.

Hlůza, B. (2004): Jiří Lazebníček a slovenská mykologie. *Spravodajca Slovenskej mykologickej spoločnosti*, 30, s. 13.

Hlůza, B. (2004): Zajímavá výstava. *Šternberské listy*, 1/2004, s. 5.

Hlůza, B. (2004): Zima je mírná, stromy se zelenají.... *Šternberské listy*, 2/2004, s. 4.

Hlůza, B. (2004): První letošní houby. *Šternberské listy*, 3/2004, s. 6.

Hlůza, B. (2004): Viržinkové stromy. *Šternberské listy*, 4/2004, s. 6.

Hlůza, B. (2004): Březňáčky. *Šternberské listy*, 5/2004, s. 5.

Hlůza, B. (2004): Na vrbách nesedí ptáci. *Šternberské listy*, 6/2004, s. 5.

Hlůza, B. (2004): Zajímavý hmyz – ruměnice pospolná. *Šternberské listy*, 7/2004, s. 5

Hlůza, B. (2004): Pták roku 2004 i ve Šternberku. *Šternberské listy*, 8/2004, s. 8.

Hlůza, B. (2004): Vzduch plný chmýří. *Šternberské listy*, 11/2004, s. 5.

Hlůza, B. (2004): V medové vůni lip. *Šternberské listy*, 12/2004, s. 6.

Hlůza, B. (2004): Ošidné houby. *Šternberské listy*, 13/2004, s. 7.

Hlůza, B. (2004): Houbám nesvědčí sucho a vítr. *Šternberské listy*, 14/2004, s. 6.

Hlůza, B. (2004): Dvě zajímavé houby z okolí Šternberka. *Šternberské listy*, 15/2004, s. 6.

Hlůza, B. (2004): Nenápadný břestovec. *Šternberské listy*, 16/2004, s. 8.

Hlůza, B. (2004): Zajímavé hálky na listech topolů. *Šternberské listy*, 17/2004, s. 8.

Hlůza, B. (2004): Houby v okolí Šternberka koncem října. *Šternberské listy*, 18/2004, s. 6.

Hlůza, B. (2004): Památný jinan nalezneme ve Šternberku na Olomoucké ulici. *Šternberské listy*, 19/2004, s. 6.

Hlůza, B. (2004): Příslib jara již u vánočního stolu. *Šternberské listy*, 20/2004, s. 6.

Hlůza, B. (2004): Vánoční růže. *Šternberské listy*, 21/2004, s. 10.

Hlůza, B. – Lizoň, P. (2004): Spravodajca Slovenskej mykologickej spoločnosti – Obsah a autorský register. *Spravodajca Slovenskej mykologickej spoločnosti*, 31, s. 3–22.

Hlůza, B. – Lizoň, P. (2004): Spravodajca Slovenskej mykologickej spoločnosti – Register mien húb. *Spravodajca Slovenskej mykologickej spoločnosti*, č. 31, s. 22–91.

2005

Hlůza, B. (2005): Škumpa orobincová a její exotičtí příbuzní. *Šternberské listy*, 1/2005, s. 10.

Hlůza, B. (2005): Můžeme letos očekávat ještě nějakou zimu? *Šternberské listy*, 2/2005, s. 6.

Hlůza, B. (2005): Dlouhá a tuhá zima : (Jsou tu klady i záporny). *Šternberské listy*, 5/2005, s. 5.

Hlůza, B. (2005): Ptákem roku 2005 je vytrvalý pěvec. *Šternberské listy*, 6/2005, s. 7

Hlůza, B. (2005): Žlutá záplava (aneb pampeliška je opět pampeliškou). *Šternberské listy*, 7/2005, s. 6.

- Hlůza, B. (2005): Nejen podle peří, ale také podle zpěvu poznáš ptáka : (Kde ve Šternberku uslyšíme budníčka). *Šternberské listy*, 8/2005, s. 6.
- Hlůza, B. (2005): V máji rozkvétají šeříky. *Šternberské listy*, 9/2005, s. 5.
- Hlůza, B. (2005): Pochutina roste také v potoce. *Šternberské listy*, 10/2005, s. 5.
- Hlůza, B. (2005): Co se může stát, když ptáci „zahradničí“. *Šternberské listy*, 12/2005, s. 5.
- Hlůza, B. (2005): Tři sestry netýkavky. *Šternberské listy*, 13/2005, s. 6.
- Hlůza, B. (2005): Podle čeho se bezpečně pozná muchomůrka růžovka. *Šternberské listy*, 14/2005, s. 6.
- Hlůza, B. (2005): Atraktivní bodlák významnou léčivou rostlinou : (Ostropestřec – šternberská opakovaně decimovaná novinka). *Šternberské listy*, 15/2005, s. 6.
- Hlůza, B. (2005): Významní muži a ženy Nížkého Jeseníku : Přírodovědec a učitel Jaromír Diener. *Moravskoslezský deník : bruntálský a krnovský deník*, V/207, s. 6.

2006

- Hlůza, B. (2006): Ani vavřín, ani višněň – bobkovišněň. *Šternberské listy*, 10/2006, s. 6.
- Hlůza, B. (2006): Vzpomínka na profesora Jaromíra Dienera – 100 let od jeho narození (1906–1984). *Mykologické listy*, 96, s. 23–28.

2007

- Hlůza, B. (2007): Březňáčky. In: Holzmann, J.: *Šternberská čítanka pro lid obecný*. Šternberk : Město Šternberk. S. 110–111.
- Hlůza, B. – Hlůzová, V. (2007): *Šternberskou přírodou s otevřenýma očima*. 1. vyd. Šternberk : Vlastním nákladem. 102 s. .
- BH [Bronislav Hlůza] (2007): Šula Bohumil. Heslo in: Dokoupil, L. (ed.): *Biografický slovník Slezska a severní Moravy*. Ostrava : Ostravská univerzita. Seš. 10 (22), s. 65–66.
- Lazebníček, J. – Hlůza, B. (2007): Srovnání dvou houbařských sezón (2005 a 2006) na střední a severní Moravě. *Mykologický sborník*, 84 (1-2), s. 39–41.

2008

- Hlůza, B. (2008): Mapování jedovatých druhů hub v České republice. *Mykologické listy*, 103, s. 11–15.
- Hlůza, B. (2008): Mykologické listy 92–100: Obsah, rodový a druhový rejstřík. *Mykologické listy*, 103, s. 52–76.
- Hlůza, B. (2008): Současné znalosti o rozšíření muchomůrky slámožluté – *Amanita gemmata* (Fr.) Gillet v České republice. *Mykologické listy*, 103, s. 20–22.
- Hlůza, B. (2008): Diener, Jaromír. In: Mykyška, M.: *Biografický slovník Slezska a severní Moravy*. Ostrava : Ostravská univerzita. S. 30–32.

PUBLIKOVANÉ ŽIVOTOPISY A HODNOCENÍ PRÁCE

- Anonymus (1995): Jubilea členů ČBS. *Preslia*, 66 (1994), s. 375–381. (65 let)
- Hejtmánek, M. – Lazebníček, J. (1989): Doc. RNDr. Bronislav Hlůza, CSc., šedesátiletý. *Česká mykologie*, 43 (2), s. 109–114. (Mykologická bibliografie 1945–1989).
- Hovadík, J. (1999): Osobnost vskutku košatá: Profesor Hlůza sedmdesátiletý. *Šternberské listy*, 3/99, s. 5.
- Kolář, B. (2004): *Botanik a mykolog Bronislav Hlůza* [online]. 10.02.2004 [cit. 9.7.2009]. Dostupné z World Wide Web: <<http://www.olomouc.cz/view.php?cislocian-ku=2004012701>>.

- Lazebníček, J. (1999): Professor RNDr. Bronislav Hlůza, CSc. – 70 years. *Czech Mycology*, 52(1), s. 89–91. (Mykologická bibliografie 1989–1999)
- Lazebníček, J. (2004): 75th anniversary of Professor Bronislav Hlůza. *Czech Mycology*, 56(1–2), s. 175–176. [Mykologická bibliografie 1999–2004]
- (mv) [Vingrálek, M.] (1994): Smrt již nevyhnutelně nehrozí. *Hanácký kurýr : Týdeník pro střední Moravu*, roč. 2, č. 13, 1.–7. dubna 1994. [Životopis k 65. narozeninám]
- Spolupracovníci katedry (1999): Životní jubileum prof. RNDr. Bronislava Hlůzy, CSc. *Žurnál UP*, roč. 8, č. 18, s. 4.
- Šebek, S. (1980): Z galerie našich jubilantů II. *Česká mykologie*, 34(3), s. 173–174.
- Třeštík, M. (ed.) (1998): *Kdo je kdo : 5000 biografických hesel nejvýznamnějších osobností : v České republice na přelomu 20. století*. Praha : Agentura Kdo je kdo. 735 s. [Heslo HLŮZA Bronislav, s. 188–189].
- Třeštík, M. (ed.) (2002): *Kdo je kdo : Osobnosti české současnosti – 5000 životopisů*. Praha : Agentura Kdo je kdo. 781 s. [Heslo HLŮZA Bronislav, s. 198].
- V.S. [Václav Stratil] (1985): Jubilejní bilance. *Zpravodaj Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci*, 21–22, s. 29–30.
- Zicháček, V. (1989–90): K šedesátinám doc. RNDr. Bronislava Hlůzy, CSc. *Přírodní vědy ve škole : Časopis pro didaktiku přírodních věd*, 41 (1), s. 11–12.
- Zmrhalová, M. (2009): Životní jubileum vysokoškolského učitele, botanika a mykologa, prof. RNDr. Bronislava Hlůzy, CSc. *Severní Morava*, sv. 95, s. 74–81.

REALIZOVANÉ VÝSTAVY HUB

1963

L. Rychtera, B. Řihošek, B. Knoflíček, J. Kupka, B. Hlůza: *Výstava hub*. Krajské vlastivědné muzeum v Olomouci

1986

B. Hlůza: *Výstava hub*. Samotišky – Klub důchodců, 13.–14. 9.

1998

J. Lazebníček, B. Hlůza: *Výstava hub*. Tovačov – zámek, 9.–11. 10.

1999

J. Lazebníček, B. Hlůza: *Naše houby*. Vlastivědné muzeum v Olomouci, 23.–27. 9.

B. Hlůza, J. Lazebníček: *Naše houby*. Bílá Lhota – Arboretum v Bílé Lhotě, 26.–27. 9.

B. Hlůza, J. Lazebníček, M. Zmrhalová: *Živé houby v muzeu*. Okresní vlastivědné muzeum v Šumperku, 8.–10. 10.

2000

B. Hlůza, J. Lazebníček, M. Zmrhalová: *Houby na přelomu milénia*. Okresní vlastivědné muzeum v Šumperku, 21.–24. 9.

J. Lazebníček, B. Hlůza: *Houby na přelomu milénia*. Vlastivědné muzeum v Olomouci

2001

B. Hlůza, J. Lazebníček, M. Zmrhalová: *Výstava hub*. Okresní vlastivědné muzeum v Šumperku, 20.–23. 9.

2002

B. Hlůza, J. Lazebníček, M. Zmrhalová: *Výstava hub*. Okresní vlastivědné muzeum v Šumperku, 26.–28. 9.

2004

B. Hlůza, J. Lazebníček, M. Zmrhalová: *Výstava hub*. Vlastivědné muzeum v Šumperku, 7.–10. 10.

2005

B. Hlůza, J. Lazebníček, M. Zmrhalová: *Výstava hub*. Vlastivědné muzeum v Šumperku, 15.–17. 9.

2006

B. Hlůza, J. Lazebníček, M. Zmrhalová: *Výstava hub*. Vlastivědné muzeum v Šumperku, 21.–23. 9.

2007

B. Hlůza, J. Lazebníček, H. Deckerová, M. Zmrhalová: *Výstava hub*. Vlastivědné muzeum v Šumperku, 13.–15. 9. (Foto 1)

2008

B. Hlůza, J. Lazebníček, M. Zmrhalová: *Výstava hub*. Vlastivědné muzeum v Šumperku, 18.–20. 9.

2009

B. Hlůza, J. Lazebníček, M. Zmrhalová: *Houby. 10. jubilejní výstava*. Vlastivědné muzeum v Šumperku, 10.–12. 9.

Doporučená citace:

Zmrhalová, M. (2009): K osmdesátinám prof. RNDr. Bronislava Hlůzy, CSc. *Zprávy Vlastivědného muzea v Olomouci*, 297, s. 86–104. ISSN 1212-1134.

Foto 1:

Prof. RNDr. Bronislav Hlůza, CSc. s dětmi na výstavě hub ve Vlastivědném muzeu v Šumperku v r. 2007. Autor: RNDr. Magda Zmrhalová

Photo 1:

Professor RNDr. Bronislav Hlůza, CSc. with children on mycology exhibition in Regional museum in Šumperk in 2007. Author: RNDr. Magda Zmrhalová

Prezentace pracovníků Přírodovědného ústavu VMO na konferencích a seminářích

V. celorepublikové kolokvium na aktuální téma českého muzejnictví – Muzeum a vzdělávací systém v České republice

(11.–12. 11. 2008), Brno

Dvoudenní mezinárodní konference, kterou pořádala Asociace muzeí a galerií České republiky pod záštitou ministra školství, mládeže a tělovýchovy Mgr. O. Lišky ve spolupráci s Komisí pro práci s veřejností a muzejní pedagogiku při AMG, oddělením muzeologie Ústavu archeologie a muzeologie Filozofické fakulty MU Brno a s finanční podporou Ministerstva kultury ČR. Vlastivědné muzeum v Olomouci zde bylo prezentováno dvěma příspěvky s muzeopedagogickou tematikou.

Magda Bábková Hrochová a Iva Spáčilová přednesly příspěvek *Vzdělávací programy v expozicích Vlastivědného muzea v Olomouci; Postřehy z praxe a specifika přírodovědných programů*, ve kterém prezentovaly výchovně-vzdělávací programy nabízené ve VMO základním školám. Kromě tématického zaměření jednotlivých programů, praktických postřehů z jejich realizace a návaznosti na Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání se autorky snažily objasnit specifika muzejních programů s přírodovědnou tematikou – zejména jejich limitující faktory, kterými je například omezená možnost přímé práce s muzejními exponáty a také absence „dějové linie“, která bývá základním kamenem společenskovedních programů.

Druhý příspěvek s názvem *Mamuti už jdou!, vznik a průběh animačního programu z pohledu pedagoga*, přednesla externí spolupracovnice VMO Monika Dokoupilová – autorka a lektorka stejnojmenného paleontologického programu. Zabývala se zejména možnostmi spolupráce pedagoga s muzejními pracovníky při tvorbě výukového programu pro žáky s kombinovanými vadami a možným dalším využitím takového programu i pro žáky základních škol.

Zelené perly / Historické zahrady a parky Olomouckého kraje (18. 11. 2008), Olomouc (VMO)

Semináře ke stejnojmenné výstavě, jejíž autorkou byla PhDr. Renáta Fifková, se za PÚ VMO zúčastnila Magda Bábková Hrochová. Přednesla zde příspěvek *Historie a současnost Arboreta Bílá Lhota*. První část příspěvku byla věnována historii zámku v Bílé Lhotě a vzniku zámecké zahrady, druhá část byla zaměřena na život Quido Riedla (zakladatele arboreta) a ve třetí části bylo představeno Arboretum v dnešní podobě – jeho jednotlivé partie, významné druhy rostlin, sbírkové dřeviny a exotické druhy.

Zoologické dny 2008 (14.–15. 2. 2008), České Budějovice

Zoologické dny jsou každoročním setkáním, které pořádá Česká zoologická společnost spolu s Ústavem biologie obratlovců Akademie věd ČR. V roce 2008 se poprvé konaly v Českých Budějovicích. Konference měla velmi bohatý program s příspěvky o bezobratlých i obratlovcích. Vlastivědné muzeum v Olomouci zde bylo prezentováno dvěma příspěvky. Miloš Krist přednesl příspěvek s názvem *Ovlivňuje velikost vejce a frekvence*

krmení prospívání mláďat lejska bělokrkého?, v němž prezentoval výsledky získané dlouhodobým sledováním populace tohoto drobného dutinového pěvce. Konkrétně se srovnával příspěvek genů a dvou mateřských efektů na kvalitu mláďat lejska, které byly sledovány až do dospělosti. Peter Adamík je spoluautorem příspěvku Hušek, J. – Adamík, P. – Tryjanowski, P.: *Climate change and distributional characteristics of breeding phenology in a long-distance migrant, the red-backed shrike (Lanius collurio)*, v němž se autoři zabývali vlivem různých klimatických faktorů na hnízdní fenologii tuhýka obecného.

ISBE 2008 Congress (9.–15. 8. 2008), Ithaca, USA

ISBE congress pořádá vždy jednou za dva roky International Society for Behavioral Ecology. Miloš Krist v posterovém příspěvku nazvaném *Extra-pair copulations, good genes, and differential allocation in the collared flycatcher* představil novou metodiku jak zjistit, z kterých vajec se vylíhla jednotlivá mláďata v hnízdě pěvce. Tyto informace bývá obtížné získat, protože mláďata se líhnou obvykle dost synchronně. Metoda je založena na kombinaci terénní experimentální práce a následné aplikaci metod molekulární biologie – PCR a fragmentační analýzy mikrosatelitů.

70 let objevení Javoříčských jeskyní a 50 let od objevu Jeskyní Míru v Javoříčku (8.–9. 10. 2008), Javoříčko

Slavnostní konference pořádaná Správou jeskyní ČR proběhla v prostorách rekreačního objektu chaty Jeskyňka v Javoříčku. Zúčastnilo se jí 53 odborníků, vědeckých pracovníků, speleologů a zástupců Správ zpřístupněných jeskyní ČR. V jejím průběhu byly prezentovány nové vědecké a speleologické poznatky získané v Javoříčském krasu za posledních 20 let. V bloku přednášek o historii objevů přednesl hlavní příspěvek Rostislav Morávek. Zabýval se v něm chronologií postupu a průběhu prací při objevování Javoříčských jeskyní. Součástí programu byla podrobná exkurze zpřístupněnou návštěvní trasou Javoříčských jeskyní, při které byl posuzován stav jeskyní 70 let po jejich zpřístupnění a způsob rekonstrukce a modernizace samotné návštěvní trasy.

Moravskoslezské paleozoikum 2008 (14. 2. 2008), Brno

Každoročně se v Brně nebo Olomouci koná pracovní seminář Moravskoslezské paleozoikum, který má dlouholetou tradici. Na semináři se diskutují nejnovější výzkumy a závěry z geologických výzkumů, které probíhají na Moravě a ve Slezsku. Tomáš Lehotský přednesl v místě konání (Přírodovědecké fakultě Masarykovy univerzity v Brně) dva příspěvky: *Revize goniatitové fauny moravického souvrství Nízkého Jeseníku (spodní karbon, Český masiv)* a *Nové paleontologické výzkumy lokality Stínava – víkendový domek, předběžná zpráva*.

The 7th International Dormouse Conference

(25. 9.–1. 10. 2008), Shipham, Somerset, Velká Británie

Jednou za tři roky se koná celosvětová konference výzkumníků plchů. V pořadí sedmá konference se konala ve Velké Británii. Konference se zúčastnilo na 150 odborníků z celého světa. Byl zde přednesen příspěvek o sezónní aktivitě a využívání dutin plchem velkým. Adamík, P. – Gazárková, A. – Škráček Z.: *Denning ecology of the edible dormouse (Glis glis)*.

Aplikovaná ornitológia 2008 (5.– 6. 9. 2008), Zvolen, Slovensko

Každoročně bývá ve Zvolenu setkání slovenských ornitologů se spoluúčastí kolegů z České republiky. Na dvoudenní konferenci byla odpřednášena celá řada příspěvků, mimo jiné i Najmanová, L. – Adamík, P.: *Komplexní fenologické odezvy tří druhů drozdů na změny klimatu*.

27. aktiv Kroužkovací stanice Národního muzea Praha (21.–22. 11. 2008), Litomyšl

Pracovní konference kroužkovatelů z Česka. Peter Adamík na aktivu přednesl příspěvek *Fenologické odezvy tří druhů drozdů na změny klimatu: analýza kroužkovacích dat*. Příspěvek měl za cíl poukázat na velký význam kroužkovacích dat pro studium fenologie.

Bibliografie pracovníků Přírodovědného ústavu VMO v roce 2008

- Adamík, P.** (2008): Bekasina otavní. In: Cepák, J. et al. eds.: *Atlas migrace ptáků České a Slovenské republiky*. Praha : Aventinum. S. 196–198.
- Adamík, P.** (2008): Čejka chocholatá. In: Cepák, J. et al. eds.: *Atlas migrace ptáků České a Slovenské republiky*. Praha : Aventinum. S. 184–186.
- Adamík, P.** (2008): Jespák malý. In: Cepák, J. et al. eds.: *Atlas migrace ptáků České a Slovenské republiky*. Praha : Aventinum. S. 187–188.
- Adamík, P.** (2008): Jespák obecný. In: Cepák, J. et al. eds.: *Atlas migrace ptáků České a Slovenské republiky*. Praha : Aventinum. S. 189–191.
- Adamík, P.** (2008): Pisík obecný. In: Cepák, J. et al. eds.: *Atlas migrace ptáků České a Slovenské republiky*. Praha : Aventinum. S. 210–212.
- Adamík, P.** (2008): Sýkora koňadra. In: Cepák, J. et al. eds.: *Atlas migrace ptáků České a Slovenské republiky*. Praha : Aventinum. S. 473–475.
- Adamík, P.** (2008): Sýkora modřinka. In: Cepák, J. et al. eds.: *Atlas migrace ptáků České a Slovenské republiky*. Praha : Aventinum. S. 470–471.
- Adamík, P.** (2008): Vodouš bahenní. In: Cepák, J. et al. eds.: *Atlas migrace ptáků České a Slovenské republiky*. Praha : Aventinum. S. 207–209.
- Adamík, P.** (2008): Zimní nocování sýkory koňadry (*Parus major*) a brhlíka lesního (*Sitta europaea*) v hnízdních budkách na Sovinecku, Nízký Jeseník. *Zprávy Vlastivědného muzea v Olomouci*, 293–295, s. 81–84. ISSN 1212-1134.
- Adamík, P.** – Hošek, J. (2008): Poznáte sýkory? *Ptačí svět*, 15, s. 3–5.
- Adamík, P.** – Král, M. (2008): Climate and resource-driven long-term changes in dormice populations negatively affect hole-nesting songbirds. *Journal of Zoology, London*, 275, s. 209–215.
- Adamík, P.** – Král, M. (2008): Nest losses of cavity nesting birds caused by dormice (Gliridae, Rodentia). *Acta Theriologica*, 53, s. 185–192.
- Adamík, P.** – Pietruszková, J. (2008). Advances in spring but variable autumnal trends in timing of inland wader migration. *Acta Ornithologica*, 43, s. 119–128.
- Bábková Hrochová, M.** (2008): Dolomity – hory a květy – výstava fotografií RNDr. Václava Velíška. *Zprávy Vlastivědného muzea v Olomouci*, 293–295, s. 100–101. ISSN 1212-1134.
- Bábková Hrochová, M.** (2008): Mykologická podsírka Vlastivědného muzea v Olomouci. *Zprávy Vlastivědného muzea v Olomouci*, 293–295, s. 14–51. ISSN 1212-1134.
- Bábková Hrochová, M.** – Dubová, Z. – Dostalík, S. – Krátký, M. – **Spáčilová, I.** (2008): Spolupráce Vlastivědného muzea v Olomouci s občanským sdružením Sagittaria při realizaci muzejních výukových programů v roce 2008. *Zprávy Vlastivědného muzea v Olomouci*, 293–295, s. 102–104. ISSN 1212-1134.
- Bábková Hrochová, M.** – **Spáčilová, I.** (2008): Mezinárodní projekt *Focus on Museums* - Možnosti spolupráce muzeí a škol. *Zprávy Vlastivědného muzea v Olomouci*, 293–295, s. 105–106. ISSN 1212-1134.
- Bábková Hrochová, M.** – **Spáčilová, I.** (2008): Muzejní vzdělávací program *Kytka pod zákonem* a možnosti jeho využití při výuce environmentální výchovy a přírodopisu

- na základní škole. *Zprávy Vlastivědného muzea v Olomouci*, 293–295, s. 52–57. ISSN 1212-1134.
- Bábková Hrochová, M. – Spáčilová, I.** (2008): Vzdělávací programy v expozicích Vlastivědného muzea v Olomouci : Postřehy z praxe a specifika přírodovědných programů. In: *Sborník příspěvků z V. celorepublikového kolokvia na aktuální téma českého muzejnictví – Muzeum a vzdělávací systém v České republice*. AMG. V tisku.
- Beran, V. – **Adamík, P.** (2008): Neobvyklé hnízdění čápa černého (*Ciconia nigra*) na suchém, vyvráceném smrku. *Crex*, 28, s. 113–114.
- Dolníček, Z. – Kropáč, K. – **Lehotský, T.** – Škoda, R. – Jačková, I. (2008): Nové petrografické, mineralogické a paleontologické poznatky z lomu Podhůra (kra Maleníku, moravskoslezský kulm). *Acta Musei Moraviae : scientiae geologicae*, 93, s. 91–112. ISSN 1211-8796.
- Dolníček, Z. – Zapletal, J. – **Lehotský, T.** – Zimák, J. (2008): *Geologické exkurze po Olomoucku*. Skripta. Olomouc : Univerzita Palackého, Přírodovědecká fakulta. 49 s.
- Erlec, J.** (2008): Bambus druhu *Fargesia nitida* v Arboretu Bílá Lhota. *Zprávy Vlastivědného muzea v Olomouci*, 293–295, s. 98–99. ISSN 1212-1134.
- Hušek, J. – **Adamík, P.** (2008): Long-term trends in timing of breeding and brood size in the red-backed shrike *Lanius collurio* in the Czech Republic, 1964–2004. *Journal of Ornithology*, 149, s. 97–103.
- Kment, P. – Beránek, J. – Baňář, P. – **Krist, M.** – Roháčová, M. – Kuras, T. (2008): Faunistic records from the Czech Republic : Heteroptera : Coreidae. *Klapalekiana*, 44, s. 57–60. ISSN 1210-6100.
- Krist, M.** – Strítěský, J. (2008): Ovlivňuje výška dutiny její atraktivitu a bezpečnost pro sekundární dutinové hnízdiče? *Zprávy Vlastivědného muzea v Olomouci*, 293–295, s. 74–80. ISSN 1212-1134.
- Lehotský, T.** (2008): Nové paleontologické výzkumy lokality Stínava – víkendový domek, předběžná zpráva. In: *Sborník z konference Moravskoslezské paleozoikum 2008*. Brno : PřF MU Brno. S. 10–11.
- Lehotský, T.** (2008): Revize goniatitové fauny moravického souvrství Nízkého Jeseníku (spodní karbon, Český masiv). In: *Sborník z konference Moravskoslezské paleozoikum 2008*. Brno : PřF MU Brno. S. 11–12.
- Lehotský, T.** (2008): *Taxonomie goniatitové fauny, biostratigrafie a paleoekologie drahanického a jesenického kulmu*. Doktorská disertační práce. Masarykova Univerzita v Brně, Přírodovědecká fakulta. 145 s.
- Morávek, R.** (2008): Geologická charakteristika kamenolomu v Horním Žlebu u Šternberka. *Zprávy Vlastivědného muzea v Olomouci*, 293–295, s. 90–97. ISSN 1212-1134.
- Morávek, R.** (2008): Spolupráce Přírodovědného ústavu Vlastivědného muzea v Olomouci a občanského sdružení Natura Opava. *Zprávy Vlastivědného muzea v Olomouci*, 293–295, s. 107–108. ISSN 1212-1134.
- Novotný, P.** – Král, J. – Zbirovský, J. (2008): Ověřovací práce v historických důlních dílech ve Velkobystřickém rudním revíru. *Zprávy Vlastivědného muzea v Olomouci*, 293–295, s. 58–73. ISSN 1212-1134.
- Novotný, P.** – Pauliš, P. – Král, J. (2008): Výzkum rudní mineralizace na ložiscích Vysoká, Hláska a Georg v Andělskohorském rudním revíru. *Zprávy Vlastivědného muzea v Olomouci*, 293–295, s. 85–88. ISSN 1212-1134.
- Novotný P.** – Zimák J. (2008): Mineralizace alpského typu v severovýchodní části Českého masivu. *Minerál*, 4/2008, s. 295–309.

- Novotný, P.** – Zimák, J. (2008): Rutil – Zlaté Hory. *Bulletin Mineralogicko-petrologického oddělení Národního muzea v Praze*, 16/1, s. 68–71. ISSN 1211-0329.
- Stříteský, J. – **Krist, M.** (2008): Výskyt samce lejska malého (*Ficedula parva*) v hnízdní době ve smrkovém porostu přírodního parku Velký Kosíř. *Crex*, 28, s. 157–158. ISSN 1213-211X.
- Tlusták, V. – **Bábková Hrochová, M.** – Chmelová, M. – Jongepierová, I. (2008): Reintrodukce ohrožených druhů. In.: Jongepierová, I. (ed.): *Louky Bílých Karpat - Grasslands of the White Carpathian Mountains*. 1. vyd. Veselí nad Moravou : ZO ČSOP Bílé Karpaty. S. 424–430. ISBN 978-80-903444-6-4.
- Zimák, J. – **Novotný, P.** (2008): Apatit – Krákořice. *Bulletin Mineralogicko-petrologického oddělení Národního muzea v Praze*, 16/1, s. 65–67. ISSN 1211-0329.

POKYNY PRO AUTORY

Přírodovědná řada Zpráv VMO je obsahově členěna na rubriky:

- Recenzované práce* (vědecké zpracování studované problematiky při obvyklé struktuře textu - úvod, materiál a metodika, výsledky, diskuse, závěry; přehledné odborné statě; všechny články v této rubrice prochází externí odbornou recenzí);
- Původní články* (krátké nálezoové zprávy, zprávy z konferencí, vlastní zkušenosti, reakce na publikované práce, výstižný přehled aktuální tematiky);
- Muzeálie* (drobné zprávy, výstavy, informace o odborných akcích, otázky a problémy muzeologie a muzejní pedagogiky, historické glosy a jiné).

Všechny práce jsou posuzovány po stránce formální, redakce si vyhrazuje právo články nesplňující kritéria uvedená v těchto pokynech vrátit autorovi k dopracování, nebo ho odmítnout. Hlavní články (recenzované práce) jsou předány k odborné recenzi obsahové stránky externím recenzentům (ke každému článku jsou požadovány dvě odborné recenze), na jejichž základě redakční rada rozhodne o jejich přijetí, či odmítnutí. O výsledku je autor vyrozuměn písemně. Podle připomínek recenzentů může být práce vrácena autorům k doplnění, drobným či větším úpravám, případně k přepracování. České texty procházejí jazykovou korekturou. Redakce si vyhrazuje právo provádět i drobné stylistické úpravy, eventuálně zkrátit rukopis, uzná-li to za vhodné (v případě zkrácení rukopisu bude vyžádán autorův souhlas).

Redakce přijímá příspěvky v češtině. Příspěvky lze odevzdávat jako dokumenty pouze ve formátu WORD, EXCEL (MS Office 2003). Zasláný příspěvek musí být určen výhradně pro publikaci ve Zprávách VMO a musí být doplněn písemným prohlášením, že nebyl a nebude zadán k uveřejnění v jiném časopise. Přetisknutí takto uveřejněné části práce nebo použití obrázku v jiné publikaci lze jen s citací původu. Nevyžádané rukopisy a přílohy se nevracejí.

Články se přijímají jen v úplné podobě a musejí obsahovat:

- 1. název článku v češtině a v angličtině** – název článku má vyjadřovat jeho obsah a má být krátký, bez speciálních znaků
- 2. plná jména všech autorů**
- 3. adresy všech autorů**
- 4. abstrakt článku v češtině a v angličtině** – obsahově výstižný s vyjádřením hlavních myšlenek a závěrů; u významných prací lze místo souhrnu použít zkrácený text článku v angličtině (případně jiném světovém jazyce)
- 5. klíčová slova v češtině a v angličtině**
- 6. vlastní text článku v češtině**
 - pište pravopisně správně, užívejte tzv. progresivního pravopisu;
 - text neformátujte, nerozdělujte slova, nepodtrhávejte;
 - odstavce ukončete klávesou ENTER;
 - rozlišujte čísla 0 a 1 od písmen „O“ a „I“;
 - závorky pište kulaté, na vnitřní straně závorek se nepíše mezera;
 - za interpunkčními znaménky . , ; : ? ! vždy následuje mezera; (3. března 2004, 6. 6. 1983)
 - všechny zkratky použité v textu musí být vysvětleny
 - nepoužívejte zkratky v názvu práce a v abstraktu, pokud možno nezavádějte vlastní zkratky, zásadně nezkracujte geografické názvy; běžně lze použít známé jazykové

- zkratky (aj., atd., apod., tj., ...) a zkratky světových stran podle vzoru: podstatná jména zkracujte velkými písmeny bez tečky (SZ = severozápad), přídavná jména a příslovce malými písmeny s tečkou (sz. = severozápadní, severozápadně);
- poznámky pod čarou jsou nežádoucí;
 - latinská rodová a druhová jména jsou psána kurzívou, jména autorů názvů taxonů kapitálkami (*Bromus commutatus* SCHRADER);
 - odkazy na citovanou literaturu v textu označujte jménem autora (maximálně dva autory) a rokem vydání práce; při více pracích jednoho autora v jednom roce rozlišujte písmeny malé abecedy; jména autorů jsou psána kapitálkami; př.: (NOVOTNÝ, 1998), (SPÁČIL, 2002b)
 - u rozsáhlých prací (knih) je vhodné uvést i stranu, kde je informace prezentována
 - má-li práce více než dva autory, uvádí se pouze první a zkratka "et al."
- 7. poděkování** (nepovinné) - poskytnutí, resp. autorství dat, pomoc při zpracování dat, udělení grantu, finanční podpora apod.;
- 8. seznam citované literatury**
- musí obsahovat veškeré jednotlivé práce citované v článku a žádné jiné
 - uspořádání literatury je abecední podle příjmení autora
 - všechny autory žádáme, aby názvy článků, publikací ani vydavatelství v citacích nezkracovali
 - každá citace musí obsahovat povinné údaje (včetně ISBN nebo ISSN, je-li k dispozici) a být zapsána dle typu publikace ve tvaru uvedeném níže; věnujte prosím pozornost typům písma a interpunkčním znaménkům:
- Knihy**
- Hůrka, K. (2005): *Brouci České a Slovenské republiky*. 1. vyd. Zlín : Kabourek. 390 s. ISBN 80-86447-04-9.
- Příspěvky a kapitoly v knihách**
- Malec, J. – Morávek, P. – Novák, F. (1992): Mineralogicko-petrologická charakteristika zlatonosné mineralizace. In: Morávek, P. ed.: *Zlato v Českém masívu*. 1. vyd. Praha : Český geologický ústav. S. 41–51.
- Články v časopisech**
- Morávek, R. (2007): K současnému stavu a prozkoumanosti Javoříčského a Mladečského krasu. *Zprávy Vlastivědného muzea v Olomouci*, 289–291, s. 25–41. ISSN 1212-1134.
- Články v konferenčních sbornících**
- Sekerka, P. (2005): Přípravovaná databáze pěstovaných rostlin v Botanické zahradě Praha. In: Sekerka, P. (ed.): *Sborník z konference Introdukce a genetické zdroje rostlin - Botanické zahrady v novém tisíciletí*. Praha : Botanická zahrada hl.m. Prahy. S. 61. ISBN 80-903697-0-7.
- Diplomové, závěrečné a jiné nepublikované práce**
- Hrochová, M. (2000): *Příspěvek k rozšíření zástupců čeledi Asilidae na Severní Moravě*. Diplomová práce. Univerzita Palackého Olomouc, Přírodovědecká fakulta.
- Citace elektronické**
- Polák, J. (2007): *Marketingové řízení malých firem. Automatizace*. [online]. [cit. 21.2.2007]. Dostupný na World Wide Web: <<http://www.seznam.cz/Clanek.asp?ID=200208362>>.
- 9. doporučená citace článku** v daném formátu (údaje o čísle Zpráv, stránkovém rozsahu a standardní číslo bude doplněno redakcí)

Novotný, P. – Pauliš, P. (2006): Stříbro z Mariánského Údolí a kalcio-petersit z Domašova nad Bystřicí. *Zprávy Vlastivědného muzea v Olomouci*, 285–287, s. 25–32. ISSN 1212-1134.

Tabulky a obrázky dodávejte ve zvláštních označených souborech, ne vložené do článku. Do textu budou vloženy při finalizaci dle možností na místo, kde je o nich první zmínka. Ke všem tabulkám a obrázkům dodaným na disketě nebo CD je nutné přiložit i tiskový výstup. Popisky obrázků, fotografií a tabulek uvádějte v češtině i v angličtině a umístěte na konec textu za doporučenou citaci článku. Popisky musí být i samostatně srozumitelné. Na všechny obrázky a tabulky musí být odkaz v textu.

Tabulky, které mají pravidelnou strukturu, je možné dodat jako tabulku vytvořenou v textovém editoru (MS WORD) nebo v tabulkovém editoru (EXCEL). Tabulky se složitou strukturou je nutné dodat jako obrázek ve formátu *.jpg. V žádném případě nevytvářejte tabulky pomocí tabulátorů a mezerníků – takové tabulky nelze zahrnout do sazby článku. Tabulky číslujte arabskými čísly, odkaz v textu uvádějte ve formě: tabulka 2 nebo tab. 2..

Obrázky musí být kontrastní, dobře čitelné. Na mapkách a terénních nákresech uvádějte orientaci světových stran a grafické měřítko. Obrázky mohou být dodány v grafických formátech *.jpg a *.tif. Je nutné dbát na dostatečné rozlišení vzhledem ke konečné velikosti. Obrázky dodané pouze v tiskové formě musí být v takové kvalitě, aby bylo možné vytvořit hodnotný grafický výstup. U všech fotografií musí být uveden autor a datum pořízení fotografie. Obrázky číslujte arabskými čísly, odkaz v textu uvádějte ve formě: obr. 2.

Ostatní obrazové přílohy konzultujte vždy s redakcí.

OBSAH

RECENZOVANÉ PRÁCE

Mykologická podsbírka Vlastivědného muzea v Olomouci – významný přírůstek v roce 2009	3
The Mycological Collection of the Regional Museum in Olomouc – the Meaningful Addition in 2009 <i>Magda Bábková Hrochová – Bronislav Hlůza – Markéta Vaňáková</i>	
Měkkýši České a Slovenské republiky ve sbírce Vlastivědného muzea v Olomouci.....	21
Molluscs of Czech and Slovak Republic in Collection of the Regional Museum in Olomouc <i>Anna Jansová – Miloš Krist</i>	
Pyromorfit z Hluboček-Mariánského Údolí – nový výskyt v moravskoslezském kulmu	34
Pyromorphite from Hlubočky-Mariánské Údolí – a New Occurrence in Moravo-Silesian Culm <i>Pavel Novotný – Pauliš Petr</i>	
Žilná mineralizace ve štole v Čechách pod Kosířem.....	39
Vein Mineralization in Abandoned Adit from Čechy pod Kosířem <i>Pavel Novotný – Jaromír Král</i>	
K jarnímu výskytu myšice lesní (<i>Apodemus flavicollis</i>, Melchior 1834) v ptačích budkách.....	45
On the Spring Occurrence of the Yellow-necked Mouse (<i>Apodemus flavicollis</i> , Melchior 1834) in Bird Nest Boxes <i>Peter Adamík – Miroslav Král</i>	

PŮVODNÍ ČLÁNKY

Se třídou do muzea – využití muzejních expozic při výuce přírodovědných předmětů na ZŠ a SŠ.....	50
With Class to the Museum – the Utilization of Museum Exhibitions for Educational Activities for both Elementary and High Schools <i>Magda Bábková Hrochová – Iva Spáčilová</i>	

MUZEÁLIA

Obnova Mineralogické naučné stezky Sobotín – Maršíkov	58
Restoring of Mineralogical Instruction Path of Sobotín – Maršíkov Area <i>Pavel Novotný – Taťána Schmidtová</i>	

Výstava Lesy Dražanské vrchoviny.....	67
The Exhibition Woods of Dražanská vrchovina	
<i>Magda Bábková Hrochová – Hynek Skořepa</i>	
Ing. Jiří Lazebník pětasedmdesátiletý.....	69
Ing. Jiří Lazebník 75 Years Old	
<i>Bronislav Hlůza</i>	
Význačný botanik a muzejní pracovník RNDr. Bohumil Šula	
(3. 1. 1920–2. 11. 2001)	72
Prominent Botanist and Museum-worker RNDr. Bohumil Šula (3. 1. 1920–2. 11. 2001)	
<i>Vlastimil Tlusták – Bronislav Hlůza</i>	
K osmdesátinám prof. RNDr. Bronislava Hlůzy, CSc.	86
80-year Anniversary of Professor RNDr. Bronislav Hlůza, CSc.	
<i>Magda Zmrhalová</i>	
Prezentace pracovníků Přírodovědného ústavu VMO	
na konferencích a seminářích	105
Bibliografie pracovníků Přírodovědného ústavu VMO v roce 2008.....	108
Pokyny pro autory	111

Zprávy Vlastivědného muzea v Olomouci **ročník 2009, číslo 297**

Redakční rada:

Prof. PhDr. Jiří Fiala, CSc. (Filozofická fakulta Univerzity Palackého), PhDr. Renáta Fifková (Vlastivědné muzeum v Olomouci), PhDr. Miloslava Hošková, CSc. (Vlastivědné muzeum v Olomouci),
Mgr. Zuzana Loskotová (Vlastivědné muzeum v Olomouci), PhDr. Stanislava Kovářová (Zemský archiv Opava), prof. PhDr. Milan Togner (Filozofická fakulta Univerzity Palackého), PhDr. Eva Večerková, CSc. (Moravské zemské muzeum v Brně); Mgr. Magda Bábková Hrochová (Vlastivědné muzeum v Olomouci),
RNDr. Alois Čelechovský, Ph.D. (Přírodovědecká fakulta Univerzity Palackého), Mgr. Tomáš Lehotský, Ph.D. (Vlastivědné muzeum v Olomouci), Ing. Pavel Novotný (Vlastivědné muzeum v Olomouci),
doc. RNDr. Aloisie Poulíčková, CSc. (Přírodovědecká fakulta Univerzity Palackého), Ing. Zdenka Prymusová (Ostravské muzeum), prof. RNDr. Jan Zapletal, CSc. (Přírodovědecká fakulta Univerzity Palackého)

Vedoucí redaktorka: PhDr. Miloslava Hošková, CSc.

Odpovědná redaktorka:

PhDr. Renáta Fifková, fifkova@vmo.cz, tel. 585 515 113, mob. 776 762 798 (společenské vědy)

Mgr. Magda Bábková Hrochová, babkova@vmo.cz, tel. 585 515 124 (přírodní vědy)

Grafická úprava, obálka a sazba: Petr Jančík

Náklad: 300 ks

Vydavatel, adresa redakce:

Vlastivědné muzeum v Olomouci

nám. Republiky 5, 771 73 Olomouc, ČR

IČ 100 609

tel.: +420 585 515 111

fax: +420 585 222 743

e-mail: vmo@vmo.cz

<http://www.vmo.cz>

Tisk: Polygrafické středisko

Vydavatelství Univerzity Palackého v Olomouci, Biskupské nám. 1, Olomouc

Zprávy Vlastivědného muzea v Olomouci vycházejí dvakrát ročně,

č. 297 vychází 15. prosince 2009.

Uzávěrka příspěvků: každoročně 30. května

ev. č. MK ČR E 19080

Reports of Regional Museum in Olomouc **Volume 2009, Nr. 297**

Address:

Vlastivědné muzeum v Olomouci

nám. Republiky 5, 771 73 Olomouc, Czech Republic

tel.: +420 585 515 111

fax: +420 585 222 743

e-mail: vmo@vmo.cz

<http://www.vmo.cz>

Mitteilungen des Heimatkundemuseums in Olmütz **Jahrgang 2009, Heft Nr. 297**

Anschrift der Redaktion:

Vlastivědné muzeum v Olomouci

nám. Republiky 5, 771 73 Olomouc, Tschechische Republik

tel.: +420 585 515 111

fax: +420 585 222 743

e-mail: vmo@vmo.cz

<http://www.vmo.cz>

© Vlastivědné muzeum v Olomouci 2009

ISSN 1212-1134
ISBN 978-80-85037-56-2

